

วัคซีนโควิด-19 ได้ผลดีกว่าที่คาด
ความจริง 6 ประการ หลังฉีดไปแล้ว 200 ล้านคนทั่วโลก

- ประสิทธิภาพของวัคซีนสามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้ดีมาก**
- ประสิทธิผลของวัคซีนสามารถป้องกันการเกิดอาการและลดความรุนแรงของโรคและลดอัตราตายได้**
- ความปลอดภัยของวัคซีนผลข้างเคียงน้อยและไม่ค่อยมีอาการที่รุนแรง**
- วัคซีนสามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้ดีค่อนข้างดีหลังการฉีดเข็มแรก อาจยืดเวลาการฉีดเข็มที่สองออกไปได้**
- ความคงทนของวัคซีนวัคซีนทนกว่าที่เคยประเมินไว้ขนส่งได้ง่ายกว่าที่คาด**
- วัคซีนได้ผลลดลงต่อเชื้อไวรัสโควิดบางสายพันธุ์ (สายพันธุ์แอฟริกาใต้)**

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
 21 กุมภาพันธ์ 2564
 อว.

ถาม ป้องกันตัวเองอย่างดี จำเป็นต้องฉีดวัคซีนใหม่?

ตอบ การฉีดวัคซีนช่วยป้องกันตนเองไม่ให้ป่วยหนัก และยังช่วยป้องกันคนรอบข้างที่เรารักอีกด้วย

ถาม ผู้สูงอายุฉีดวัคซีนแล้ว ออกไปข้างนอกได้หรือเปล่านั้น ยังต้องสวมหน้ากาก ล้างมือไหม?

ตอบ ออกไปได้ อย่างสบายใจมากขึ้น แต่ยังคงสวมหน้ากาก เว้นระยะห่าง ล้างมือ

ถาม วัคซีนโควิดเป็นเชื้อโรคหรือเปล่า วัคซีนเข้าร่างกายจะอันตรายหรือไม่?

ตอบ วัคซีนส่วนใหญ่ทำจากเชื้อที่ตายแล้ว ชิ้นส่วนของเชื้อหรือโปรตีนสังเคราะห์ที่ไม่ก่อโรค นอกจากนี้ วัคซีนโควิดถูกใช้แล้วมากกว่า 180 ล้านโดสทั่วโลก พบว่า ปลอดภัย หลายประเทศยอมรับ

ถาม ทำไมคนมีโรคประจำตัว ต้องฉีดวัคซีนก่อน?

ตอบ ฉีดก่อนป้องกันได้ก่อน แม้มีคนที่รับวัคซีนแล้ว การแพร่เชื้อยังมีอยู่ โดยเฉพาะคนที่มีโรคประจำตัว หากติดเชื้อเสี่ยงป่วยหนัก

ถาม การแพ้วัคซีนโควิด มีโอกาสมากน้อยแค่ไหน?

ตอบ อาการแพ้รุนแรง พบน้อยกว่า 5 คน ต่อการฉีดล้านโดส หากแพ้ทางโรงพยาบาล เตรียมพร้อมดูแลรักษาอย่างเต็มที่

ถาม ใครบ้างฉีดวัคซีนไม่ได้?

ตอบ คนที่ไม่ควรรับวัคซีน ได้แก่ ผู้มีอาการแพ้ส่วนประกอบในวัคซีน และเด็กต่ำกว่า 18 ปี ส่วนสตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร สตรีที่ไม่แน่ใจว่าตั้งครรภ์ ผู้ป่วยภูมิคุ้มกันบกพร่องรุนแรง ควรปรึกษาแพทย์ก่อน

เสนาธิการ เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๑ มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เสนาธิการ

ลิกษกาโม ภวโฑติ

เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๑ มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ISSN 0857-5002

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมงาน “สี่ทศวรรษหุดกระหม่อมอาจารย์” เฉลิมพระเกียรติในโอกาส ทรงสอน
ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าครบ ๔๐ ปี ณ กองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

พลโท จิรเดช กมลเพชร ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
เป็นประธานในพิธี บำเพ็ญกุศลสวดพระปริตร อธิษฐานจิต เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่แผ่นดินและเพื่ออุทิศบุญ
แก่บรรพชน โดยพระครูภาวนาวชิรวัฒน์ (พระอาจารย์อารยวังโส) เจ้าอาวาสวัดป่าพุทธพจน์ศรีบุญไทย
ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลำพูน เป็นองค์ประธานในการประกอบศาสนกิจ
ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑ ผ่านปีใหม่ไทยรวบรวมดวงจิต
ต้าน โควิด สิบเก้า โลกกล่าวขาน
ด้วยแนวทางอย่างเคร่งครัด ของรัฐบาล
มาตรการ ผ่านวิกฤติ สัมฤทธิ์ผล

๑ เดือน กุมภาพันธ์ พาใจหวน ชวนรำลึก
“วันทหารผ่านศึก” ยังแข็งขัน
“วันวาเลนไทน์” ส่งความรักไปหากัน
วันสำคัญทางศาสนา “มาฆบูชา”

๑ ขออำนาจ อวยชัย “ไทยชนะ”
จ่าย “คนละครึ่ง” หนึ่งพึงปรารถนา
“หมอชนะ” “เราชนะ” ได้พึ่งพา
“ดิจิทัล” ไกลตัวมาอย่างกังวล

๑ เทคโนโลยีก้าวหน้าโลกาภิวัตน์
ยุคสมัยไม่เด่นชัดอย่าสับสน
ยุค “เอไอ” ไกลเข้ามาทำหายคน
วางยุทธศาสตร์ ส่วนบุคคล จักพันภัย

พล.ต.จิระ เหล่าจิระอังกูร : ร้อยกรอง

๒๘ ก.พ. ๖๔

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘

กำเนิดครั้งหลัง สิงหาคม ๒๕๖๓

นิตยสารราย ๒ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

● กองอำนวยการ

ผู้อำนวยการ

พล.ท.จิรเดช กมลเพ็ชร

รองผู้อำนวยการ

พล.ต.ปิยะพงศ์ กลิ่นพันธุ์

พล.ต.ศุภชัย ศรีหอม

พล.ต.วิชาติ เอี่ยมไพจิตร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ต.สิทธิสา สาริบุตรานนท์

พล.ต.องอาจ พิมพ์พันธ์

ที่ปรึกษา

พล.อ.วรวิทย์ พรรณสมัย

พล.อ.พอฟพล มณีรินทร์

พล.อ.ชาญชัย ยศสุนทร

พล.อ. สิทธิพล ชินสำราญ

พล.ท.ประเสริฐ หวานฉ่ำ

พล.ท.กานต์ พันยนิคศาสตร์

พล.ท.สมชาย สิงห์โต

พล.ต.วัลลภ ไชยลาโก

พล.ต.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอด

พล.ต.หญิง ปิยนุช รัตนวิชัย

พ.อ.อำนาจ แย้มผกา

พ.อ.นันทยศ บุษชา

พ.อ.ศักดิ์ระวี พึ่งเย็น

พ.อ.ชัยณรงค์ แก้วประสิทธิ์

พ.อ.ณรงค์ ภัคศิษุภผล

พ.อ.วันปิยะ ไชยเนตร

เลขานุการ

พ.อ.ตรีบัณฑิต จิตรีศรีอร่าม

ผู้ช่วยเลขานุการ

พ.ท.หญิง กัลย์ทิพา พงษ์สุப்பு

● กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พล.ต.จิระ เหล่าจिरอังกฤษ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

พล.ต.ธัชพล ไม่รอด

พล.ต.หญิง กฤตยา ไม่รอด

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พ.อ.หญิง ผศ.เยาวภา ทองอร่าม

พ.อ.หญิง อุษา หอมอุป

ประจำกองบรรณาธิการ

พ.อ.หญิง บุษยามาศ ทรรทรานนท์

พ.อ.หญิง จิราภา ธรรมวิหาร

พ.อ.หญิง อารีย์วรรณ สุทธิพงศ์พันธ์

พ.ท.จูนัส มานวงค์

พ.ท.หญิง ขึ้นหทัย สุริยโสภณพันธุ์

พ.ต.หญิง ธนัชพร ยอดเพ็ชร

พ.ต.สมโชค วีรภัทรเวธ

ร.อ.สุทธอบด ซื่อมาก

น.ส.วราภรณ์ ไวยภาษา

น.นร. ธนฤกษ์ แสนอินทร์

น.นร. ณัชชานนท์ ทองรอย

น.นร. เปรมปรีดิ์ สุขุ

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

พล.ต.หญิง ภาวดี ดีพึ่งคน

พ.อ.หญิง ศิริวรรณ กาญจนโหติ

ฝ่ายศิลป์

พ.อ.ศึกษา วรรักษ์

ฝ่ายกฎหมาย

พ.อ.ธรา ไหมทอง

ช่างภาพ

จ.ส.อ.สุรัชชัย พงษ์ปฏิเมศร์

จ.ส.อ.อาทิตย์ รัตนะจงงาม

● กองจัดการ

ผู้จัดการ

พ.อ.อำนาจ แย้มผกา

ผู้ช่วยผู้จัดการ

พ.อ.ชัยณรงค์ แก้วประสิทธิ์

เหรียญกษาปณ์

พ.อ.อภิวัฒน์ บุญตา

ผู้ช่วยเหรียญกษาปณ์

ร.ต.หญิง นัฐภัทร พันผา

ฝ่ายจัดส่ง

พ.ท.ไวพจน์ ปาจะกัง

จ.ส.อ.เกียรติพล พงศ์ทองกุล

นายบุญเชิดธนัท เกษมสวัสดิ์

นางนันทวดี ขุนสะอาดศรี

น.ส.กนกนันท์ ปาจันทร์

นายปฐม กอบแก้ว

นายณัฐวุฒิ เอมแย้ม

ฝ่ายธุรการ

ร.อ.หญิง ชนิศ รัตนสิน

จ.ส.อ.สมหมาย พุทธา

จ.ส.อ.หญิง พจมาลย์ ยิ่งขวัญ

จ.ส.อ.กฤษฎาภรณ์ ปาละสิทธิ์

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง

จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๔ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

โทรสาร ๖๒๕๒๑, ๐ ๒๒๕๗ ๕๔๑๐ e-mail : senacma@gmail.com

✪ การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เหรียญกษาปณ์นิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยธนาคารดีลิ่งจ่าย ปณ.ร.จ.ป. ในนาม เหรียญกษาปณ์ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔ ต่อ ๖๒๑๐๔, ๖๒๗๔๓, ๐๙๗ - ๐๐๕๕๓๙๘ และกรุณาส่งยศชื่อ - สกุล สมาชิก พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่เหรียญกษาปณ์

✪ การติดต่อกองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา อาคารหอสมุด โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๔ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓ การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

✪ อัตราค่าบำรุง ๑ ปี ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ (ศิษย์เก่า ร.จ.ป.) ประจําการสังกัดกระทรวงกลาโหม หักจาก ผง.ของหน่วย

บรรณาธิการผู้พิมพ์และโฆษณา ● พล.ต.จิระ เหล่าจिरอังกฤษ

บรรณาธิการแถลง เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๑ เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

สวัสดีครับ ท่านสมาชิกท่านผู้อ่านเสนาศึกษาทุกท่าน

ความจริงผมกล่าวคำอำลาไปแล้วนะครับ แต่บรรณาธิการคนใหม่ให้ผมช่วยทำต่ออีกตอนหนึ่ง ก็คือตอนนี้ เริ่มปี ๖๔ เสนาศึกษามีอายุ ๑๐๖ ปี ผลิดหนังสือมาแล้ว รวมทั้งตอนนี้นับได้ ๕๖๒ ตอน เป็นเวลา ๑๒ ปี มาแล้วที่จัดทำโดยเงินค่าบำรุงของสมาชิกเพียงอย่างเดียว (ศิษย์เก่า รร.จปร. ที่ยังรับราชการทั่วประเทศ นนร.นตท.(ทบ.) และนายทหารสังกัด รร.จปร.รวม ๘,๐๐๐ คนเศษ) โดยไม่มีค่าโฆษณา ได้ทราบว่าการขอรายชื่อและเก็บเงินค่าสมาชิกจากหน่วยต่าง ๆ ในปี ๖๔ นี้ ก็ยังคงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีเช่นเดียวกับในปีที่ผ่านมา ๆ มา ก็ขอฝากกับผู้บังคับบัญชาของหน่วยที่ยังไม่เรียบร้อย ช่วยกำกับดูแลด้วยครับ เราประสานงานเรื่องนี้ปีละ ๑ ครั้ง และก็คงเป็นเช่นนี้ไปอีกนาน เพราะเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้กิจการเสนาศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพอยู่คู่กับ รร.จปร. ตลอดไป

บทความของปี ๖๔ จะมีเรื่องหลักเพิ่มมาอีก ๒ เรื่อง ซึ่งจะมีตั้งแต่ตอนที่ ๒ (มี.ค.-เม.ย.๖๔) เป็นต้นไป เสมือนเป็นริ้วของเสนาศึกษา ส่วนเรื่องราวจะเป็นอย่างไรนั้น ขอให้สมาชิกได้ติดตามอ่านในตอนต่อไป หน้าปกเล่มนี้ ได้ัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงเป็นพระราชราชาธิปไตย ที่ปวงชนชาวไทยรำลึกถึงอยู่เสมอ รายละเอียดอยู่ในหมายเหตุ แผ่นดินสยามโดย พลอากาศดี สิทธิธัญกิจ เมื่ออ่านบทความนี้แล้วก็จะทราบว่า พระองค์ได้เตรียมการและทรงกระทำหลายเรื่อง เพื่อพสกนิกรของพระองค์ ผู้เขียนส่งมา ๒๗ หน้า จึงต้องทยอยลงเป็นตอนที่ ๑ ๒ และ ๓

๕๐ ปีพุทธระหม่อมอาจารย์ ยังลงเล่มนี้เป็นตอนสุดท้าย รวมแล้วมีทั้งหมด ๗ ตอน ทราบว่าผู้เขียนจะมีการจัดทำรวมเป็นเล่มเดียว เรื่องคลองกระปี ๖๓ ทำไว้ ๖ ตอน และเพิ่มอีก ๑ ตอน ในเล่มนี้ ซึ่งผู้เขียนก็บอกเหมือนกันว่าจะทำรวมเล่ม บทความอื่น ๆ ในเล่มนี้ก็มีสาระน่าติดตามอ่านเช่นกันนะครับ ขอความกรุณาเพื่อนสมาชิกได้ช่วยกันอ่านบทความของนักเขียน ที่พยายามเขียนส่งมาอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าปัจจุบันจะมีระบบดิจิทัลมาแทนที่หลายสิ่งหลายอย่างก็ตาม แต่นั่งสื่อก็ยังมีคุณค่าและมีความสำคัญในการบันทึกเรื่องราวเป็นประวัติศาสตร์ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา และใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

สำหรับสมาชิกและผู้อ่านที่ต้องการส่งบทความมาลงเสนาศึกษา ก็สามารถส่งมาได้ครับ ยินดีต้อนรับนักเขียนเสมอ

สวัสดีครับ

พลตรี

(จिरะ เหล่าจिरองกูร)

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

๔๐ ปี ทูลกระหม่อมอาจารย์

พระราชภารกิจด้านการวิจัยและการรวบรวม
จัดเก็บหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศ

๑๓

สารบัญ

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๑ เดือนมกราคม - เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๔๖

เอเชียแปซิฟิกกับเครื่องบินเตือนภัย ล่วงหน้าทางอากาศ (AWACS)

- ★ หมายเหตุแผ่นดินสยาม..... ๒๓
- ★ ระบบการพิจารณาคดี ๓๐
- ★ วัดขึ้นคือการศึกษา ปัญญาคือภูมิคุ้มกัน ๓๖
- ★ นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้..... ๔๒
- ★ การวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้ระเบิด ๕๑
- ★ ภาษาอังกฤษ ๕๖
- ★ มองย้อนเวลาหาอดีต ๕๙
- ★ คลองกระ ๖๓
- ★ ตำนาน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ๘๘
- ★ ไฟรักไฟสงคราม ๙๓
- ★ มีของดีมาฝาก ๙๙
- ★ เกมอักษรไขว้ ๑๐๓
- ★ โทษของอกุศล ๑๐๕
- ★ ใคร อะไร ที่ไหน ๑๑๐

๖๙

วิธีรับมือกับสถานการณ์ ระบาคใหม่ของโควิด-19

๗๖

พิชิตเทือกเขาแอนดีสย้อนถิ่นอินคา

พระราชกิจ ทูลกระหม่อมอาจารย์

๑-๗ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาทรงร่วมงาน “สี่ทศวรรษทูลกระหม่อมอาจารย์” เฉลิมพระเกียรติในโอกาสทรงสอน ณ โรงเรียน นายร้อยพระจุลจอมเกล้าครบ ๔๐ ปี ณ กปศ.สกศ. รร.จปร. เมื่อ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

พระราชกิจ ทูลกระหม่อมอาจารย์

๙

๙

๑๐

๘-๑๐ พล.อ.ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผบ.ทบ. ผู้แทนสภาการศึกษาวิชาการทหาร ขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายเกียรติบัตร ตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงสอน นนร.ด้วยพระวิริยอุตสาหะ และพระอัจฉริยภาพอันล้ำเลิศ ตลอด ๙๐ ปีที่ผ่านมา แต่ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

ตามสัมพันธ
กิจกรรมทั่วไป

๑-๒ พล.ท.จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๗๐ วิชาการฝึกหลักสูตรทรงทางอากาศ ณ รร.สพศ.ศสพ. จว.ล.บ. เมื่อ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

๓-๕ พล.อ.ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผบ.ทบ. และ พล.ท.จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๔ รุ่นที่ ๖๙ หลักสูตรการรบแบบจู่โจม รุ่นที่ ๑๒๘ ณ ศร. จว.ป.ข. เมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔

พล.ต.ศุภชัย ศรีหอม รอง ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๗๑ วิชาการฝึกทางยุทธวิธีทหารราบระดับหมู่ ณ พล.ร.๙ จว.ก.จ. เมื่อ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔

๘-๑๑ พล.อ.ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผบ.ทบ. และ พล.ท.จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนาม และประดับเครื่องหมายแสดงความสามารถนักโดดร่มกองทัพบก ให้แก่ นนร.ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๗๐ วิชาการฝึกหลักสูตรส่งทางอากาศ รุ่นที่ ๓๒๙ ณ รร.สพศ.ศสพ. จว.ล.บ. เมื่อ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

๑๒

๑๓

๑๒-๑๓ พล.ท.จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธี บำเพ็ญกุศลสวดพระปริตร อธิษฐานจิต เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่แผ่นดิน และเพื่ออุทิศบุญแก่บรรพชน โดยพระครูภาวนาวิริยวัฒน์ (พระอาจารย์อารยวังโส) เจ้าอาวาสวัดป่าพุทธพจน์หรือภูญไชย ในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลำพูน เป็นองค์ประธานในการประกอบศาสนกิจ ณ รร.จปร. ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

๑๔

๑๕

๑๖

๑๔-๑๖ พล.ต.ปิยพงศ์ กลิ่นพันธุ์ รอง ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๑ รุ่นที่ ๗๒ วิชาการฝึกยิงอาวุธประจำกาย ณ ศร. จว.ป.ข. เมื่อ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๑๗

๑๘

๑๙

๑๗-๑๙ พล.ท.จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๗๑ วิชาการฝึกขับรถยนต์ทหาร ณ พื้นที่การฝึก ศฝ.ชส.ทบ.จว.ก.จ. เมื่อ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒๐

๒๑

๒๒

๒๓

๒๐-๒๓ พล.ท.จิรเดช กมลเพชร ผบ.รร.จปร. ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๗๐ วิชาการฝึกทางยุทธวิธีทหารม้าระดับหมวด ณ ศม. จว.ส.บ. เมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๔๐ ปี กุลกระหม่อมอาจารย์ พระราชภารกิจด้านการวิจัยและการรวบรวม จัดเก็บหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย จากต่างประเทศ

“เมื่อย้ายโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ามาอยู่ที่จังหวัดนครนายกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙ ข้าพเจ้าเกิดมีความคิดว่า ผู้ที่มาอยู่ ณ ที่นี้ ควรจะมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ที่จะมาอยู่พอสมควร ได้พาและแนะนำให้เพื่อนอาจารย์มาปฏิบัติงานพัฒนาช่วยเหลือประชาชนในบริเวณใกล้เคียงที่ตั้งโรงเรียน และร่วมกับจังหวัดหาข้อมูลทั้งด้านกายภาพ ด้านสังคม เช่น มีประชาชนอยู่ไหน มีโรงเรียนอยู่ไหน โรงพยาบาลอยู่ไหน แหล่งน้ำสะอาด ถ้ามีบริการไม่พอก็ต้องขอให้ทางราชการแก้ไข ด้านวัฒนธรรมก็ได้ศึกษาเรื่องการเล่นเพลงพื้นเมือง นาฏศิลป์ดนตรีพื้นบ้าน

ต่อมาทำเรื่องนครนายกศึกษา วิจัยเรื่องคนเชื้อชาติและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของนครนายก ได้พบพวกพวน ชุมชนจีน ชุมชนมุสลิม คริสเตียน คอทอลิก

พวกเราทีมงานวิจัยเรื่องนครนายกในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ข้อมูลมาจากเอกสารบ้าง จากการสัมภาษณ์หลาย ๆ ฝ่าย ทั้งคนไทย ญี่ปุ่น อังกฤษ มีสิ่งที่เราเรียกกันว่า “หลักฐานทางโบราณคดี” คือสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นของญี่ปุ่นที่ชาวบ้านเก็บไว้ ร่องรอยถนน โรงครัว สุสานของญี่ปุ่น นักเรียนนายร้อยได้ไปสัมภาษณ์ชาวบ้าน ได้ทราบวิธีการทำขนมโมจิ เป็นขนมเหนียว ๆ แบบญี่ปุ่น ไม่ใช่แบบนครสวรรค์ที่คล้ายขนมเปียะ เมื่อทำเสร็จชิมแล้ว ได้นำไปให้ท่านเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยชิม ท่านบอกได้ทันทีว่า ทหารที่สอนวิธีทำขนมโมจิให้ชาวบ้านไทยจะต้องเป็นคนเกี่ยวโด ถึงระยะแรกเรื่องพวกนี้เป็นการสัมภาษณ์ แต่พวกเราทำเป็นเอกสาร จัดชื่อชาวบ้านที่ให้สัมภาษณ์เอาไว้หมดแล้ว”

(พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ “ข้อมูลจดหมายเหตุ” ใน “๗๐ ปีแห่งการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒: ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี ญี่ปุ่น ตุรกี และจีน” ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘)

บทนำ

“...พวกเรามุ่งงานวิจัยเรื่องนครนายก ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง...” งานวิจัยเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “นครนายก: ประวัติศาสตร์และโบราณคดี” พระองค์ทรงริเริ่มเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ กำหนดเวลาทำการวิจัย ๓ ปี โดยพระองค์ทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานโครงการวิจัย และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อาจารย์ประจำกองวิชาประวัติศาสตร์ร่วมงานวิจัย แบ่งเรื่องที่จะศึกษาตามความสนใจของแต่ละคน ทั้งยังทรงพระกรุณาเป็นค้ำประกัน แก่คณะผู้ร่วมโครงการวิจัยทั้งหมดที่ทรงเสนอผลงานการวิจัยเรื่องนครนายกกับสงครามโลกครั้งที่ ๒ ด้วยพระองค์เองในนามของคณะผู้วิจัยในงานสัมมนาทางวิชาการซึ่งสมาคมประวัติศาสตร์ และโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าร่วมเป็นเจ้าภาพ ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ ต่อมางานวิจัยนี้ได้รับการตีพิมพ์เป็นหนังสือ “ประวัติศาสตร์เมืองนครนายก” (สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, ๒๕๓๙) ซึ่งถือเป็นงานวิจัยชุดแรกและยังมีงานวิจัยชุดต่อ ๆ มาภายใต้การริเริ่มของทูลกระหม่อมอาจารย์

บทความนี้จะนำเสนองานวิจัยชุดต่อ ๆ มาของพระองค์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวพันและต่อเนื่องจากตอนที่แล้ว คือตอนที่ ๕ เรื่อง “๔๐ ปี ทูลกระหม่อมอาจารย์: พระราชภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการ” แต่จะเน้นด้านการวิจัยและการรวบรวมและจัดเก็บหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทย

จากต่างประเทศ และเป็นข้อเขียนตอนท้ายของการเฉลิมพระเกียรติพลเอกหญิง ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสครบรอบ ๔๐ ปี ทูลกระหม่อมอาจารย์ ซึ่งข้อเขียนชุดนี้มีทั้ง ๖-๗ ตอนด้วยกัน และสาระหลักครอบคลุมพระราชภารกิจของพระองค์ในด้านต่าง ๆ อาทิ ปรัชญาการเรียนการสอน การบริหาร การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การให้บริการทางวิชาการ และการวิจัยด้านประวัติศาสตร์ และทุกด้านมีการดำเนินการอย่างสอดคล้องซึ่งกันและกันจากการทรงงานของพระองค์ในฐานะ “ทูลกระหม่อมอาจารย์”

ทูลกระหม่อมอาจารย์กับการวิจัย: แนวคิดและตัวอย่าง

โดยทั่วไปแล้ว การวิจัยเป็นการแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ ซึ่งอาจเป็นไปในลักษณะของการสร้างความรู้เชิงประยุกต์ การค้นพบความรู้ใหม่ หรือเป็นความรู้พื้นฐานก็ได้ เพราะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และศาสตร์ของสาขานั้น ๆ ตัวอย่างทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เช่น ในกรณีวิจัยทางประวัติศาสตร์ จะมีลักษณะของการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานมากกว่าเชิงประยุกต์

งานวิจัยทางประวัติศาสตร์ของพระองค์ก็เป็นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเช่นกัน และจุดเด่นเป็นองค์ความรู้พื้นฐานทั้งระดับท้องถิ่นชาติและนานาชาติ ได้แก่

(๑) งานวิจัยเรื่อง “นครนายก: ประวัติศาสตร์และโบราณคดี” ถือเป็นงานวิจัยสร้างความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของจังหวัดนครนายก

(๒) บทความและการจัดสัมมนาเรื่อง “การจัดการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับสยามใหม่” ถือเป็นงานวิจัยสร้างความรู้พื้นฐานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนของ รร.จปร. และ

(๓) โครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ. รร.จปร. ในพระราชดำริของทูลกระหม่อมอาจารย์ (โครงการรวบรวมและจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศ) ก็ถือเป็นงานวิจัยสร้างความรู้ทางหลักฐานข้อมูลของประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศในระยะยาว

จะเห็นได้ว่า พระราชภารกิจด้านการวิจัยนี้มีจุดเด่นอยู่ที่การสร้างความรู้ให้กับท้องถิ่นนครนายก โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและประวัติศาสตร์ไทย แต่ที่สำคัญคือ เป้าหมายของการ

ดำเนินการงานวิจัยทั้งหมดนี้ พระองค์ทรงนำความรู้ของงานวิจัย รวมทั้งกระบวนการของการวิจัยและข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ จากงานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งของการทรงงานในฐานะ “ทูลกระหม่อมอาจารย์” กล่าวคือ การทรงงานด้านการวิจัยนั้นมีใช้จบที่ผลของการวิจัยเท่านั้น หากการวิจัยยังทรงเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาทั้งด้านคุณภาพของอาจารย์ การเรียนการสอนของนร. และการให้บริการทางวิชาการกับชุมชนสังคมอีกด้วย

ดังนั้น พระราชภารกิจด้านการวิจัยและการรวบรวมจัดเก็บหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์จากต่างประเทศที่จะกล่าวต่อไป นี้ก็จะสะท้อนย้อนกลับไปสู่พระราชปรีชาญาณและการทรงงานด้านการให้บริการทางวิชาการ การบริหารและการเรียนการสอนของพระองค์ด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่างโครงการวิจัยเรื่อง “นครนายก: ประวัติศาสตร์และโบราณคดี” ที่ได้กล่าวมาแล้ว

ในการดำเนินการโครงการวิจัยเรื่องนครนายก

นั้น เป็นตัวอย่างหนึ่งที่สะท้อนการทรงงานด้านการวิจัยในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาทั้งด้านคุณภาพของอาจารย์ การเรียนการสอนของนร. และการให้บริการทางวิชาการกับชุมชนสังคมอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ นอกเหนือจากทรงสนับสนุนให้อาจารย์ “พัฒนาขีดความสามารถด้วยการทำงานวิจัยทางประวัติศาสตร์...” และยังทรงรับอาสาสมัครจาก นร. ชั้นปีที่ ๔ และชั้นปีที่ ๕ เป็นผู้ช่วยเก็บข้อมูลภาคสนามร่วมกับอาจารย์ เพื่อ “...เปิดโอกาสให้ นร. ได้ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ และได้สัมผัสงานทางวิชาการเพิ่มขึ้นอีกด้วย” แล้วพระองค์ยังทรงนำเสนอความรู้จากงานวิจัยไปเผยแพร่ในการสัมมนาทางวิชาการอีกด้วย และที่สำคัญคือ “ในการจัดสัมมนาในครั้งนี้ พระองค์ท่านได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดนิทรรศการแสดงผลการทำงานของคุณะวิจัย ระเบียบวิธีการศึกษารวบรวมข้อมูล และเสนอหลักฐานต่าง ๆ ที่รวบรวมได้” (ทูลกระหม่อมอาจารย์และ “งาน” ที่กองวิชาประวัติศาสตร์ ในทูลกระหม่อมอาจารย์ ๒๕๓๔)

พระราชดำรินี้เรื่องหลังสุดนี้มีความสำคัญมาก และสะท้อนถึงความเป็นนักวิจัยที่ดีของพระองค์ และในความเป็นนักวิจัยที่ดีนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการทรงดำรงความเป็นนักบริหารและครู

ประวัติศาสตร์ที่ดีอีกด้วย เนื่องจากการมี “...พระราชดำริให้จัดนิทรรศการแสดงผลการทำงานของคุณะวิจัย ระเบียบวิธีการศึกษารวบรวมข้อมูล และเสนอหลักฐานต่าง ๆ ที่รวบรวมได้” นั้น พระองค์ทรงมีเป้าหมายเพื่อเป็นการถ่ายทอดระบบและกระบวนการของการวิจัยให้แก่เยาวชน นักเรียนนายร้อยนิสิตนักศึกษาและผู้สนใจทั่วไปได้เรียนรู้ไปในตัวนั่นเอง และที่สำคัญยิ่งก็คือ การนำเสนอข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ออกสู่เวทีสัมมนาทางวิชาการนั้น ถือเป็นการสร้างบุญกุศลที่ยิ่งใหญ่ต่อวงวิชาการอย่างมาก เพราะการนำเสนอข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ นี้ผู้ผู้สนใจในวงกว้าง ย่อมเปิดโอกาสให้นักวิชาการอื่น ๆ และผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างทั่วหน้า ทั้งยังเท่าเทียมเป็นการกระตุ้นให้นักวิชาการและผู้สนใจทั้งในระดับท้องถิ่น ชชาติและนานาชาติได้ศึกษาวิจัยเรื่องนี้ให้ลึกซึ้งต่อไป

พระราชดำรินี้เรื่องนี่คือ จิตวิญญาณความเป็นครูและนักวิจัยในทูลกระหม่อมอาจารย์ และจะสะท้อนให้เห็นจากงาน วิจัยของพระองค์ในระยะต่อมา กล่าวคือ ในระหว่างที่พระองค์ทรงพัฒนางานวิจัยสร้างฐานความรู้ท้องถิ่นนครนายกนั้น ยังทรงริเริ่มงานวิจัยใหม่ ๆ ไปสู่การสร้างฐานความรู้ระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ก็เพื่อพัฒนา

องค์ความรู้ด้านการเรียนการสอนและหลักสูตรของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และการสร้างฐานข้อมูลต่าง ๆ จากต่างประเทศ เพื่อให้การศึกษาประวัติศาสตร์ไทยเป็นไปอย่างรอบด้านและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เพื่อการนี้พระองค์ทรงนำร่องเสนอบทความวิจัยและการจัดสัมมนาเรื่อง “การจัดการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับสยามใหม่” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ นอกจากนี้ทรงสนับสนุน ส่งเสริมให้อาจารย์ของกองวิชาฯ และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เข้าร่วมในการดำเนินการรวบรวมจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศ ตาม “โครงการหอจดหมายเหตุ กปศ.สกศ.รร.จปร.” ในพระราชดำริของทูลกระหม่อมอาจารย์ และทรงเริ่มดำเนินการโครงการนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา

ต่อมา มีการจัดสัมมนาเรื่อง “๗๐ ปีแห่งการสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒: ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี ญี่ปุ่น ตุรกี และจีน” และเปิดตัวโครงการหอจดหมายเหตุฯ อย่างเป็นทางการครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และโครงการนี้ยังคงดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และจะเป็นพลังสำคัญที่จะสร้างความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่วงวิชาการไทยในอนาคต เพราะการดำเนินการของโครงการดังกล่าวจะเป็นสร้างฐานข้อมูลและความรู้ขนาดใหญ่ทางหลักฐานประวัติศาสตร์ไทยให้กับสังคม

โครงการหอจดหมายเหตุฯ: การสร้างฐานข้อมูลและความรู้ทาง หลักฐานประวัติศาสตร์ไทย

“หลังจากไปหอจดหมายเหตุเหล่านี้แล้ว เกิดแนวคิดที่ว่า โรงเรียนนายร้อยของเราน่าจะมีหอจดหมายเหตุ ได้ส่งอาจารย์ไปถ่ายเอกสารจดหมายเหตุในต่างประเทศที่เกี่ยวกับประเทศไทย มาเก็บไว้ มีการทำข้อมูลเรื่องย่อ ในภายหลังได้ใส่ไว้ในคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น การไปเก็บข้อมูลก็ต้องไปหลายครั้ง เพราะแต่ละครั้งก็จะมีเอกสารใหม่ที่เปิดใหม่อยู่เสมอ นักเรียนของเราเรียนประวัติศาสตร์ก็จริง แต่ไม่ได้เรียนลึกซึ้งนัก จึงเชิญให้นักศึกษาสถาบันอื่นมาใช้ สิ่งที่เราทำมาเป็นประโยชน์คุ้มค่า ถึงข้าพเจ้าจะเกษียณอายุราชการแล้ว ก็คิดจะเป็นอาสาสมัครโครงการนี้ต่อไป”

(พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
“ข้อมูลจดหมายเหตุ” ๗๐ ปีแห่งการสิ้นสุดสงครามโลกฯ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘)

ด้วยพระราชดำริของทูลกระหม่อมอาจารย์ ที่มีพระราชประสงค์จะส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยประวัติศาสตร์ไทยให้ขยายกว้างออกไปทั้งด้านฐานข้อมูลและความรู้ใหม่ ๆ จึงเป็นที่มาของโครงการนี้ เพื่อรวบรวม จัดเก็บและเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยจากหอจดหมายเหตุของต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี และจีน และการดำเนินการตามพระราชประสงค์นี้ถือ

เป็นงานวิจัยสร้างฐานข้อมูลและความรู้ทางหลักฐานประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศไปในตัวด้วย

การดำเนินการของโครงการนี้ นอกจากพระองค์ทรงมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์โรเบิร์ตเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าแล้ว ยังทรงมีพระราชประสงค์เปิดบริการให้แก่นักวิชาการ อาจารย์ นิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีโทและเอก และประชาชนผู้สนใจสามารถมาอ่านเอกสารดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง ทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ ความคิดอ่านและการวิจัย ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาทางสังคม และแวดวงวิชาการให้ก้าวหน้า และการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยเป็นไปอย่างรอบด้านในเบื้องต้น และทำการวิจัยในขั้นลึกต่อไป ดังตอนหนึ่งของพระราชดำริเมื่อมีการเปิดตัวโครงการนี้อย่างเป็นทางการครั้งแรก ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ความว่า

“เมื่อข้าพเจ้ามีโอกาสไปต่างประเทศจึงไปดูหอจดหมายเหตุต่างประเทศ เห็นว่ามีเอกสารที่จะมีประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยอยู่มาก ถึง

จะเป็นหอจดหมายเหตุที่มีคนไทยไปค้นคว้าแล้ว ก็ควรไปถ่ายสำเนากลับมา เนื่องจากระบบของหอจดหมายเหตุต่างประเทศคือ จะเปิดเผยเอกสารเมื่อครบกำหนด เช่น ๓๐ ปี ๕๐ ปี ๑๐๐ ปี เป็นต้น จะทำให้มีเอกสารใหม่ ๆ ออกมาทุกปี

ข้าพเจ้าเองไม่มีโอกาสที่จะไปนั่งค้นคว้าหรือเขียนบทความอะไรทางวิชาการมากนัก จึงขอแรงเพื่อนร่วมงานให้ไปช่วยอ่านและเลือกเอกสารที่มีประโยชน์มาไว้ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อเอามาถึงได้ทำเรื่องย่อจัดหมวดหมู่ ภายหลังจัดทำข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เป็นระบบดิจิทัลเพื่อใช้ง่ายต่อการค้นคว้า หวังว่านอกจากอาจารย์และนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจะได้รับประโยชน์แล้ว ผู้อื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อาจจะไม่ได้มีโอกาสไปศึกษาค้นคว้าในต่างประเทศจะได้อาศัยค้นคว้าให้ได้ความคิดเบื้องต้น เพื่อให้ได้แรงบันดาลใจให้ไปทำงานให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น”

(พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ “พระราชนิพนธ์คำนำ” ๗๐ ปีแห่งการสิ้นสุดสงคราม

โลกครั้งที่ ๒: ไทยจากเอกสารจดหมายเหตุต่างประเทศ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี ญี่ปุ่น ตุรกี และจีน” ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘) ดังนั้น การนำเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยกลับมาสู่สังคม ตามพระราชดำริของ ทูลกระหม่อมอมราจารย์ และเปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลใหม่ ๆ จากต่างประเทศ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการศึกษาวิจัยและพัฒนาความรู้ ความคิดอ่านในชั้นลึกต่อไปนั้น ย่อมถือได้ว่า โครงการของพระองค์เป็นงานวิจัยพื้นฐานในมิติใหม่ เพราะการสร้างฐานข้อมูลขนาดใหญ่และทันสมัยนี้จะช่วยให้เกิดการพัฒนาทางสังคมและประเทศ บนฐานความรู้ให้มั่นคงสืบไป ด้วยเหตุผลพื้นฐานว่า ถ้าต้องการส่งเสริมและสนับสนุนให้การศึกษา ประวัติศาสตร์ไทยมีความก้าวหน้า และสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในฐานองค์ความรู้และบทเรียน สำหรับสังคมไทยในปัจจุบันและอนาคต จำเป็นต้องมีฐานของแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ ที่ทันสมัยและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งการสร้างความเท่าเทียมของการเข้าถึง

แหล่งข้อมูลชั้นต้นดังกล่าวให้กับประชาชนอีกด้วย การสร้างฐานแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ นี้จำเป็นต้องใช้แหล่งข้อมูลจากเอกสารตามจดหมายเหตุต่างประเทศซึ่งมีเอกสารจำนวนมากที่ทันสมัย และเปิดเผยความรู้และข้อมูลทางประวัติศาสตร์อย่างตรงไปตรงมา ที่นักวิชาการและคนไทยส่วนใหญ่มักไม่มีโอกาสได้เห็นได้อ่าน เอกสารเหล่านี้จึงมีความสำคัญทั้งในฐานะแหล่งความรู้ของคนไทย และในฐานะเป็นหลักฐานชั้นต้นของการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย เนื่องจากเอกสารเหล่านี้มีการบันทึกจากหลากหลายแง่มุมของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเวลาที่ใกล้เคียงกับเหตุการณ์จริงในขณะนั้น และที่สำคัญก็คือ แม้ว่าหลักฐานต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นเอกสารในชั้นความลับระดับความลับมาก (top secret) ก็ตาม แต่เอกสารเหล่านี้ส่วนมากจะได้รับการเผยแพร่สู่สาธารณชนเมื่อกาลเวลาผ่านไปซึ่งอาจจะใช้เวลา ๓๐-๕๐ ปี ตามกำหนดของจดหมายเหตุแต่ละประเทศ

การดำเนินการตามพระราชประสงค์นี้ จึงมี

ความสำคัญในฐานะงานวิจัยพื้นฐานและถือเป็นงานวิจัยสร้างฐานความรู้ทางหลักฐานข้อมูลประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศในลักษณะโครงการใหญ่ และแบ่งย่อยไปตามความถนัดของอาจารย์แต่ละคน และมีความสำคัญต่อทั้งแวดวงวิชาการและประชาชนทั่วไป โดยมีการจัดเก็บเป็นระบบเพื่อการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลประวัติศาสตร์ไทยต่อไป ทั้งในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ และหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ หรือช่วงสงครามเย็น และจะพัฒนาให้มีการจัดทำข้อมูลเหล่านี้ให้เป็นระบบทันสมัยและทางออนไลน์ เพื่อเปิดให้ทุกคนสามารถเข้าถึงอย่างทั่วหน้า โดยปัจจุบันทางสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ให้การสนับสนุนทุนวิจัย และจัดส่งคณะทำงานมาช่วยจัดทำระบบเอกสารและการให้บริการที่ทันสมัย ซึ่งน่าจะแล้วเสร็จในขั้นต้นและพร้อมเปิดให้บริการทางห้องสมุดของกองวิจัยฯ ในปี ๒๕๖๔

นอกจากทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลอย่าง

ทั่วหน้าแล้ว หอจดหมายเหตุ นี้จะเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่และทันสมัย เพราะด้วยการริเริ่มตามพระราชดำริของทูลกระหม่อมอาจารย์ในระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาและยังคงต่อเนื่องมาในปัจจุบัน ทำให้มีการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลไม่น้อยจากประเทศต่าง ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฯลฯ ดังนั้นในอนาคตประเทศไทยก็จะมีฐานแหล่งข้อมูลระดับพื้นฐานขนาดใหญ่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยสำหรับเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ ทั้งจากหลักฐานข้อมูลใหม่จากต่างประเทศและการวิจัยของนักวิชาการ-คนรุ่นใหม่ต่อไป

บทส่งท้าย: การวิจัยที่ดี จำเป็นต้องมีข้อมูลที่รอบด้านและสนุกกับงานวิจัยใหม่

การวิจัยที่ดีมีคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญและเป็นที่ต้องการของทุกสังคมทุกยุคสมัย และทุกสังคมทุกยุคสมัยต่างก็มีระบบการเตรียมและผลิตนักวิจัยตลอดมา ในการเตรียมมันนอกจากต้องมี

การฝึกฝนนักวิจัยที่ดีและมีเครื่องมือหรือวิธีการที่ดีแล้ว ยังต้องขึ้นอยู่กับวัตถุดิบหรือแหล่งข้อมูลรอบด้านอีกด้วย ในการวิจัยทางประวัติศาสตร์ก็เช่นกัน ดังความตอนหนึ่งในเอกสารประกอบการทรงสอนของทุลกระหม่อมอาจารย์ ความว่า

“การศึกษาเรื่องราวในอดีตจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องพึ่งหลักฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อสนเทศที่จะนำมาใช้ในการศึกษาวิจัย การหาข้อมูลมิได้หลายวิธี อาจใช้การอ่านหลักฐานที่เป็นเอกสารลายลักษณ์ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจพื้นที่ร่องรอยที่เกิดเหตุ ตรวจดูสิ่งของเครื่องใช้ ภาพแผนที่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหัวข้อที่เราจะศึกษาค้นคว้า

การหาข้อมูลหรือหลักฐาน ควรหาหลักฐานให้ได้มากที่สุด และหลากหลาย เพื่อตรวจสอบตรวจทานกันและกัน ให้มั่นใจว่าจะจำลองภาพในอดีตได้ใกล้เคียง

ข้อผิดพลาดทางประวัติศาสตร์ (historical fallacy) ประการหนึ่งคือ การมุ่งค้นคว้าหลักฐานประเภทเดียว มองไปในทางเดียว และละเลยหลักฐานอื่น ๆ ที่มีอยู่ จะทำให้ไม่ได้คำอธิบายที่รอบด้าน และมีน้ำหนักน่าเชื่อถือ”

(จุดมุ่งหมายและขอบเขตการศึกษา และวิธีการทางประวัติศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ไทย ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖)

พระราชภารกิจด้านงานวิจัยของทุลกระหม่อมอาจารย์ ตลอดระยะเวลา ๔๐ ปีที่ผ่านมา ก็มีหัวใจ

อยู่ที่เรื่องนี้เช่นกัน คือ ทรงแก้ไข “...ข้อผิดพลาดทางประวัติศาสตร์ (historical fallacy) ประการหนึ่ง...” และทรงส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาให้ลูกศิษย์ นนร. และอาจารย์ ตลอดจนนักวิชาการและประชาชนทั่วไปได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของ “การหาข้อมูลหรือหลักฐาน ควรหาหลักฐานให้ได้มากที่สุด และหลากหลาย เพื่อตรวจสอบ ตรวจทานกันและกัน ให้มั่นใจว่าจะจำลองภาพในอดีตได้ใกล้เคียง” ดังตัวอย่างงานวิจัยที่พระองค์ทรงริเริ่มและวางรากฐานทั้งระดับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นนครนายก ระดับชาติและนานาชาติเกี่ยวกับการศึกษาของ รร.จปร. และการรวบรวมจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากต่างประเทศที่กล่าวมาแล้ว

ที่สำคัญคือ นอกจากทรงส่งเสริม สนับสนุน ด้วัตถุดิบหรือแหล่งข้อมูลหลักฐานอย่างมากมาย และหลากหลายให้กับนักวิชาการและผู้สนใจทั่วไปแล้ว พระองค์ยังทรงกระตุ้นให้นักวิชาการรุ่นใหม่และผู้สนใจทั่วไปใช้ฐานข้อมูลนี้ไปต่อยอดต่อไป เพื่อขยายองค์ความรู้ในเชิงของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และประวัติศาสตร์การทหาร และสร้างความรู้ใหม่ ๆ ทางประวัติศาสตร์ไทยและความสัมพันธ์ไทยกับประเทศต่าง ๆ เพราะหัวใจของการดำเนินการรวบรวมจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์จากต่างประเทศตามโครงการหอจดหมายเหตุฯ นั้น พระองค์ทรง “หวังว่านอกจาก

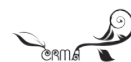

อาจารย์และนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจะได้รับประโยชน์แล้ว ผู้อื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อาจจะไม่ได้มีโอกาสไปศึกษาค้นคว้าในต่างประเทศจะได้อาศัยค้นคว้าให้ได้ความคิดเบื้องต้น เพื่อให้ได้แรงบันดาลใจให้ไปทำงานให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น”

การวิจัยประวัติศาสตร์ในมิตินี้ นอกจากจะสนุกและได้ความรู้ใหม่ เพราะเปรียบเสมือนหนึ่งผู้วิจัยได้ “ท่องโลกกว้าง” ไปกับหลักฐานต่างประเทศทั่วโลกแล้ว ยังเท่ากับเป็นการ “ลับสมอง” ของผู้วิจัยไปในตัวนั่นเอง ดังพระราชดำริและปรัชญาประวัติศาสตร์ของทูลกระหม่อมอาจารย์ ซึ่งส่วนหนึ่งพระองค์ทรงนิพนธ์ประเด็นนี้ไว้ตั้งแต่สมัย

ทรงเป็นนิสิตประวัติศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้ว ความว่า “ประโยชน์อย่างหนึ่งของวิชาประวัติศาสตร์ คือ ช่วยให้ผู้ศึกษาได้รู้จักใช้ความคิด รู้จักหาเหตุผลจากข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ เป็นการลับสมอง และทำให้ได้รับความรู้ อันเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม” (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ. “ค่านิยม” ใน สะพาน: รวบรวมบทความประวัติศาสตร์ เล่ม ๒, ๒๕๒๑)

เสนาศึกษา

พระราชปราชิปีไทยรัชกาลที่ ๗

หมายเหตุแผ่นดินสยาม / พลาติศัย สิทธิธัญกิจ

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงเป็นพระราชปราชิปีไทยที่ ปวงชนชาวไทยรำลึกถึงอยู่เสมอ และน้อมนำ พระราชหัตถเลขา มาอ้างอิง การเสียสละคืน พระราชอำนาจของพระองค์ให้กับประชาชน ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็นพระมหากษัตริย์ ผู้ สร้างระบบรัฐสภาขึ้นในแผ่นดิน

หลังจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงมีพระชนมพรรษา ๔๔ พรรษา ครองราชย์ได้ ๑๖ ปี และสวรรคต ณ พระที่นั่งจักรพรรดิพิมาน เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๘ แล้วนั้น ด้วยเหตุที่ไม่มีพระราชโอรสสืบ ราชสมบัติ และทรงมีพระราชธิดาองค์เดียวคือ เจ้า ฟ้าเพชรรัตนราชสุดาฯ การสืบราชสันตติวงศ์ตาม

กฎมณเฑียรบาล จึงทำให้ตกทอดต่อในพระบรม วงศานุวงศ์ลำดับต่อมา ซึ่งเป็นสมเด็จพระอนุชาธิราช ได้แก่สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ ภูวนาถ แต่พระองค์ทรงอภิเษกสมรสกับสตรีต่าง ชาติจึงไม่ได้สืบราชสมบัติตามกฎมณเฑียรบาล และสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวง นครไชยศรี ก็สวรรคตไปก่อนแล้ว จึงทำให้การสืบ ราชสันตติวงศ์ นั้นตกทอดถึงพระอนุชาธิราชองค์ เล็กคือ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวง สุขทัยธรรมราชา ซึ่งขณะนั้นทรงมีพระชนมายุ ๓๓ พรรษา ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ สืบต่อ จากสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช (รัชกาลที่ ๖) เป็น พระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๘ และมีพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่

๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๖๘ ทรงพระนามว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกมหาราช เดชนดิภิกษามหาธิปไตย พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว” พร้อมกับได้ทรงสถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ขึ้นเป็น พระบรมราชินี โดยไม่มีพระราชโอรส สืบราชสมบัติเช่นเดียวกัน

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ และสมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี ทรงเป็นสมเด็จพระอนุชาธิราชพระองค์เล็กในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ มีพระนามเรียกว่า “องค์เอี้ยดน้อย” พระองค์ประสูติเมื่อวันพุธ เดือน ๑๑ แรม ๑๔ ค่ำ ปีมะเส็ง ตรงกับวันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๖ ทรงพระอิสริยยศ เป็น สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิพลเดช ต่อมา พ.ศ. ๒๔๔๘ ได้รับการสถาปนาเป็นสมเด็จพระเจ้าฟ้า กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา และได้เลื่อนพระราชอิสริยยศเป็น กรมหลวงสุโขทัยธรรมราชา เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๘

พระองค์ทรงได้รับการศึกษาเป็นอย่างดี ทรงศึกษาเรียนวิชาทหารจากประเทศฝรั่งเศส ในคราวนั้นพระองค์ได้เสด็จประพาสนานาประเทศในยุโรป และอเมริกา ทำให้ได้ทรงทอดพระเนตรบ้านเมืองและความเจริญจากอารยประเทศมาก่อนที่จะขึ้นครองราชย์ เมื่อต้นรัชกาลนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ใหม่ จึงทรงให้ความสำคัญด้านการสื่อสารมวลชนเป็นอย่างดี โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชโองการแก่คณะนักหนังสือพิมพ์ในกรุงสยามโดยทั่วกันแล้ว พระองค์ยังมีพระมหากรุณาธิคุณ แจ่งข่าวสารในราชสำนักแก่คณะหนังสือพิมพ์เป็นลำดับ ดังปรากฏจากเมื่อคราวพระองค์เสด็จกลับจากการประพาสสหรัฐอเมริกา นั้น ได้โปรดเกล้าฯ ให้ราชเลขาธิการแจ่งข่าวการเสด็จประพาสสหรัฐอเมริกา แก่คณะหนังสือพิมพ์ทั่วหน้ากัน

เมื่อพระองค์ทรงเป็นกษัตริย์แล้วนั้น ยิ่งทำให้พระองค์สนพระทัยการเรียนรู้ดูงานความเจริญมากขึ้น ดังนั้นการเสด็จประพาสประเทศต่าง ๆ ทั้งใกล้และไกล ทั้ง ๓ ครั้ง ได้แก่ เสด็จประพาสสิงคโปร์ ชวา และบาหลี เมื่อ พ.ศ.๒๔๗๒ เสด็จประพาสประเทศอินโดจีนของฝรั่งเศส พ.ศ.๒๔๗๓ เสด็จประพาสสหรัฐอเมริกาเมื่อ พ.ศ.๒๔๗๓-๒๔๗๔ เพื่อเสด็จไปรักษาพระเนตรนั้น พระองค์ได้เสด็จฯ โดย ผ่านเส้นทางอินโดจีน ฮองกง เชียงไฮ้ ไปยังสหรัฐอเมริกา พระองค์ได้ถือโอกาสเสด็จประพาส แคนาดา และประเทศญี่ปุ่นด้วย การเสด็จฯ ต่างประเทศของพระองค์ทุกคราวนั้น ได้ทำให้ชื่อเสียงของประเทศสยามเป็นที่รู้จักและมีสัมพันธภาพระหว่างประเทศเป็นอย่างดี อีกทั้งพระองค์ทรงได้รับความรู้และมีพระราชกุศโลบายที่เป็นประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงราชอาณาจักรให้เจริญรุ่งเรือง และมีสัมพันธภาพที่ดีต่อมิตรประเทศในเกาะชวา และ อินโดจีน ซึ่งต่อมาผู้สำเร็จราชการชวาและเสนาบดีกระทรวงเมืองขึ้นของฝรั่งเศส ได้เดินทางมาเยี่ยมเยียนประเทศสยามเช่นเดียวกัน

ในรัชกาลของพระองค์นั้น พระองค์ได้มีพระราชดำริและเปลี่ยนแปลงอย่างใหม่ขึ้นหลายประการเพื่อสร้างระบบการครองแผ่นดินตามวิถีทางประชาธิปไตยตามนานาประเทศ ได้แก่

๖ ตั้งอภิรัฐมนตรีสภา

เป็นสภาปรึกษาราชการแผ่นดิน ซึ่งการครองแผ่นดินแต่รัชกาลที่ ๕ นั้นมีคณะที่ปรึกษาในพระองค์ พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้มีการตั้ง อภิรัฐมนตรีสภาขึ้น เพื่อปรึกษาราชการแผ่นดิน สภานี้มีสมาชิกเป็นมนตรี ๕ คน โดยทรงเลือกเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ได้แก่ ๑. สมเด็จพระเจ้าฟ้าพระยานุพันธ์วงศ์วรเดช ๒. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต ๓. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ๔. สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยา

ราชานุกาพ ๕. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ จันทบุรีนฤนาถ...

โดยเฉพาะการออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อสานต่อพระราชกิจพระราชปรารภในรัชกาลก่อน และสานต่อพระราชกิจที่ยังค้างอยู่นั้น จึงทำให้มีกฎหมายสำคัญเกิดขึ้นหลายฉบับ คือ พ.ศ.๒๔๖๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติตุลาการขึ้นใช้ และ พ.ศ.๒๔๗๐ นั้น โปรดให้ตั้ง กรมตรวจคนเข้าเมือง และตราพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองขึ้น เพื่อป้องกันบุคคลไม่พึงปรารภณาเข้าสู่ประเทศสยาม และในพ.ศ.๒๔๗๐ นี้ พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเมืองชั้นราชบุรุษ และโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติสมุดเอกสารและหนังสือพิมพ์ขึ้น เพื่อควบคุมการหนังสือพิมพ์ให้เหมาะแก่การ และด้วยพระราชประสงค์ที่จะให้หนังสือพิมพ์มีฐานะดีขึ้นและมั่นคงอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ซึ่งพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชบัญญัติออกมาอีกหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติการพนัน พระราชบัญญัติผ้าฝ้ายเพิ่มเติม พระราชบัญญัติวรรณกรรมและศิลปกรรม เป็นต้น อันเป็นหลักการสำคัญของแผ่นดินสยามในเวลาต่อมา

พระองค์ทรงริเริ่มให้สภาองคมนตรีเป็นที่ฝึกหัดวิธีการรัฐสภา กล่าวคือ พ.ศ.๒๔๗๐ พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติองคมนตรีขึ้นใหม่ โดยทรงพระราชดำริว่า พระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาที่ทำหน้าที่เหมือนองคมนตรี พ.ศ.๒๔๑๗ ในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเดิมเรียกว่า พระราชบัญญัติปรีวิเคาน์ซิล นั้น เป็นบทบัญญัติและระเบียบการที่ล่วงสมัยมานาน ดังนั้นพระองค์จึงทรงเลือกพระบรมวงศานุวงศ์ที่มีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของราษฎร ตั้งเป็นกรรมการองคมนตรีจำนวน ๔๐ คน เพื่อรับสนองโครงการตามพระราชดำริ ไปวินิจฉัย และเสนอความเห็นให้เป็นประโยชน์ต่อแผ่นดินแทนราษฎร อีกทั้งเป็นการ

ฝึกหัดวิธีการ ของรัฐสภาในอนาคตด้วย การประชุมสภากรรมการองคมนตรีได้เริ่มประชุมครั้งแรกขึ้นที่ศาลาสหทัย เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ซึ่งกรรมการองคมนตรีในที่ประชุมได้พร้อมใจกันเลือกตั้ง พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นสภานายก ถือว่าเป็นบทบาทประชาธิปไตยในรูปแบบสภา

๕.๑ ตั้งราชบัณฑิตยสภา

ราชบัณฑิตยสภานี้เสมือนเป็นคลังปัญญาของแผ่นดิน พระองค์ทรงโปรดให้เพิ่มหน้าที่กรรมการหอสมุดสำหรับพระนคร ให้มีหน้าที่จัดการพิพิธภัณฑ์สถานและบำรุงวิชาศิลปกรรม ที่ยกมาจากกรมศิลปากร และให้เปลี่ยนนาม กรรมการหอสมุดสำหรับพระนคร เมื่อพ.ศ.๒๔๖๙ นั้นมาเป็น ราชบัณฑิตยสภา โดยโปรดให้ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ดำรงตำแหน่งสภานายก ทำหน้าที่แบ่งได้ ๓ แผนก ดังนี้

๑. แผนกวรรณคดี เป็นเจ้าพนักงานจัดการหอสมุดสำหรับพระนคร และสอบสวนพิจารณาวิชาอักษรศาสตร์
๒. แผนกโบราณคดี เป็นเจ้าพนักงานจัดการพิพิธภัณฑ์สถาน ตรวจรักษาโบราณวัตถุสถาน
๓. แผนกศิลปากร เป็นเจ้าพนักงานจัดการบำรุงรักษาวิชาศิลปกรรม

จากเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ นั้นเกิดอุบัติเหตุที่ทำให้ พระหนู (คาง) ของพระพุทธรูปองค์ใหญ่ของวัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่สร้างมาก่อนสมัยอยุธยาพังทลายลงมาตลอดจนถึงพระปราง (แก้ว) ทั้งสองข้าง (คือ ส่วนใบหน้าของพระพุทธรูปพังทลายลงมาเกือบทั้งหน้า) พระยาโบราณราชธานินทร์ ข้าหลวงมณฑลอยุธยา ได้ขอให้นายเฟโรจี ซึ่งเป็นช่างปั้นชาวอิตาลี (คือ ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี) กับนายกาเรตตี ได้ขึ้นไปตรวจและทำการซ่อมจนแล้วเสร็จในเดือน

เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๒ ทำให้พระพุทธรูปองค์นี้ มีพระพักตร์งดงาม ซึ่งมีการเปลี่ยนพระอุณาโลมของเดิมที่ทำจากทองแดงปิดทองนั้น เป็นพระอุณาโลมทองคำหนัก ๕๔ บาทด้วย อันเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้การบูรณะโบราณสถานสำคัญได้เกิดขึ้นในเวลาต่อมา กล่าวคือ พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้มีการซ่อมวัดพระศรีรัตนศาสดารามครั้งใหญ่ หลังจากที่ได้อ้อมใหญ่มาแล้วเมื่อรัชกาลที่ ๓ และรัชกาลที่ ๕ เป็นการเตรียมการสำหรับงานเฉลิมฉลองพระนคร ๑๕๐ ปี ในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ด้วย

🌟 ส่งเสริมการศึกษาและศาสนา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ พระราชทานให้เป็นหลักการศึกษาพุทธศาสนาแก่พระอารามทั่วประเทศ นอกจากนี้พระองค์ได้พระราชทานเงินปีละ ๓,๐๐๐ บาท สำหรับพระราชทานรางวัลแก่ผู้แต่งหนังสือได้ดีถึงขนาด โดยมอบให้ราชบัณฑิตยสภาเป็นผู้ตัดสิน เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๐ ซึ่งมีผลต่อเนื่องมาจนทุกวันนี้ คือ การประกวดแต่งหนังสือพระพุทธศาสนาและ พระราชทานทุนส่วนพระองค์แก่ผู้สอบแข่งขันทุนเล่าเรียนหลวงได้ทุกปี ๆ ละ ๑ คน เพื่อไปเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ยังต่างประเทศกลับมารับใช้ประเทศ

ใน พ.ศ. ๒๔๗๔ นั้นพระองค์โปรดให้ยกเลิกการบังคับเก็บเงินศึกษาพลีจากราษฎร โดยพระราชทานเงินแผ่นดินสำหรับบำรุงการศึกษาประชาชนแทนเงินศึกษาพลี ปีละ ๓ ล้านบาท ซึ่งต่อมานั้นเป็นเงินงบประมาณการศึกษาที่รัฐบาลต้องจัดสำหรับการศึกษาของนักเรียนทุกปีมาจนปัจจุบัน

พระองค์ทรงให้ความสำคัญกิจการลูกเสือโปรดให้จัดการชุมนุมลูกเสือทั่วพระราชอาณาจักร ๓ ปีต่อครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๐ เป็นต้นไป ทำให้กิจการลูกเสือนั้นสามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติให้อยู่ในคำมั่นสัญญาตลอดมาว่า

“ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ข้าจะบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกเมื่อ ข้าจะประพฤติตนให้เหมาะสมกับเป็นพลเมืองดีของชาติ ”

นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น ซึ่งมีการประชุมต่าง ๆ เช่น พ.ศ. ๒๔๗๓ สมาคมแพทย์ทางภาคบูรพาได้เดินทางเข้ามาประชุมเรื่อง เวชกรรมเมืองร้อนในกรุงเทพฯ และ พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้มีการจัดประชุมผืนในอุปการะของสันนิบาตชาติ

🌟 การสร้างความสัมพันธ์ไมตรีกับนานาชาติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดการเสด็จประพาสทอดพระเนตรบ้านเมืองและความเจริญในประเทศในยุโรปและอเมริกาแต่ครั้งศึกษาวิชาทหารที่ฝรั่งเศสแล้ว ดังนั้นเมื่อครองราชย์พระองค์จึงเสด็จต่างประเทศคือ พ.ศ. ๒๔๗๒ เสด็จประพาสสิงคโปร์ ชวา และบาหลี พ.ศ. ๒๔๗๓ - เสด็จประพาสประเทศอินโดจีนของฝรั่งเศส พ.ศ. ๒๔๗๓ และ พ.ศ. ๒๔๗๓-๒๔๗๔ เสด็จประพาสสหรัฐอเมริกาเพื่อเสด็จไปรักษาพระเนตร ในโอกาสนี้พระองค์ได้เสด็จ โดยผ่านเส้นทางอินโดจีน ส่องกง เชียงไฮ้ เสด็จเยือนสหรัฐอเมริกาและแคนาดา (พ.ศ. ๒๔๗๓) และ เสด็จเยือนญี่ปุ่นตอนซากลับ(พ.ศ. ๒๔๗๔) ด้วย

ด้วยเหตุที่ประเทศไทยได้มีสัมพันธภาพกับต่างประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างดีนั้น พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ที่ให้แลกเปลี่ยนสัตยาบันและประกาศใช้หนังสือสัญญาฉบับใหม่ตามที่คณะทูตพิเศษกรุงเทพฯได้ไปเจรจากับต่างประเทศให้เป็นผลสำเร็จเรียบร้อยในทุกประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส อังกฤษ สเปน โปรตุเกส เนเธอร์แลนด์ สวีเดน นอร์เวย์ และอิตาลี เป็นต้น รวมทั้งเบลเยียม ซึ่งเดินทางเข้ามาเจรจากันในกรุงเทพฯด้วย ทำให้สิทธิพิเศษที่ตัดสิทธิและอิสรภาพทางศาลและการค้าที่มีต่อ

กรุงสยามมา ๗๐ ปีนั้นได้จับสิ้น ทำให้ศาลกงสุลในเมืองไทยนั้นต้องยกเลิกโดยปริยาย ทำให้รัฐบาลสยามมีอำนาจขึ้นพิทักษ์อธิปไตยได้ตามอำนาจและมีอิสรภาพอย่างสมบูรณ์

สำหรับสัญญาฉบับฝรั่งเศสที่ยังไม่สามารถสำเร็จเหมือนประเทศอื่นก็เนื่องจากมีเหตุการณ์อื่นเกี่ยวกับอินโดจีนอยู่ กล่าวคือ พ.ศ.๒๔๗๐ ประเทศสยามกับฝรั่งเศสได้มีการเจรจาความในอนุสัญญาต่อปัญหาพรมแดน เพื่อให้เป็นไปอย่างเหมาะสมโดยฝรั่งเศสได้เคยปกครองแม่น้ำโขงซึ่งเป็นพรมแดนทั้งหมด อนุสัญญาใหม่นี้ได้กำหนดพรมแดนลงเป็นที่แน่นอน คือ แบ่งกันฝ่ายละครึ่งแม่น้ำ นอกจากนี้บางแห่งที่เป็นเกาะแก่งเท่านั้น ซึ่งสยามได้แต่งตั้งข้าหลวงคณะหนึ่งไปดำเนินการปักปันเขตแดนตามอนุสัญญา

ส่วนประเทศเยอรมนีนั้นหลังจากประเทศสยามได้เลิกขาดตอนเมื่อครั้งสงครามโลกแล้ว รัฐบาลสยามได้ทำสัญญาขึ้นใหม่เช่นเดียวกับประเทศอื่นเช่นกัน

สร้างสะพานปฐมบรมราชานุสรณ์ ขยายทางรถไฟ การสำรวจฐานะและความเป็นอยู่ของพลเมืองตามชนบทนั้น พระองค์ทรงให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกับ ดร.ซิมเมอร์

การแก้ปัญหาประเทศขาดดุล เป็นเหตุสืบเนื่องมาแต่ตอนปลายรัชกาลที่ ๖ นั้น ประเทศสยามมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ จึงทำให้ฐานะการเงินของประเทศตกอยู่ในลักษณะไม่คล่องตัว ผิดเคือง ดังนั้นเมื่อพระองค์เสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติแล้ว จึงมีพระราชดำริแก้ไขฐานะความขัดข้องทางการเงินของประเทศ ซึ่งในการแก้ไขภาวะเศรษฐกิจของประเทศนั้นแทนที่จะกู้เงินจากต่างประเทศหรือเพิ่มอัตราภาษีอากรให้สูงขึ้น พระองค์กลับดำเนินพระราชกุศโลบายที่ไม่ให้กระทบกระเทือนทุกฝ่าย โดยพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ตัดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็นต่าง ๆ โดยสิ้นเชิง พระองค์มีพระราช

ประสงค์ที่ให้ทุกกระทรวงพึงตัดทอนรายจ่ายที่ไม่เป็นประโยชน์ ตัดข้าราชการที่เหลือเพื่อจากหน้าที่เสีย และให้ยุบกรมกองที่ไม่จำเป็นและทำให้สิ้นเปลือง พระราชทรัพย์เสีย พร้อมกับพระองค์ทรงประหยัดเงินแผ่นดินให้เป็นตัวอย่างด้วย คือ รายจ่ายส่วนพระองค์ ที่รัฐบาลถวายปีละ ๙ ล้านบาทนั้น โปรดเกล้าฯ ให้ประหยัดลง และทรงยินดีรับเพียงปีละ ๖ ล้านบาทเท่านั้น ด้วยผลของพระราชกุศโลบายนี้ทำให้งบประมาณของกรุงสยามที่มีรายจ่ายได้ไม่พอกับรายจ่ายอยู่มีงบประมาณแผ่นดินเพียงพอและเหลือ จ่ายด้วย

ต่อมา พ.ศ.๒๔๗๔ ได้เกิดรายได้ไม่พอกับรายจ่ายอีก เพราะเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งเป็นไปตามสภาพของเศรษฐกิจโลกที่ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน ทำให้ต้องมีการตัดทอนรายจ่ายกันอีกครั้งหนึ่ง โดยโปรดให้ตัดรอนจำนวนข้าราชการ ยุบกรมกอง มณฑล และจังหวัด เป็นการประหยัดเงินรายจ่ายของแผ่นดิน ดังปรากฏในพระราชดำรัสว่า

“ตัวข้าพเจ้าเองรู้สึกเหมือนว่า เกิดมาสำหรับตัดรอน ตั้งแต่ต้นก็ตัดมาแล้ว คราวนี้ก็ ต้องตัดอีก จนไม่ทราบว่าจะเป็นอย่างไรต่อไป *รู้สึกว่าเป็นเคราะห์กรรมของตัวที่ต้องทำเช่นนั้นเสมอ แม้ในขณะนี้ก็ได้พยายามทุกอย่างที่จะไม่ตัด แต่ก็พันวิสัย ที่จริงการที่จะปลดจะตัดคราวนี้รู้สึกหนักใจว่าคราวก่อนมาก ไม่อยากจะทำเลย เพราะคราวก่อนนี้รู้สึกอยู่ว่ามีคนเกินกว่างาน เพราะฉะนั้นเป็นการถูกควรทำแท้ ไม่เป็นของหนักใจ และเวลานั้นการทำมาหากินข้างนอกก็ยังไม่ผิดเคือง ให้ออกไปหากินทางอื่นก็ไม่ยากนัก เวลานั้นจึงไม่สู้จะหนักใจเหมือนคราวนี้ คราวนี้ข้าพเจ้า รู้ดีว่าการตัดนั้นต้องยุบงานลง ทหารเป็นต้น เวลานี้มีอยู่น้อยแล้ว กลับต้องตัดลงไป อาจต้องเสีงานก็ได้ เช่น กระทรวงอื่นๆ ก็เหมือนกัน ต้องยุบลง เสีงานลงบ้าง”*

(พระราชดำรัสเรื่องการเงินฝืดเคือง แก่นายทหารที่กระทรวงกลาโหม เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๔๗๔)

เหตุการณ์นี้กำลังจะเริ่มปรับกันได้ ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ จึงเป็นเหตุหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิด “คณะราษฎร” ได้ทำการอภิวัฒน์เปลี่ยนแปลงการปกครองในเวลาต่อมาในวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ.๒๔๗๕

✿ จัดระเบียบการปกครอง

ด้วยการปกครองบ้านเมืองในขณะนั้นเกิดสิ่งใหม่และต้องเปลี่ยนแปลงหลายประการให้ทันตามอย่างประเทศที่เจริญแล้ว โดยเฉพาะเรื่องการเศรษฐกิจ พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้มีการปรับปรุงกระทรวงเสียใหม่ ทรงให้เลขาธิการกระทรวงมูรธาธรไปรวมอยู่ในกรมราชเลขาธิการ ให้รวมงานของกระทรวงคมนาคมเข้ากับกระทรวงพาณิชย์เรียกว่า กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ตั้งกรมพาณิชย์เพื่อวางนโยบายหาดตลาดในเมืองต่างประเทศ เพื่อให้สินค้าของประเทศได้ออกไปจำหน่ายได้สะดวก โดยให้กองจดหมายเหตุสภาเผยแพร่ข่าวพาณิชย์ กองสืบความรู้ทางเศรษฐกิจ และกองรวมข่าวการค้ามา รวมอยู่กับกรมพาณิชย์ด้วย โดยมีผู้บังคับบัญชากรมเรียกว่า ข้าหลวงใหญ่พาณิชย์

ให้เปลี่ยนชื่อกระทรวงศึกษาธิการเป็น กระทรวงธรรมการ และให้ย้ายพระพุทธศาสนาจากกระทรวงวังมาขึ้นกับกระทรวงธรรมการ ส่วนเขตการปกครองนั้น ทรงให้เลิกภาคต่าง ๆ ที่แบ่งไว้เมื่อครั้งรัชกาลที่ ๖ เพื่อให้เหมาะสมกับสมัย โดยมีการจัดมณฑลต่าง ๆ เสียใหม่ คือ รวมมณฑลพายัพและมณฑลมหाराษฎร์ เป็นมณฑลเดียวกันเรียกว่า มณฑลพายัพ รวมมณฑลอุบลราชธานีกับมณฑลร้อยเอ็ดเป็นมณฑลนครราชสีมา รวมมณฑลสุราษฎร์ธานีเข้ากับมณฑลนครศรีธรรมราช เป็นต้น

ต่อมา พ.ศ.๒๔๗๔ พระองค์ทรงปรับปรุงการปกครองให้เหมาะสมกับสถานการณ์อีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือ ทรงโปรดให้รวมกระทรวงทหารเรือกับ

กระทรวงกลาโหมไว้ด้วยกันเป็นกระทรวงกลาโหม ให้กรมเพาะปลูกกับกองรักษาสัตว์ กรมตรวจกสิกรรม จากกระทรวงเกษตรราธิการไปรวมกันตั้งเป็น กรมตรวจกสิกรรมขึ้นกับกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม

สำหรับมณฑลปกครองนั้นให้ยุบมณฑลปัตตานีไปรวมกับมณฑลนครศรีธรรมราช ยุบมณฑลจันทบุรีไปรวมกับมณฑลปราจีนบุรี ยุบมณฑลนครชัยศรีไปรวมกับมณฑลราชบุรี ยุบกรมมณฑลนครสวรรค์รวมทั้งจังหวัดต่าง ๆ ไปไว้กับมณฑลอยุธยา (ยกเว้นจังหวัดตากและจังหวัดกำแพงเพชรนั้น ยกไปขึ้นกับมณฑลพิษณุโลก และให้ยุบจังหวัดต่าง ๆ ไปรวมกับจังหวัดอื่น ๆ อีก ๙ จังหวัด เช่น สุโขทัย หล่มสัก ธัญบุรี กาฬสินธุ์ หลังสวน ตะกั่วป่า สายบุรี พระประแดง และมินบุรี โดยจะเริ่มยุบและรวมมณฑลและจังหวัดตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ.๒๔๗๕ เป็นต้นไป

✿ งานฉลองพระนคร ๑๕๐ ปี

ด้วยกรุงรัตนโกสินทร์ได้สถาปนาพระนครมาครบ ๑๕๐ ปี ซึ่งมีราชประเพณีพิธีเฉลิมฉลองกรุง ๑๐๐ ปีมาแล้วตั้งแต่ครั้งรัชกาลที่ ๕ ดังนั้นในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ.๒๔๗๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้มีพิธีเฉลิมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๑๕๐ ปี ในงานนี้ได้มีพระราชพิธีเปิดสะพานปฐมบรมราชานุสรณ์ (สะพานพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก) ซึ่งสร้างแล้วเสร็จด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เสด็จพระราชดำเนินโดยกระบวนพยุหยาตราทางสถลมารคข้ามสะพานจากฝั่งกรุงเทพฯ โดยรถพระที่นั่งไปฝั่งธนบุรีแล้วประทับเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ โดยกระบวนพยุหยาตราทางชลมารคจากเชิงสะพานพระพุทธยอดฟ้าฝั่งธนบุรีกับฝั่งพระนคร

หมายเหตุ เดิมนั้นคณะราษฎรมีการวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครอง แต่ติดงานเฉลิมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์อยู่จึงยุติไว้ก่อน

๑๑ เหตุการณ์สำคัญในรัชกาลที่ ๗

พ.ศ. ๒๔๖๘ - ตั้งอภิรัฐมนตรีสภา พิมพ์พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ

พ.ศ. ๒๔๖๙ - ปรับดุลย์ข้าราชการครั้งใหญ่ คราวแรก เนื่องจากเศรษฐกิจตกต่ำ ตั้งราชบัณฑิตยสภา ตั้งและเปิดหอพระสมุดวชิราวุธ

พ.ศ. ๒๔๗๐ - จัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งแรก

พ.ศ. ๒๔๗๒ - เสด็จประพาสมาลาเยุ ซวาบาห์ลี พระราชทานทุนเล่าเรียนหลวงเพิ่มอีกปีละ ๑ ทุน ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

พ.ศ. ๒๔๗๓ - เสด็จประพาสญวน เขมร พระราชทานปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตครั้งแรก เสด็จประพาสยุโรป สหรัฐอเมริกา

พ.ศ. ๒๔๗๔ - เกิดเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ เลิกเก็บเงินศึกษาพลี สมุหเทศาภิบาลประชุมลงมติรับหลักการร่าง พระราชบัญญัติเทศบาลฉบับแรก

พ.ศ. ๒๔๗๕ - จัดงานฉลองพระนครครบรอบ ๑๕๐ ปี คณะราษฎร อภิวัฒน์เปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ประกาศหลัก ๖ ประการเป็นแนวการปกครอง คือ

๑. จะต้องรักษาความเป็นเอกราชทั้งหลาย เช่น เอกราชในการเมือง ในทางศาล ในทางเศรษฐกิจ ฯลฯ ของประเทศให้มั่นคง

๒. จะต้องรักษาความปลอดภัยภายในประเทศให้การประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลง

๓. จะต้องบำรุงความสุขสมบูรณ์ของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะจัดหา

งานให้ราษฎรทุกคนทำ จะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติ ไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก

๔. จะต้องให้ราษฎรมีสิทธิเสมอกัน

๕. จะต้องให้ราษฎรมีเสรีภาพ มีความเป็นอิสระ เมื่อเสรีภาพนี้ไม่ขัดต่อหลัก ๔ ประการดังกล่าวข้างต้น

๖. จะต้องให้การศึกษาคึกคักแก่ราษฎร

พ.ศ. ๒๔๗๕ - พระราชทานธรรมนุญการปกครองชั่วคราว เมื่อ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เป็นประธานรัฐสภา ท่านแรก พระยามโนปกรณนิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรีท่านแรก ข้าราชการเล็กลงผ้าม่วง ใจกระเบน พระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับถาวร เมื่อ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ ประกาศใช้แผนการศึกษาฉบับใหม่

พ.ศ. ๒๔๗๖ - เลิกพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา เกิดกบฏบวรเดช เลิกการปกครองแบบเทศาภิบาล ตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ตั้งกรมพลศึกษา ข้าราชการแก้วได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดที่แคนาดา

พ.ศ. ๒๔๗๗ - ร.๗ ทรงสละราชสมบัติ เมื่อ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗

พ.ศ. ๒๔๘๘ - เสด็จสวรรคต ณ ประเทศอังกฤษ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๘ มีพระชนมพรรษา ๔๘ พรรษา

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

ระบบการพิจารณาคดี

พล.ต.ดร. เจนวิทย์ ยามะรัตน์

ผู้อำนวยการประจำตัวสมาชิกวุฒิสภา ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการกฎหมาย การยุติธรรม
และการตำรวจ วุฒิสภา คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง
อาจารย์พิเศษโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ระบบวิธีพิจารณาคดี คือ วิธีการดำเนินคดี
ในศาล หลักเกณฑ์การฟ้องคดีต่าง ๆ รวมถึงภาระการ
พิสูจน์ การแสวงหาพยานหลักฐานนำเสนอต่อศาล
เพื่อสนับสนุนข้ออ้างข้อเถียงของแต่ละฝ่าย ระบบวิธี
พิจารณาคดีแบ่งออกเป็นสองระบบหลัก ๆ คือ

๑. ระบบกล่าวหา (Accusatorial System)
ใช้กับกฎหมายในระบบ Common law
๒. ระบบไต่สวน (Inquisitorial System) ใช้
กับกฎหมายในระบบ Civil law

ระบบไต่สวน

ระบบไต่สวน มีพื้นฐานและวิธีคิดว่า ผู้มี
อำนาจในการไต่สวนควรจะเป็นผู้มีอำนาจในบ้าน
เมือง อันที่จริงมีอิทธิพลจากศาสนา ว่ากันว่าระบบ
ไต่สวนมีที่มาจากศาลทางศาสนาของคริสต์ศาสนา
นิกายคาทอลิกในสมัยกลาง ซึ่งทางศาสนจักรโดย
เฉพาะอย่างยิ่งสันตะปาปาแห่งกรุงโรม มีอิทธิพล
เหนือฝ่ายอาณาจักรคือ กษัตริย์หรือเจ้าผู้ครองนคร

ต่าง ๆ ในสมัยกลาง ศาลศาสนาของยุโรปมีวิธีการ
พิจารณาคดีผู้กระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายของทาง
ศาสนาด้วยวิธีการซักพยาน โดยพระผู้ทำการ
ไต่สวนจะมีอำนาจซักพยาน ซักถามตัวผู้กระทำความ
ผิดได้โดยตรง หากจะหาตัวอย่างของระบบไต่สวน
ขอให้ท่านไปดูภาพยนตร์เรื่องเปาปู๋นัจจัน ที่ท่านเปา
มีอำนาจในการไต่สวนถามกับผู้กระทำความผิดได้
โดยตรง ไม่ต้องผ่านทนายความเหมือนหนึ่งฝรั่ง ซึ่ง
ใช้วิธีพิจารณาคดีแบบกล่าวหา นอกจากนี้ การ
แสวงหาพยานหลักฐานต่าง ๆ ยังอยู่ในอำนาจของ
ศาลอีกด้วย ท่านเปาหากสงสัยในเรื่องใด ก็สามารถ
ที่จะให้จันเจาไปแสวงหาข้อเท็จจริงมานำเสนอ โดย
ไม่ต้องผ่านการนำเสนอของคู่ความในคดีแต่อย่าง
ใด สำหรับประเทศไทยใช้ระบบไต่สวนในศาล
ปกครอง และศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ส่วนในศาลยุติธรรม เช่น ศาล
อาญา ศาลแพ่ง ฯลฯ ใช้ระบบวิธีพิจารณาแบบ
กล่าวหา แต่ไม่ใช้คณะลูกขุน

การวินิจฉัยข้อเท็จจริงตามกฎหมายไทย

ในศาลไทยนั้นการดำเนินคดีโดยหลักแล้วเป็นระบบกล่าวหาเช่นเดียวกับอเมริกาเพียงแต่ไม่มีการใช้ระบบ ลูกขุน ไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา สิ่งสำคัญอันเป็นหลักในคดี ได้แก่ คำฟ้องของโจทก์และคำให้การของจำเลย ทำให้เกิดประเด็นในคดีที่ศาลจะต้องวินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ ที่ทั้งโจทก์และจำเลยบรรยายมาในคำคู่ความบางเรื่อง ศาลอาจวินิจฉัยได้เลย โดยอาศัยความรู้ทางกฎหมายของศาล ไม่ต้องมีการพิสูจน์อะไรอีก ประเด็นประเภทนี้เรียกว่า “ปัญหาข้อกฎหมาย” ไม่เกี่ยวข้องกับพยานหลักฐาน แต่บางเรื่องศาลไม่อาจวินิจฉัยได้เพราะไม่ทราบว่าเชื่อถือคู่ความฝ่ายไหนดี ความรู้ทางกฎหมายของศาลไม่อาจช่วยวินิจฉัยได้ เว้นแต่คู่ความจะนำพยานหลักฐานเข้ามาสืบเพื่อพิสูจน์ให้ศาลเชื่อถือตามข้อกล่าวอ้างของตน ประเด็นแห่งคดีประเภทนี้เรียกว่า “ปัญหาข้อเท็จจริง” การวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงคือการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานเป็นการที่ศาลนำพยานหลักฐานทุกประเภทที่คู่ความนำมาสืบไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคล พยานเอกสารหรือพยานวัตถุ มาพิจารณาเห็นว่าพยานหลักฐานนั้นคู่ความนำสืบเชื่อถือได้ตามข้ออ้างข้อเถียงใน ประเด็นข้อพิพาทหรือไม่ พยานหลักฐานที่ศาลจะนำมาซึ่งเพื่อที่จะวินิจฉัยอย่างหนึ่งอย่างใดต้องเป็น พยานหลักฐานที่รับฟังได้ตามกฎหมาย หากพยานหลักฐานใดที่เข้ามาสู่สำนวนความโดยในชั้นพิจารณาได้มีการนำสืบหรือ อ้างส่งแล้วแต่กฎหมายห้ามรับฟังพยานหลักฐานเช่นว่านั้น ดังนั้น การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานจึงหมายถึงการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงในประเด็น ที่พิพาทโดยอาศัยพยานหลักฐานโดยศาลเป็นผู้ทำหน้าที่วินิจฉัย สำหรับในประเทศไทย หลักในเรื่องการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะคำพิพากษาของศาลไทยมุ่งที่จะแสดงให้เห็นถึงปรัชญาในการวินิจฉัยความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานแต่ละชั้น

หลักการใหญ่ที่จะพิจารณาถึงระบบไต่สวน

๑. ศาลเป็นผู้ทำการไต่สวน มีอำนาจสืบพยาน และควบคุมการไต่สวนเอง (เหมือนท่านเปา) ซึ่งทำให้ศาลมีบทบาทในเรื่องนี้อย่างมากทีเดียว

๒. ไม่เน้นความเท่าเทียมกันของคู่ความ เนื่องจากวิธีพิจารณา มีลักษณะเป็นการต่อสู้ระหว่างรัฐกับจำเลย โดยหากมีการฟ้องร้องใด ๆ จะต้องผ่านรัฐเสมอ รัฐจึงเป็นโจทก์ฟ้องจำเลย

๓. การพิจารณา อาจมิได้กระทำโดยเปิดเผย

๔. เนื่องจากศาลมีอำนาจในการสืบพยานและไต่สวน การพิจารณาพยานหลักฐานจึงเปิดกว้างขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของศาล โดยศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานที่ศาลสงสัย หรืออาจจะเห็นว่าเป็นหลักฐานสำคัญได้ด้วยอำนาจของศาลเอง อุปมาเหมือนถ้าจะทำแกงไก่แล้วขาดกะทิ ศาลก็สามารถไปตลาดซื้อกะทิเองได้ (ข้อดีหรือข้อดีของความได้เปรียบเสียเปรียบในเรื่องนี้ ขึ้นอยู่กับรูปคดี เพราะไม่มีการเปิดเผยพยานหลักฐานในการใช้ต่อสู้คดีก่อนการพิจารณาแบบระบบกล่าวหา)

๕. ใช้ประมวลกฎหมาย ในการกำหนดความผิดและโทษ ไม่ใช่คำพิพากษา

ข้อดีของระบบไต่สวน คือ มีความรวดเร็วในการพิจารณาคดี คู่ความไม่อาจที่จะประวิงคดีได้ และทำให้คดีได้ข้อเท็จจริงที่รอบด้านครบถ้วน ถ้ามีหลักฐานฟังได้ว่าจำเลยกระทำความผิดถึงโทษได้ การสงสัยไม่แน่ใจว่าจำเลยทำผิดหรือไม่ จึงไม่น่ามีได้ เพราะถ้าสงสัยศาลก็ต้องค้นหาความจริงจนถึงที่สุดให้สิ้นสงสัยถ้าค้นหาความจริงจนที่สุดแล้ว ไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่พิพากษายกฟ้องไป

ข้อเสียของระบบไต่สวน คือ การให้อำนาจชี้ขาดทั้งกระบวนการอยู่ในดุลยพินิจของคนเพียงคนเดียว โดยไม่มีการตรวจสอบหรือคานอำนาจหน้าที่ ดังนั้น จึงอาจเกิดกรณีที่การพิจารณาและการพิพากษานั้นมิได้เกิดจากความบริสุทธิ์ใจ หรือมีอคติ

ต่อจำเลยโดยง่าย และการที่ถือว่าจำเลยเป็นกรรม
แห่งคดี ทำให้ผู้นั้นไม่มีโอกาสแก้ข้อกล่าวหา และ
ศาลจะต้องลดตัวมาทำหน้าที่เป็นทนายความเสีย
เองด้วย

ระบบกล่าวหา-ลูกขุน

ระบบวิธีพิจารณาแบบลูกขุนนี้ นิยมใช้ใน
การพิจารณาคดีโดยระบบกล่าวหา ซึ่งในแต่ละ
ประเทศต่างมีวิธีพิจารณาและรายละเอียดที่ไม่
เหมือนกัน โดยทั่วไป คณะลูกขุนจะทำหน้าที่วินิจฉัย
ในส่วนข้อเท็จจริง แต่ไม่ก้าวล่วงไปพิพากษาลงโทษ
หรือกำหนดโทษหรือวินิจฉัยในส่วนข้อกฎหมาย
ระบบลูกขุนมาเป็นระบบที่เก่าแก่ที่สุดระบบหนึ่ง
ในการพิจารณาคดี เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยกรีกและมีการ
พัฒนาเรื่อยมากระทั่งปัจจุบัน ในเชิงการเมืองการ
ปกครอง การพิจารณาคดีด้วยระบบลูกขุนถือว่ามี
ความสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด
ระบบลูกขุนคืออะไร หากตอบอย่างรวบรัดคือการให้
ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาคดี
นอกจากจะสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตยแล้ว
ยังวางอยู่บนฐานความคิดที่ต้องการให้สะท้อนมุมมอง
ของมนุษย์ได้หลากหลาย ความเข้าใจ เข้าใจ
สถานการณ์ มุมมองด้านศีลธรรม-จริยธรรมในสังคม
เข้าไปเสริมให้เกิดมิติที่รอบด้านในการพิจารณาคดี
แทนที่จะอาศัยมุมมองของผู้พิพากษาเพียงลำพัง
ระบบลูกขุนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันแบ่งได้เป็น ๒ แบบ
หลัก ๆ สำหรับประเทศที่ใช้ Common Law หรือ
กฎหมายจารีตประเพณี เช่น อังกฤษ อเมริกา ผู้
พิพากษาจะเป็นคนคอยคุมเกมให้การไต่สวนเป็นไป
โดยเรียบร้อย โดยคณะลูกขุนจะเป็นผู้พิจารณาว่า
จำเลยมีความผิดจริงหรือไม่ โดยมีการกำหนด
สัดส่วนของคะแนนเสียง เช่น ต้องได้ ๙ จาก ๑๒
หรือ ๑๐ จาก ๑๒ เสียง จึงจะถือว่าจำเลยมีความ
ผิด เป็นต้น โดยศาลไม่มีสิทธิร่วมโหวต มีหน้าที่เพียง
กำหนดบทลงโทษเท่านั้น

ระบบคณะลูกขุนในอเมริกา

คณะลูกขุน (The Jury) ในระบบกฎหมาย
อเมริกัน มีการนำแบบอย่างมาจากอังกฤษ โดยให้
มีบทบาทคุ้มครองในการตัดสินคดีมีความยุติธรรม
ระบบลูกขุนนำมาใช้เพื่อจำกัดขอบเขตอำนาจของ
คณะรัฐบาลและเพื่อเป็นหลักประกันถึงความไม่
ลำเอียงและทำให้เกิดความยุติธรรมในการพิจารณา
ตัดสินคดี

บรรดาลูกขุนโดยปกติจะได้รับการคัดเลือก
จากผู้มีสิทธิ์ออกเสียงตามกฎหมายในขอบเขตที่
ศาลนั้นมีอำนาจปกครองอยู่ ลูกขุนโดยปกติจะเป็น
พลเมืองทั่วไปที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน ๑๒ คน
โดยทนายความของทั้งสองฝ่ายจะเป็นผู้ให้ความเห็น
ชอบ ในคดีอาญาคำตัดสินของลูกขุนจะต้องเป็น
เอกฉันท์ เว้นแต่ในคดีแพ่งคณะลูกขุนมักจะตัดสิน
โดยใช้เสียงข้างมาก การตัดสินของลูกขุนจะถือว่า
เป็นกฎหมาย เว้นแต่เป็นกรณีที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย
อย่างชัดเจน อาจมีการกลับคำตัดสินซ้ำคดีได้โดย
การร้องขออุทธรณ์

การวินิจฉัยข้อเท็จจริง ในระบบลูกขุน (Jury System)

การวินิจฉัยข้อเท็จจริงในระบบลูกขุนเป็นการ
พิจารณาคดีในระบบกล่าวหา ซึ่งใช้ในกลุ่มประเทศ
คอมมอนลอว์ โดยให้มีลูกขุน (Jury) เป็นผู้พิจารณา
ข้อเท็จจริงโดยซึ่งนำนักพยานหลักฐานในคดีว่า
จำเลยเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ฟ้องหรือไม่ ส่วนผู้
พิพากษา (Judge) จะทำหน้าที่วางหลักกฎหมาย
และชี้ขาดปัญหาข้อกฎหมาย รวมทั้งกำหนดโทษที่
จะลงแก่ผู้กระทำความผิด

ในการพิจารณาคดีระบบกล่าวหาที่ใช้อยู่ใน
อเมริกา ผู้พิพากษาจะเปิดโอกาสให้คู่ความต่อสู้คดี
กันอย่างเต็มที่ คู่ความฝ่ายที่กล่าวอ้างมีหน้าที่หรือ
ภาระการพิสูจน์ คือต้องนำพยานหลักฐานมาสืบเพื่อ
แสดงให้ลูกขุนเชื่อตามที่ตนกล่าวอ้าง เมื่อคู่ความ

แถลงเปิดคดีแล้วก็จะนำสืบพยานหลักฐานไปตาม
หน้าที่นำสืบหรือตามที่ฝ่ายตนมีภาระการพิสูจน์ คือ
ต้องนำพยานหลักฐานมาสืบเพื่อแสดงให้ลูกขุนเชื่อ
ตามที่ตนกล่าวอ้าง ศาลทำหน้าที่ควบคุมไม่ให้คู่
ความฝ่ายหนึ่งเอาเปรียบอีกฝ่ายหนึ่ง หากพยาน
หลักฐานใดไม่ชอบด้วยกฎหมายศาลก็จะไม่อนุญาต
ให้นำพยานหลักฐานดังกล่าว เข้าสู่กระบวนการพิจารณา
ของศาลเพื่อป้องกันมิให้ลูกขุนที่มีหน้าที่ต้องวินิจฉัย
ข้อเท็จจริงในคดีได้รับรู้ ข้อเท็จจริงที่เกิดจากพยาน
หลักฐานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันจะทำให้ลูกขุน
วินิจฉัยข้อเท็จจริงผิดพลาดไป ลำดับในการพิจารณา
คดี เมื่อได้มีการเลือกคณะลูกขุนได้ตามจำนวนที่
กฎหมายกำหนดแล้ว ลูกขุนจะเข้านั่งประจำที่ซึ่งจัด
ไว้ จากนั้นการพิจารณาคดีจะเริ่มโดยผู้พิพากษา ๑
คน ทำหน้าที่ควบคุมการพิจารณาคดี เพื่อให้การสืบ
พยานของทั้งสองฝ่ายเป็นไปตามกฎหมาย และมี
หน้าที่วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องการ
อนุญาตให้รับฟังพยานหลักฐาน ประเภทใดหรือไม่
ได้รับอนุญาต จึงถือกันว่าผู้พิพากษาเป็นผู้มีคำสั่ง
หรือคำวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมาย ส่วนลูกขุนเป็น
ผู้มีคำสั่งหรือวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริง ในระหว่าง
การพิจารณาคดีต้องไม่มีการกระทำอย่างหนึ่งอย่าง
ใดที่มีผลให้ลูกขุนเกิดอคติขึ้นมาได้ การพิจารณาจะ
เริ่มจากการแถลงการณ์เปิดคดีโดยคู่ความการนำ
สืบพยานของฝ่ายโจทก์ การนำสืบพยานของฝ่าย
จำเลย การแถลงการณ์ปิดคดีของคู่ความ

หน้าที่ของลูกขุนระหว่างสืบพยาน คือฟังคำ
เบิกความของพยาน แต่ลูกขุนไม่มีหน้าที่บันทึกหรือ
จดย่อ หากมีปัญหาเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลัก
ฐานหรือซักถามพยานผิดหลักเกณฑ์ เมื่อมีปัญหา
ขึ้นมาโดยคู่ความคัดค้าน ศาลก็จะมีคำสั่งในเรื่อง
การรับฟังพยานหลักฐานนั้น ๆ โดยต้องส่งคำสั่งให้
ลูกขุนได้ยินด้วย กรณีเป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการ
เสนอพยานหลักฐานต้องห้าม การคัดค้านก็ต้อง
ไม่ให้ลูกขุนได้ยินเพื่อป้องกันมิให้พยานหลักฐานที่

ไม่ชอบเข้าสู่การรับรู้ของลูกขุน การคัดค้านในบาง
เรื่องก็ควรทำหลังลูกขุน

เมื่อมีการนำเสนอพยานเอกสารหรือวัตถุ
พยาน ศาลจะสั่งให้ส่งให้ลูกขุนดู วัตถุพยานบาง
ประเภทศาลอาจไม่อนุญาตให้อ้างอิงเป็นพยาน
เพราะอาจเกิดอคติต่อลูกขุนได้ง่าย ซึ่งในจุดนี้แตกต่าง
จากศาลไทยอย่างเห็นได้ชัดเพราะการพิจารณาคดี
ในศาลไทยนั้นข้อเท็จจริงทุกอย่างจะถูกนำเสนอ
ต่อศาล แต่หากเป็นระบบลูกขุนแล้วศาลจะทำ
หน้าที่พิจารณาไตร่ตรองในชั้นแรกก่อนว่ามี ข้อเท็จ
จริงใดที่ลูกขุนไม่ควรรับรู้เพราะอาจก่อให้เกิดอคติ
กับลูกขุนในการพิจารณาวินิจฉัยได้ ในชั้นตอนนี้เรียก
ว่า Admission of Evidence

สำหรับในกรณีที่มีการรับสารภาพเกิดขึ้น
นอกศาล หากเป็นระบบลูกขุนแล้วศาลจะเป็นผู้
ตรวจสอบจากการโต้เถียงกันของคู่ความก่อนที่จะ
วินิจฉัยว่าควรรับฟังคำรับสารภาพดังกล่าวหรือไม่
โดยลูกขุนจะไม่ได้รับรู้ถึงคำรับสารภาพดังกล่าวแต่
อย่างไร แต่หากเป็นศาลไทยแล้วศาลไทยจะรับฟัง
คำรับสารภาพนั้นก่อนแล้วค่อยพิจารณาในภายหลัง
ว่าจะรับฟังคำรับสารภาพนั้นหรือไม่อย่างไรในภายหลัง
เป็นที่ยอมรับกันว่าศาลมีอำนาจเรียกพยานมา
สืบและมีอำนาจซักถามพยานบุคคลระหว่างที่พยาน
นั้นเบิกความ ตลอดถึงการเรียกพยานบุคคลมาสืบ
แต่มีหลักอยู่ว่า คำถามศาลไม่ควรก่อให้เกิดอคติแก่
กับลูกขุน ซึ่งอาจทำให้ดุลยพินิจของลูกขุนเปลี่ยน
ไปได้ ดังนั้นถ้าเมื่อใดคำถามของศาลมีผลต่อการชั่ง
น้ำหนักพยานหลักฐานของลูกขุนอาจทำให้การ
พิจารณาคดีนั้นไม่ชอบขึ้นมาได้ หลังจากสืบพยาน
เสร็จก็จะมีการแถลงปิดคดี เมื่อคู่ความแถลงปิดคดี
แล้ว จะมาถึงขั้นตอนสำคัญคือ การสั่งข้อกฎหมาย
แก่ลูกขุน (instruction to the jury) โดยผู้พิพากษา
จะอธิบาย (instruction) หลักกฎหมายและองค์
ประกอบความผิด รวมทั้งหลักกฎหมายในเรื่อง
หน้าที่นำสืบและภาระการพิสูจน์ให้ลูกขุนฟัง โดย

ต้องเน้นเสมอว่าข้อสงสัยที่จะปล่อยจำเลยนั้นต้องเป็นข้อสงสัยที่มีเหตุผล หากลูกขุนไม่เข้าใจข้อกฎหมายก็มีสิทธิซักถาม เมื่อไม่มีคำถามใด ๆ แล้วลูกขุนจะเข้าไปในห้องประชุมลูกขุน การพิจารณาของลูกขุนเป็นการประชุมลับ เริ่มต้นจะเลือกประธานลูกขุน แล้วมีการพูดจากัน สิ่งที่ลูกขุนพูดเป็นเอกสิทธิ์ แม้แต่ผู้พิพากษาก็ก้าวล่วงไม่ได้ ในศาลรัฐบาลกลางจะลงโทษจำเลยได้เมื่อลูกขุนมีมติเป็นเอกฉันท์และเมื่อ พิจารณาเสร็จแล้วให้แจ้งให้ผู้พิพากษาทราบ ผู้พิพากษาจะนั่งพิจารณาแล้วถามลูกขุนว่าพิจารณาว่าอย่างไรหากประธานลูกขุนตอบว่าจำเลยมีความผิดศาลก็จะพิพากษากำหนดโทษ คำวินิจฉัยของลูกขุนเป็นการวินิจฉัยในคดีไม่ต้องแสดงเหตุผล และคำวินิจฉัยของลูกขุนถือเป็นที่สุด คู่ความไม่มีสิทธิอุทธรณ์เพราะถือว่าเป็นการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริง เนื่องจากการพิจารณาข้อเท็จจริงในศาลชั้นต้นที่ใช้ระบบลูกขุน ช่วยกันค้นหาความจริงเป็นการช่วยกันกรองทำให้การวินิจฉัยข้อเท็จจริงเป็นไปด้วยความรอบคอบแล้วศาลสูงสหรัฐจึงไม่ก้าวล่วงดุลยพินิจของลูกขุน แต่คู่ความอาจอุทธรณ์ปัญหาข้อกฎหมาย จะเห็นได้ว่าลูกขุนต้องปรับข้อเท็จจริงที่ฟังยุติจากพยานหลักฐานเข้ากับหลักกฎหมาย ที่ผู้พิพากษาอธิบาย (instruction) ลูกขุนจึงไม่ใช่แต่เพียงตัดสินปัญหาข้อเท็จจริง แล้วให้ผู้พิพากษาเป็นผู้ปรับข้อกฎหมายแต่ประการใด แต่ลูกขุนเป็นผู้วินิจฉัยความผิดตามกฎหมายที่ถูกฟ้องนั้น กฎหมายคอมมอนลอว์ให้อำนาจศาลอย่างกว้างขวางในการที่จะพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับพยานหลักฐาน ขึ้นหนึ่งขึ้นใด โดยชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์ที่จะได้รับกับข้อเสียที่เกิดขึ้น เนื่องจากพยานหลักฐานบางประเภทอาจทำให้ลูกขุนซึ่งเป็นสามัญชนเกิดความสับสน หรืออคติได้ง่าย ในระบบคอมมอนลอว์ เชื่อว่าการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานที่ดีที่สุดคือ หลักสามัญสำนึกของบุคคลธรรมดาทั่ว ๆ ไป กฎหมายคอมมอนลอว์เชื่อว่าบุคคลธรรมดาที่มีสติปัญญาปกติย่อมวินิจฉัย

ปัญหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้เหมือนกัน จึงมีระบบการพิจารณาคดีโดยลูกขุน

ข้อดีของระบบลูกขุน คือ ความยุติธรรมที่เบี่ยงเบนน้อยที่สุด สอดคล้องกับแนวคิด ที่ว่าประชาชนเป็นใหญ่และอำนาจรัฐมาจากประชาชน... เพราะอำนาจอธิปไตย ทั้ง ตุลาการ นิติบัญญัติ และบริหาร มาจากประชาชน...การตัดสินคดี ก็เป็นเสียงของตัวแทนประชาชนในสังคมนั้นถือว่า คำพิพากษาจะตรงกับความเห็นของประชาชนมากที่สุดและอาจกล่าวได้ว่า ระบบลูกขุน เป็นระบบที่ประชาชนมีส่วนร่วมกับกระบวนการยุติธรรมได้โดยตรง

๑. คณะลูกขุน มีจำนวนสมาชิกมากกว่าคณะผู้พิพากษาหลายเท่า การมีจำนวนมากกว่าและหลากหลายอาชีพทำให้แนวคิดมุมมองมหลากหลายและรอบด้านกว่าด้วย

๒. คณะลูกขุนมาจากประชาชนธรรมดา การมาจากประชาชนธรรมดาย่อมทำให้การมองข้อเท็จจริงเป็นไปตามสายตาของประชาชนทั่วไป การเกิดคำตัดสินที่ด้านสายตาประชาชนจึงมีโอกาสน้อยกว่า

๓. คณะลูกขุนไม่รู้กฎหมาย การพิจารณาความถูกต้องและเป็นธรรมโดยคณะลูกขุนจึงไม่ได้ถูกตีกรอบด้วยข้อกฎหมาย จะไม่มีคำว่า “เห็นใจจำเลย แต่ข้อกฎหมายเป็นแบบนี้จึงต้องลงโทษ”

๔. คณะลูกขุนเกิดจากการสุ่มขึ้นมา การใช้คณะลูกขุนพิจารณาจึงมีโอกาสเกิดวาระซ่อนเร้นได้น้อยที่สุด เพราะการลอบบี้ หรือการครอบงำกลุ่มคนหลาย ๆ คน ที่ยังไม่รู้ว่าเป็นใคร ยากกว่าการลอบบี้หรือครอบงำสังการคนเพียง ๒ - ๓ คนที่รู้จักดีอยู่แล้วว่าเป็นใคร

๕. คณะลูกขุนมีความหลากหลายอาชีพและสถานะภาพ ทำให้ออคติจากค่านิยมในวงการมีผลน้อยมากต่อคำตัดสิน และยังมีการคานน้ำหนักกันเองอีกด้วย จึงไม่ต้องกังวลเรื่องอคติ

ข้อเสียของระบบลูกขุน การตัดสินความผิดถูกจะเป็นไปตามอารมณ์และความรู้สึกของลูกขุนซึ่งเป็นคนธรรมดา ไม่มีประสบการณ์ทางคดี

มากเท่ากับผู้ที่พิพากษาอาชญากรรมเหมือนในระบบไต่สวน การถูกไต่สวน จากคำพูดและท่าทีของทนายจำเลย และกระแสสังคมที่มีความรัก เกลียดชัง ย่อมมี อิทธิพลเหนือการตัดสินใจของลูกขุนอย่างหลีกเลี่ยง ไม่ได้และการคัดเลือกลูกขุน หากขาดระบบที่นำเชื่อ ถือ อาจเกิดการแทรกแซงได้ง่าย

กล่าวโดยสรุป ระบบกล่าวหา และระบบ ไต่สวนนี้ ข้อแตกต่างอย่างชัดเจนคือ การนำเสนอ พยานหลักฐาน การแสวงหาพยานหลักฐาน ทำให้ สองระบบนี้มีความแตกต่างกัน ในระบบกล่าวหา ศาลไม่สามารถล้วงลูกต่อพยานหลักฐานได้ แต่ ระบบไต่สวนเป็นอำนาจของศาลโดยตรงที่จะล้วงลูก ต่อพยานหลักฐานได้

ปัญหาข้อเท็จจริงเป็นสิ่งที่ต้องพิสูจน์ด้วย พยานหลักฐาน กฎหมายลักษณะพยานของไทย จึง

เป็นเรื่องของการ วางกฎเกณฑ์ว่าด้วย การนำเสนอ การรับฟังพยานหลักฐาน ข้อที่พึงระลึกคือ พยาน หลักฐานในการใช้พิสูจน์ข้อเท็จจริงแห่งคดี ต้องเป็น พยานหลักฐานที่ได้มีการนำเสนอไว้ในการพิจารณา คดี กล่าวคือ ศาลไม่รับฟังข้อเท็จจริงนอกสำนวน การนำเสนอพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริง ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ กฎหมายวางไว้ กล่าว โดยสรุปคือ ศาลไทยรับฟังพยานหลักฐานเพื่อ วินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ศาล จะรับฟังนั้นต้องมี การนำเสนอโดยชอบด้วย กฎหมาย

บรรณานุกรม

- ประเวศ ประทานกุล, ระบบลูกขุนไม่สามารถนำมาใช้ในประเทศไทย?
ดร.ธีรรัฐ ไชยอัศวราชวีร์, ลูกขุนคือใคร
ศ.ดร.อุดม รัฐอมฤต, การพิจารณาคดีแบบระบบไต่สวน : หลักการและทางปฏิบัติที่เป็นอยู่
นายกอบกุล จันทวโร, ระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกา และการพิจารณาคดีตัดสินคดีโดยลูกขุน เปรียบเทียบ
กับศาลไทย
ระบบไต่สวน vs ระบบกล่าวหา, <http://natjar2001law.blogspot.com/>
(สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

วัคซีนคือการศึกษา ปัญญาคือภูมิคุ้มกัน

พันโทฐนัส มานูวงศ์

กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ตอนที่ ๑

ปัจจุบันเป็นที่ทราบดีว่า วิทยาการและเทคโนโลยีล้วนมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งผันไปตามลักษณะความเป็นพลวัต เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงที่ผ่านมา หากว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคสมัยนี้ ใช้เวลาที่สั้นกว่ามากและยังสร้างความแตกต่างอย่างหลากหลายมิติขึ้นในสังคม อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เกิดขึ้นล้วนมีเหตุปัจจัยและบริบทที่ไม่เหมือนกัน ความขัดแย้งและการกระทบกระทั่งหลายกรณี จึงก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมอันเป็นปัญหาที่ตามมาเสมือนเงาตามตัว ทั้งนี้หากเราย้อนกลับไปศึกษาเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของนานาอารยประเทศ เราย่อมพบว่าทุกประเทศต่างก็มีปัญหาที่มาจากการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้น แต่ทุกวิกฤตของสังคมสามารถแก้ไขได้ด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยสร้างรากฐานให้สมาชิกของสังคมเหล่านั้นมีการศึกษา และเป็นการศึกษาที่ก่อให้เกิดปัญหาที่แท้จริง

ดังเหตุการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโคโรนา (COVID-19) ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ต่อทุกชีวิตบนโลก ซึ่งก็มีทั้งผลร้ายและผลดีแตกต่างกันไปตามวิถีการดำเนินชีวิต แต่สำหรับมนุษย์นั้นการแพร่ระบาดของเชื้อโรคย่อมส่งผลร้ายมากกว่าผลดี ความหวังในการคิดค้นวัคซีนป้องกันเชื้อโรคจึงน่าจะเป็นความหวังร่วมกัน

ของมนุษย์ ทั้งนี้หากเรามีความเข้าใจต่อกระบวนการในการต่อสู้กับเชื้อโรคของร่างกาย ก็จะเข้าใจว่าวัคซีนเป็นเพียงแนวทางหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อร่างกาย ตัวการสำคัญที่จะจัดการกับเชื้อโรคต่าง ๆ ที่แท้จริงนั้น ก็คือ ภูมิคุ้มกันของแต่ละคน การคิดค้นวัคซีนจึงเป็นความหวังที่จะทำให้มนุษย์มีพลังในการกระตุ้นให้ระบบธรรมชาติในร่างกายของมนุษย์เอง สามารถต่อสู้และเอาชนะศัตรูของร่างกายได้

หากนำกระบวนการในการต่อสู้โรคร้ายมาเปรียบเทียบกับ การแก้ปัญหาทางสังคม สังคมทุกสังคมจึงต้องมีภูมิคุ้มกันของตนเองที่ดี เพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการต่ออุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่เข้ามาบ่อนทำลายความมั่นคงของแต่ละสังคมได้ เช่นเดียวกับการประสพภัยและปัญหาของชาติต่าง ๆ จนทำให้เกือบสูญเสียดเอกราชและความมั่นคงไปอย่างไม่สามารถเรียกกลับมาได้ อันถือเป็นเหตุการณ์ร้ายที่เป็นบทเรียนที่ดี อาทิ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเกาหลี แม้กระทั่งประเทศมหาอำนาจ อย่างเช่นประเทศจีน ที่ภัยสงครามทำให้เกิดความเสียหายต่อสังคมรัฐ แต่ชาติเหล่านี้ก็ให้วิธีการแก้ไขปัญหาโดยวิธีเดียวกัน ได้แก่ การใช้การศึกษาเป็นตัวยาในการแก้ไขวิกฤตของชาติ ที่เสมือนโรคร้ายให้พ่ายแพ้ไป

หลังสงครามและการต่อสู้ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ หลายประเทศโดยเฉพาะประเทศผู้แพ้สงครามถูกตัดแขนขาไม่ให้มีการขยายอำนาจในรูปแบบต่าง ๆ (ว่าด้วยอำนาจทางการทหารและเศรษฐกิจ) และถูกจำกัดให้อยู่เพียงพื้นที่หรือรอบความสัมพันธ์ต่อสังคมอื่น ๆ ตามข้อบังคับ (ตกลง) เพื่อรักษาลมหายใจแห่งรัฐหรือเอกราชที่เบาบางของประเทศของตนไว้ อย่างไรก็ตาม ประเทศที่ผ่านวิกฤตและบอบช้ำบางประเทศ กลับใช้วิกฤติให้เป็นโอกาสในการซ่อมแซมแนวคิดและพัฒนาศักยภาพของตนเอง ด้วยการทุ่มสรรพกำลังหันไปสร้างกระบวนการศึกษาของชาติให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้กระบวนการศึกษาช่วยสรรค์สร้างทรัพยากร

มนุษย์ที่มีปัญญาและความสามารถ อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศในวันข้างหน้าได้อย่างมั่นคง

ผมขอกล่าวถึงความหมายเพื่อเน้นย้ำความแตกต่างที่สำคัญระหว่างคำว่า “ปัญญา” ที่ดูเหมือนหลายคนจะตีความหมายเหมือนกับคำว่า “ความรู้” ซึ่งน่าจะเป็นความเข้าใจที่ไม่กระจ่างชัดเท่าที่ควร เนื่องจากคำว่าปัญญามีได้มุ่งเน้นเพียงการมีความรู้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น “ปัญญา” มีความหมายถึง ความรอบรู้ ทั่วรู้ทั่ว ความฉลาดที่เกิดแต่การเรียนรู้และการคิด ซึ่งความหมายในทางพุทธศาสนาถือว่า ปัญญา คือ ความรู้ความเข้าใจได้ในตรรกะเหตุผล ความดีความชั่ว สิ่งที่เป็นคุณเป็นโทษ และสิ่งที่มีประโยชน์หรือมิใช่ประโยชน์ รวมถึงการขยายความรู้ทั่วทั่วคือการรู้ได้ถึงกาลภายหน้าด้วยเช่นกัน หากพิจารณาตามความหมายข้างต้น “ปัญญา” ย่อมมีอานุภาพมากกว่า “ความรู้” อย่างเทียบกันได้ยาก ดังนั้น เราคงต้องกลับมาพิจารณากันให้ถ้วนถี่อีกหลายครั้งแล้วว่า ในสังคม องค์กร หรือแม้กระทั่งตัวเราเอง ซึ่งก็ผ่านกระบวนการศึกษามาพอสมควร มีทรัพย์เพียงแต่ความรู้ หรือสามารถเข้าไปใกล้การมีปัญญามากน้อยเพียงใด

เมื่อพิจารณามาถึงประเด็นข้างต้น การศึกษาจึงไม่ได้จำกัดวงอยู่เพียงสถานศึกษาหรือโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ทุกหน่วยของสังคมต้องสร้างให้เกิดขึ้น และอยู่เคียงคู่กับการมีชีวิตหรือการคงอยู่ของทุกหน่วยไปตลอด เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงย่อมเกิดขึ้นได้และย่อมส่งผลต่อทุก

ชีวิตอยู่เสมอ ถ้าพิจารณาในมุมของผู้บังคับบัญชา ก็ต้องพิจารณาว่า ได้สร้างให้องค์กรในความรับผิดชอบของตนนั้นเป็นองค์กรที่ส่งเสริมให้เกิดการศึกษาที่เกิดปัญญาหรือไม่ และถ้าพิจารณาในระดับของคนที่อยู่ร่วมกัน ก็ต้องคิดว่าความสัมพันธ์ที่อยู่ร่วมกันนั้น ก่อให้เกิดวิถีการศึกษาที่นำไปสู่ปัญญาในฐานะการเป็นกัลยาณมิตรมากน้อยเพียงไร เพราะชีวิตและชุมชนย่อมเจริญได้ด้วยปัญญา

ความผิดพลาดอันสร้างให้เกิดมหันตภัยต่อความมั่นคงของชาติ ก็คือ การสร้าง สนับสนุน และ บำรุงรักษาการศึกษาที่ไม่ได้สร้างให้เกิดปัญญา เป็นแต่เพียงการทำตามกระบวนการให้ได้มีคำว่า “สอน” “เรียน” และ “ความรู้” อยู่เป็นองค์ประกอบเพียงเท่านั้น ผมจึงขอยกกรณีการจัดการศึกษาให้แก่ “นักเรียนทหาร” มาเป็นตัวอย่างในการทำความเข้าใจถึงแนวคิดข้างต้น เนื่องจากกระบวนการศึกษาทางทหารในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและต้องทำความเข้าใจในมิติการเรียนรู้แนวใหม่ที่ต่างไปจากเดิม

ประเด็นสำคัญในการสร้างความเข้าใจต่อการจัดกระบวนการศึกษา เพื่อให้เป็นวัคซีนในการแก้วิกฤตชีวิตของผู้เรียนและสังคมของผู้เรียนนั้น สามารถจำแนกได้เป็น ๔ องค์ประกอบ ซึ่งต้องพิจารณาให้ครบทุกองค์ประกอบ ทั้งนี้หลักการสำคัญในแต่ละองค์ประกอบย่อมอาศัยการยอมรับต่อการ

ปรับเปลี่ยนมุมมองและแนวคิด เพื่อให้เกิดการพิจารณาข้อเท็จจริงอันนำไปสู่ความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการศึกษา ที่มุ่งสร้างให้เกิดปัญญาและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ตามสาระของแต่ละองค์ประกอบดังนี้

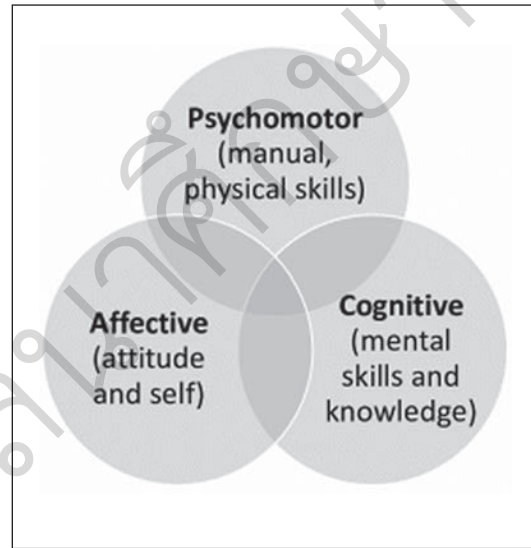
๑) เป้าหมายของการศึกษา (สร้างให้เกิดผลการเรียนรู้ อันนำไปสู่ปัญญา) การกำหนดเป้าหมายของการศึกษาจากยอดพีระมิดแห่งอำนาจ ไม่สามารถใช้ได้กับกระบวนการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตอีกต่อไป เนื่องจากการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อนำไปสู่การใช้ชีวิตตามสภาพความเป็นจริงได้ ตามกรณีศึกษา การจัดการศึกษาของนักเรียนทหารจึงต้องมีการคำนึงถึงผลการเรียนรู้ ๔ กลุ่ม (จำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการจัดการศึกษาในแต่ละประเภท) ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ องค์ความรู้ และวิทยาการอันเป็นสิ่งที่สากลได้มีการสั่งสมและพัฒนาให้เกิดเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ ซึ่งถ้ามองให้ง่ายก็เปรียบเทียบกับหลักสูตรสามัญในแต่ละระดับการศึกษา อันมีมาตรฐานเป็นไปตามการผันแปรของโลกและยุคสมัยของสังคม โดยอาศัยตรรกะของเหตุผลเป็น

แนวทางในการเรียนรู้

กลุ่มที่ ๒ องค์ความรู้ และวิทยาการเฉพาะ ด้านที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน อาจทำความเข้าใจหรือเรียกง่าย ๆ ว่าเป็นสิ่งที่เรียนรู้ตามความชอบหรือความถนัดของผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณค่าของตัวผู้เรียน ก่อให้เกิดความสุขและความดีตามปัจจัยของแต่ละบุคคล โดยอาศัยวิถีคิดพิจารณาตามความพอดี ความเหมาะสม ตามสภาพของตนเองและปัจจัยแวดล้อมเป็นที่ตั้ง ซึ่งสามารถมีการพัฒนาและยกระดับให้กรอบการเรียนรู้และความรับผิดชอบของผู้เรียนขยายออกได้มากขึ้น เมื่อมีโอกาสการเรียนรู้ที่กว้างมากยิ่งขึ้น

กลุ่มที่ ๓ ทักษะ ความสามารถ และจิตสำนึกสาธารณะ ที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมมารับผิดชอบต่อสังคม อันเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุข พร้อมทั้งสามารถจรรโลงให้สังคม สิ่งแวดล้อม และทุกชีวิตสามารถดำรงอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ มีความเคารพต่อคุณค่าของกันและกันอย่างยั่งยืน อันเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม ที่สามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง

กลุ่มที่ ๔ องค์ความรู้ วิทยาการ ทักษะ ความสามารถ และจิตสำนึกเฉพาะด้าน อันต้องเป็นกลุ่มที่สร้างให้เกิดความเชี่ยวชาญและ/หรือ ความชำนาญในด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะ ซึ่งองค์ประกอบในข้อนี้เป็นสิ่งที่แตกต่างกันตามเงื่อนไขของเป้าหมายและความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ต่อสังคม ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงการจัดการศึกษาของนักเรียนทหาร การจัดการศึกษาในกลุ่มที่ ๔ ก็จะมุ่งไปที่กรอบทางปัญญาที่เหมาะสมกับการเป็นทหาร เช่นเดียวกับการเป็นครู เป็นแพทย์ หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นไปตามเงื่อนไขของวิชาชีพนั่นเอง

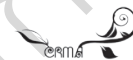
การกำหนดเป้าหมายการศึกษาข้างต้น จึงมีไม่มุ่งมองหรือจำแนกผลการเรียนรู้ตามรายวิชา แต่พิจารณาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ไปสู่เป้าหมายทั้งสี่กลุ่มให้ได้ เพราะทหารต้องใช้ชีวิตร่วมกับคนในสังคมเช่นกันมิใช่อยู่เพียงในกรอบของการเป็นทหาร แต่เมื่อถึงวาระหรือภารกิจที่ต้องใช้ทักษะ วิทยาการและจิตใจในการเป็นทหาร ก็ต้องสามารถ

กระทำได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม การจัดการศึกษาจึงมิใช่เป็นการกำหนดกรอบเพียงว่า หากเป็นนักเรียนทหาร ต้องมีกรอบการศึกษาอยู่เพียงกลุ่มที่ ๔ เท่านั้น ดังนั้น กระบวนการในการจัดการศึกษาตามแนวคิดใหม่ จึงมุ่งเน้นไปตามหลักการของการบูรณาการผลการเรียนรู้เป็นสำคัญ

อย่างไรก็ดี แต่ละองค์ประกอบล้วนมีผลการเรียนรู้ ซึ่งมีความจำเพาะและสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และระดับของผลการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) / ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) และจิตพิสัย (Affective Domain) ทั้งนี้สังเกตได้ว่าการจัดการศึกษาในวิถีดังกล่าวเริ่มมีการขยายวงมากยิ่งขึ้น อาทิ โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาแบบทางเลือก การศึกษาโดยครอบครัว (Home School) เป็นต้น โดยการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่เริ่มได้รับความนิยม เนื่องจากเป็นการศึกษาที่สามารถตอบโจทย์การใช้ชีวิตของผู้เรียนได้จริง และสร้างให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งไปสู่ปัญญามากกว่าการมีเพียงแค่ความรู้ตามที่ถูกกำหนดโดยปราศจากทางเลือกหรือไม่เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

การกำหนดเป้าหมายการศึกษาข้างต้น มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอีก ๓ ด้าน ได้แก่ การกำหนดโครงสร้างการศึกษา (หลักการ รูปแบบ และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา) การคัดเลือกกระบวนการศึกษา (ลำดับขั้นตอนหรือวิธีการ) และการพิจารณาการวัดและประเมินผลการศึกษา (การ

แสดงหรือการยืนยันผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและการใช้ชีวิต) ซึ่งมีรายละเอียดและความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

- โปรดติดตามอ่านต่อฉบับหน้า -

“ปณฺญวา พุทฺธิสมฺปนฺโน วิธานวิธิโกวิทฺถ กาลณฺญ สมฺยณฺญ จ ส ราชวสตี วเส.”
(พุทธสุภาษิต)

ผู้มีปัญญา ถึงพร้อมด้วยความรู้ ฉลาดในวิธีจัดการงาน
รู้กาลและรู้สมัย เขาพึงอยู่ในราชการได้

นักเรียนนายร้อย

อ่านตรงนี้

พล.อ.มนู สายัณห์นิโครธ

ฉบับนี้ตั้งใจเขียนและกำหนดหัวข้อที่จะเขียนให้นักเรียนได้อ่านเป็นความรู้มานานมากพอสมควร แต่ก็ได้เขียนเรื่องอื่นแฉงควไปหลายเรื่อง เรื่องนี้เป็นความคิดอ่านเป็นความรู้สึก หรือบางคนอาจจะยึดถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุดของชีวิต ก็คือคำว่า “เกียรติยศ และศักดิ์ศรี” ด้วยเหตุที่เราทุกคนเป็นทหาร เป็นผู้ที่สมัครที่จะใช้ชีวิตนี้ทำงานเพื่อรับใช้ประเทศชาติ ไม่ได้คิดว่าจะต้องได้รับค่าตอบแทนของการทำงาน การเสี่ยงภัยอันตรายว่าจะได้รับเท่าใด ไม่เคยคิดว่าอะไรมันคุ้มค่าหรือไม่อย่างไร เพียงแต่ภายในจิตใจของเรามีความมุ่งมั่นอุทิศตนยอมที่จะทำเพื่อชาติบ้านเมือง ภายในความมุ่งมั่น ภายในความตั้งใจเด็ดเดี่ยวเหล่านี้ มันมีคำว่า “เกียรติยศ และศักดิ์ศรี” ครอบคลุมตลอดร่างกาย ตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า

คนเราทุกคนล้วนมีและยึดมั่นในเกียรติและศักดิ์ศรีของตนเอง ทุกคนไม่ยินยอมหรือพึงพอใจที่มีใครมาดูถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ยกตัวอย่างเช่นคำว่า “ทหารมีไว้ทำไม” เพียงเท่านั้นก็นับว่าพอเพียงแก่การออกกำลังกายได้แล้ว

ตัวอย่างของเกียรติยศและศักดิ์ศรีของทหารที่จะนำมาเขียนให้นักเรียนได้รับรู้นี้คัดลอกมาจากข้อความของท่าน พล.ต. ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ที่

ท่านเขียนไว้ในหนังสือเรื่อง “พม่าเสียเมือง” หากนักเรียนสนใจก็ไปค้นหาจากห้องสมุด หรือดูในเว็บไซต์ ซึ่งเป็นยุคใหม่สมัยนี้ก็ได้ ความมีอยู่ว่า ใน พ.ศ. ๒๓๖๗ ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว อังกฤษทำสงครามกับพม่า ในการสงครามครั้งนี้พม่าที่จะต้องยอมรับรู้ว่ามีตำราพิชัยสงครามของพม่าซึ่งใช้มาตั้งแต่รัชกาลพระเจ้ามังลอก นั้น ล้าสมัยเสียแล้ว เพราะพม่าต้องพ่ายแพ้แก่อังกฤษอย่างไม่มีประตุสู้ (คำว่าไม่มีประตุสู้ได้ นี้จะเขียนเล่าให้ทราบในท้ายเรื่อง)

พระเจ้ามังลอก ในประวัติศาสตร์ไทยคือพระเจ้าอลองพญา ท่านผู้นี้เดิมเป็นนายบ้านชเวโบ (ชะ-เว-โบ) บางพงศาวดารไทยบางเล่มเรียกว่าบ้านมุกโซโบ หมู่บ้านชเวโบ ชาวบ้านมีอาชีพทำไร่ทำนา แต่หมู่บ้านชเวโบ ต้องขึ้นแก่มอญสองเมืองคือ เมืองโปรม และเมืองตองอู บางล่อง ซึ่งมีเชื้อสายพม่า มีความคับแค้นใจอยู่ตลอดเวลา และได้รวบรวมสมัครพรรคพวกชองผู้คนขึ้นทำการแข็งข้อต่อมอญ ไม่ยอมให้มอญปกครอง และไม่ส่งส่วยให้ พอพรรคมีความเข้มแข็งขึ้นเรื่อย ๆ จนสามารถตั้งเป็นกองทัพ เข้าตีมอญได้ตั้งตนเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ตั้งเมืองหลวงอยู่ที่กรุงอังวะ (พ.ศ. ๒๒๙๕ - ๒๓๐๓) พระเจ้ามังลอกหรือพระเจ้าอลองพญา

(บางฉบับก็เขียน พญา/พระยา) ได้ขยายอาณาเขตออกไปถึงแขวงมณีปุระ ซึ่งติดกับทิศตะวันออกของอินเดีย ขณะนั้นอังกฤษได้ยึดครองอินเดียอยู่แล้ว ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๒๖๐ นับเป็นชนวนสาเหตุตั้งต้นประการหนึ่งที่อังกฤษจะเข้ายึดครองพม่าในภายหลัง

จวบจน พ.ศ. ๒๓๖๗ ทหารอังกฤษและทหารสี่พาย (ชาวอินเดีย) ได้ยกทัพเข้าตีเมืองย่างกุ้ง พม่าจัดทำตั้งรับอยู่ที่บริเวณวัดมหาธาตุชเวดากอง แต่รับการโจมตีของอังกฤษไม่ได้ ที่สุดต้องลงนามสัญญาหย่าศึกกับอังกฤษ และยกแคว้นยะไข่ (ที่อยู่ของชาวโรฮีนจาในปัจจุบัน) และแคว้นตะนาวศรี ให้อังกฤษ พร้อมกับค่าปรับมากมาย

ในสงครามอังกฤษกับพม่าครั้งนั้น อังกฤษส่งทูตมาถวายสาส์น แต่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ขอให้ฝ่ายไทยยกทัพไปช่วย เพราะทราบว่าเป็นไทยกับพม่าเป็นข้าศึกกันอยู่ ฝ่ายไทยก็ยกทัพไปช่วยจริง ๆ แต่เมื่อไปถึงแล้ว อังกฤษจะให้แม่ทัพของไทยขึ้นอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของแม่ทัพอังกฤษ (ในสมัยนี้วิชาทหารคงจะเปรียบเทียบได้ว่ากองทัพไทย เป็นกองทัพที่เป็นกำลังสมทบ ดังนั้นสงครามในปัจจุบันนี้ ผบ.หน่วยสมทบ ก็ต้องขึ้นการบังคับบัญชากับ ผบ.กองกำลังหลัก) แม่ทัพไทยที่ยกทัพไปนั้นไม่ยินยอม ท่านถือเกียรติยศและศักดิ์ศรีว่าท่านเป็นแม่ทัพกองทัพไทย และประเทศไทยมิใช่เมืองขึ้นของอังกฤษ ท่านจึงยกทัพกลับ

ถึงตรงที่ท่าน ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เขียนว่า “ผมก็ทราบท่านแม่ทัพไทยท่านผู้นั้นไว้ครั้งหนึ่ง (ผู้เขียนยังค้นไม่พบว่าในสมัยนั้น ท่านแม่ทัพไทยมีนามใด)

ต่อมาเมื่ออังกฤษชนะสงครามแล้ว ได้แจ้งให้ไทยส่งข้าหลวงออกไปชี้เขตแดน โดยมีเนื้อความระบุว่า กองทัพอังกฤษได้ดินแดนพม่าทางเมืองทวายแล้ว ทราบว่าทวายเคยเป็นของไทย แล้วพม่ามาแย่งเอาไป ขอให้ข้าหลวงออกไปชี้ว่า ดินแดนส่วนไหนเป็นของไทยก็จะคืนให้

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดฯ ให้ ศุภอักษรเสนาบดีตอบไปเป็นเนื้อความว่า “พระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าอยู่หัวกรุงเทพฯพระมหานคร ทรงกระทำสงครามเพื่อรักษาไว้ ซึ่งพระบวรพระพุทธศาสนา และเพื่อความผาสุกของสมณะที่ปราหมณ์ อาณาประชาราษฎร์ ไม่เคยทำสงครามเพื่อขยายพระราชอาณาเขต กรุงพม่านั้นเมื่อพระเจ้ากรุงอังกฤษทรงตีได้แล้ว ก็ขอให้ทรงรักษาเอาไว้เถิด ทางกรุงสยามไม่มีพระราชประสงค์” ตรงนี้อีกที่ ท่าน ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้เขียนขอกราบถวายบังคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นักเรียนอ่านถึงตรงนี้ก็เข้าใจอย่างไร ในส่วนท่านแม่ทัพกองทัพไทย นั้นก็พอจะเข้าใจได้ไม่ยาก เพราะถึงแม้หากว่าท่านแม่ทัพผู้นั้นจะได้ศึกษาวิชาทหารในปัจจุบัน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกำลัง ส่วนเข้าตีหลัก ส่วนเข้าตีรอง ส่วนสนับสนุน ส่วนสมทบ ส่วนแยก ฯลฯ แต่ในส่วนกรณีของการเป็นกองทัพของชาติเอกราชแล้ว ท่านทำและรักษาเกียรติยศ และศักดิ์ศรี ของทหารไทยได้สมบูรณ์

ส่วนในกรณีของการให้ไทยไปขึ้นแคว้นนั้น มันไม่เคยมีในธรรมเนียมประเพณีของชนชาติทางเอเชียของเรา การยึดครองดินแดนนั้น ก็ถือเอาการเข้ายึดเมืองหลวง ทำการรบเอาชนะ แล้วก็ถือว่าแคว้นของผู้แพ้ตกเป็นของผู้ชนะ มีหน้าข้าหากเป็นธรรมเนียมฝรั่งเขาจะจัดผู้ปกครองบ้านเมืองโดยถือเป็นผู้แทนกษัตริย์ของเขา แต่ในภูมิภาคเอเชียของพวกเราให้ลูกของผู้แพ้ปกครองบ้านเมืองต่อไป ดำรงการเป็นเมืองขึ้นโดยการส่งส่วย และส่งกำลังมาเสริมกองทัพ เมื่อมีสงคราม ดังนั้นพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ท่านตอบไปว่าท่านไม่เกี่ยวข้องด้วย แถมยังหนีไปอีกด้วยว่าอังกฤษทำสงครามนั้นเป็นการรุกรานข่มเหงชาติอื่น แต่ในส่วนของไทยจะมีสงครามก็เพื่อ อารักขาพระพุทธศาสนา และความผาสุกของประชาชน มันเป็นคนละหนทาง

จริง ๆ หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็ได้ตามความคิด
ของผู้เขียนเองว่า ไทยจะทำการรบอย่างมีเกียรติ
และมีศักดิ์ศรี ไม่ใช่กองโจรปล้นบ้านเมือง

นับแต่นั้นมา อังกฤษก็จัดสร้างป้อมค่ายและ
ส่งกองทหารมาประจำไว้ที่เมืองตองอู ชัยบ่ไกล์
อาณาเขตชั้นในของพม่าเข้าไปทุกที ในเวลาเดียวกัน
การเมืองภายในพม่าก็มีแต่ความขัดแย้ง มีการ
สำเร็จโทษเจ้านายหลายพระองค์ ด้วยปมของราช
สมบัติ อังกฤษก็จ้องหาเรื่องซึ่งเป็นเรื่องภายในของ
พม่าก็จริงอยู่ แต่การประหารชีวิตหรือการสำเร็จโทษ
โดยการทุบด้วยท่อนไม้จันทน์นั้น พวกฝรั่งตำหนิว่า
เป็นการกระทำทารุณ เรียกว่าสมัยนั้นก็นับว่า เ็นฮีโ
ถือกำเนิดแล้ว เสนาบดีใหญ่ไม่น้อยต่างก็มีความเห็น
ขัดแย้งกัน ฝ่ายที่ถือสายกลางประนีประนอมก็เห็น
ควรลดการฆ่าฟันกันเองลงบ้าง แต่ฝ่ายที่หลงตน ก็
กราบบังคมทูลพระเจ้าอังวะว่า ทรงต้องยึดมั่นว่าทรง
เป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงราชอำนาจของประเทศ
ฝรั่งจะเอาเรื่องปัญหาภายในมารุกรานนั้นคนพม่า
จะต่อสู้เอาชนะให้จงได้ ไพร่พลทั้งหลายก็มีความ
พรักพร้อม ประดุจช้างศึกเมามันที่ตกปลอกไว้ หาก
ปลดปลอกออกเมื่อใดก็จะโลดแล่นออกไปเหยียบ
ขยี้ข้าศึกให้เป็นภสมธุลีไป นอกจากนี้อังกฤษก็ยัง
มุ่งนั่งทำศึกอยู่กับอัฟกานิสถาน และในอัฟริกา
อังกฤษก็พ่ายแพ้แก่คนป่าที่มีหอก แหวน หลาว
ส่วนที่พม่านี้ ยังมีความอุดมสมบูรณ์ทุกด้าน บ้าน
เมืองสงบ อังกฤษไม่น่าจะหาเหตุมาโจมตีได้

แต่เหตุการณ์ไม่ได้เป็นตามที่พม่าประเมินไว้
วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๔๒๔ เรือกลไฟอังกฤษแล่นเข้า
จอดเทียบยังหาดทรายริมน้ำ หน้ากรุงมณฑลทะเลย์
อังกฤษได้ยื่นเรื่องราวบีบบังคับพม่า ทำให้ต้องมีการ
ทำสงครามกัน กองเรือของอังกฤษแล่นเข้าไปใน
แม่น้ำอิรวดี ปืนใหญ่เรืออังกฤษยิงทำลายบ้านเรือน
ป้อมค่ายริมแม่น้ำมาโดยลำดับ พม่าตอบโต้ด้วยปืน
ใหญ่เช่นกัน แต่มันเป็นปืนใหญ่โบราณอาจจะเป็น
ปืนที่ขนไปจากกรุงศรีอยุธยาเสียด้วยซ้ำไป

กองทัพอังกฤษยกทัพขึ้นมาตามแม่น้ำอิรวดี
จนถึงเมืองยानอันเป็นเมืองที่เจ้ากรมเรือหลวง
แม่ทัพพม่า ยกทัพไปรอตั้งรับอยู่ กองเรืออังกฤษมา
ถึงหน้าเมืองยานในตอนบ่าย บนฝั่งแม่น้ำหน้าเมือง
ยานนั้น กองทัพอังกฤษได้เห็นภาพที่งดงามน่าดู
ที่สุด เป็นภาพกองทัพพม่าตั้งอยู่อย่างสง่างามตาม
ตำราพิชัยสงคราม ทหารพม่ายืนถือหอก ดาบ ปืน
และธนู แต่งกายสีต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ ดูดาดูไสว
ไปด้วย ธงทิว สีเขียว เหลือง แดง ฯลฯ พูปลายทวน
และพูปลายยอดหอกสบัดพริ้วตามสายลม เสียง
ฆ้อง กลอง เสียงซำง ม้าศึกร้องดังระงม แม่ทัพพม่า
ยืนข้างกันสัปทน ประกอบด้วยกระบวนอัศวียศ มี
คนเชิญธงชัยพยุระ และธงฉาน พร้อมเครื่องยศ
และดุริยดนตรีประโคม นายกอง นายหมวด ทั้งปวง
แต่งกายเต็มยศ ประกอบด้วยแพรพรรณหลากสี
ประกายด้วยสุวรรณอลงกรณ์ ยืนมำกั้่นร่มระย้าสี
ต่าง ๆ ประจำอยู่หน้าหมวดหมู่ของตน เป็นภาพที่
สง่างามน่าชมยิ่งนัก

ทหารอังกฤษเมื่อได้แลเห็นภาพอันน่าตื่นตา
ตื่นใจเช่นนั้น ก็ได้แต่รอเรือไว้แล้วตกระลึงแลดูอยู่
นาน จะใช้ปืนใหญ่ระดมยิงก็มีใครจะทำได้ แต่การ
สงครามก็เป็นการสงคราม เมื่อกองทัพสมัยใหม่ต้อง
ทำการรบกับกองทัพอันดงามที่ยาตราทัพออกมา
จากหนังสือพงศาวดารก็ต้องทำ แม่ทัพอังกฤษสั่งปืน
ใหญ่ระดมยิงเข้าไปในภาพอันวิจิตรนั้น และระดม
ยิงเมืองยานไปพร้อมกันด้วย ใกล้เคียงค่ำ ตะวันยัง
ไม่ตกดิน กองทัพพม่าก็ปลาสนาการไป อังกฤษยึด
เมืองยานได้

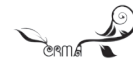
บทความที่อ่านไปแล้วนี้ แสดงให้ตระหนักถึง
การวิเศษเกียรติยศและศักดิ์ศรี ด้วยว่า ต้องมีความ
รอบรู้ ต้องมองออกไปไกล ๆ (จะต้องซื้อเรือดำน้ำ
หรือไม่ ก็ต้องคิดให้ไกล ๆ)

ถ้าหากผู้ใดได้อ่านหนังสือเรื่อง “พม่าเสีย
เมือง” ซึ่ง ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้เขียนไว้ตั้งแต่
ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จะได้ทราบว่าเกียรติยศ ศักดิ์ศรี มัน

รักษาอย่างไร คนที่ไม่มีเกียรติ ไม่มีศักดิ์ศรี เป็นอย่างไร ยิ่งในตอนที่บ้านแตกสาแหรกขาด ผู้คนแย่งชิงกันเอง ไม่มีชาติ ไม่มีวรรณะ ไม่มีเผ่าพันธุ์ และไม่มีความเป็นมนุษย์ เหตุการณ์ในหนังสือ “พม่าเสียเมือง” สอนให้รู้สำนึก รู้คิด มากมาย อยากรู้ต้องไปค้นอ่านกันเอง และหากใครพูดว่า เกียรติยศ ศักดิ์ศรี กินไม่ได้ก็สุดแท้ ไม่ขอวิพากษ์วิจารณ์ และไม่ขอเกี่ยวข้องกับ

เรื่องของเกียรติยศและศักดิ์ศรีนี้ มีอีกเรื่องหนึ่งที่ผู้เขียนไม่เคยลืม คิดถึงอยู่บ่อย ๆ คือเรื่องเขาพระวิหาร จนบัดนี้ผู้เขียนมีโอกาสไปเขาพระวิหารหลายครั้ง แต่ยังไม่ยอมเดินผ่านเข้าไปในอาณาบริเวณ และเดินขึ้นไปดูอะไรต่อมิอะไรบนนั้น เมื่อมันไม่ใช่ของเรา ฝรั่งมันช่วยกันโกงไป เราก็ไม่ไปดูมัน จะขึ้นไปก็ต่อเมื่อเป็นของเรา ในครั้งที่ศาลโลกมันรวมหัวกันประกาศว่า เขานั้นมันเป็นของเขมร

ผู้เขียนเป็นเด็กหนุ่มแล้ว จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ท่านเสียใจมาก ท่านนอกกว่า (ออกวิฑู) ท่านเป็นลูกผู้ชายชาติทหาร เสียดินแดนครั้งนี้ ท่านเสียน้ำตาแต่มันไม่ได้ไหลออกมาภายนอก มันไหลย้อนเข้าไปในหัวอก พกไว้เป็นความทรงจำ และจะทวงคืนกลับมาให้ได้ เขาให้เราทำพิธีเชิญธงไทยลงจากยอดเสาที่ปักไว้บนเขาพระวิหาร แต่เราไม่ชักธงไทยลงจากเสา กองทหารที่ประจำอยู่ที่เขาพระวิหารนั้น “ถอดเสารธงลงมาจากเขาทั้งเสาและธงไทย” นี่คือการตำราไว้ซึ่งเกียรติยศและศักดิ์ศรีของไทย ที่ผู้เขียนไม่เคยลืม นักเรียนลองไปสอบถาม ปู่ ย่า ตา ยาย ที่มีอายุประมาณเท่ากับ ๗๐ ปีเศษ ดูว่า ยังจำเรื่องนี้ได้หรือไม่

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศแบบ อี-๗๖๗ (E-767) นำหนักบินขึ้น ๑๗๕.๐ ตัน เครื่องยนต์ เทอร์โบแฟน ขนาด ๖๑,๕๐๐ ปอนด์ (รวม ๒ เครื่อง) ความเร็ว ๐.๘๖ มัค พิสัยบิน ๑๐,๓๗๐ กิโลเมตร และปฏิบัติการ ๑๓ ชั่วโมง เรดาร์แบบ เอเอ็น/เอพีวาย-๒ (AN/APY-2) หมุนรอบตัว ๓๖๐ องศา ตรวจการณ์ได้ไกล ๓๒๐ กิโลเมตร ประจําการฝูงบินที่ ๖๐๒ ฐานทัพอากาศฮามามัตสึ

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศแบบ อี-๒ดี (E-2D Hawkeye) กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นทางอากาศ (JASDF) ประจําการ ๔ เครื่อง อี-๒ซี/ดี (E-2C/D Hawkeye) ประจําการทั้งสิ้น ๑๔ เครื่อง

เอเชียแปซิฟิกกับเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ (AWACS)

สหรัฐอเมริกาอภิมหาอำนาจทางทหารของโลกหวังสงครามเย็น พัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยทางอากาศ ประจําการกองทัพอากาศ สหรัฐอเมริกา เรียกว่า แบบอี-๓ (E-3 Sentry) เครื่องบินไอพ่นสี่เครื่องยนต์ ประจําการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และกองทัพเรือสหรัฐอเมริกาเรียกว่าแบบอี-๒ซี (E-2C Hawkeye) เครื่องบินใบพัดสองเครื่องยนต์ประจําการ พ.ศ. ๒๕๐๗ ขณะนั้นมีความทันสมัยมาก ช่วยให้มึระยะเวลาในการส่งฝูงบินขับไล่สกัดกั้นฝูงบินฝ่ายรุกรานบริเวณแนวเขตแดน ประจําการแพร่หลายในกองทัพมิตรประเทศ...บทความนี้ กล่าวถึงเอเชียแปซิฟิกกับเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ (AWACS : Airborne Warning And Control System)

เรขาคณิต

พลเอก ทรงพล ไพนุพงศ์

๑. กล่าวทั่วไป

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางทหารช่วยให้อุปกรณ์ทางทหารมีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น การหาข่าวสารทางทหารในพื้นที่ปฏิบัติการมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ต้องการข่าวสารทางทหารจำนวนมากในเวลารวดเร็วการหาข่าวในอดีตใช้เครื่องบินตรวจการณ์ทำการบินสู่อพื้นที่ปฏิบัติการหรือพื้นที่เป้าหมาย ต้องใช้ระยะเวลาเมื่อหมู่เรือบรรทุกเครื่องบินเข้าปฏิบัติ

การทางทหารในทะเลหลวง มีความต้องการข่าวสารทางทหารจำนวนมากเครื่องบินเตือนภัยทางอากาศจึงมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งส่งข้อมูลข่าวสารทางยุทธวิธีที่เร่งด่วนให้กับหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องทั้งของกองทัพบกและกองทัพเรือ เพื่อดำเนินการต่อข่าวสารทางทหารให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ เคเจ-๒๐๐๐ (KJ-2000 Mainring) นำหนักบินขึ้น ๑๗๕.๐ ตัน เครื่องยนต์ไอพ่นชนิดสี่เครื่องยนต์ ความเร็ว ๘๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบิน ๕,๕๐๐ กิโลเมตร และปฏิบัติการนาน ๑๒ ชั่วโมง กองทัพลดปล่อยประชาชนจีน (PLAAF) ประจําการ ๕ เครื่อง (ประกอบระบบเรดาร์กับเครื่องบินขนส่งทางทหาร ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน)

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศอี-๒ที (E-2T) รวม ๔ เครื่อง ประจําการฝูงบินที่ ๔๓๙ ฐานทัพอากาศผิงตุง (Pingtung Airport) ตอนใต้ของประเทศ และเครื่องบินเตือนภัยแบบ อี-๒เค (E-2K Hawkeye) รวม ๒ เครื่อง ประจําการทั้งสิ้น ๖ เครื่อง

๒. เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ (AWACS : Airborne Warning And Control System)

สหรัฐอเมริกาอภิมหาอำนาจทางทหารของโลก มีเรือบรรทุกเครื่องบินปฏิบัติการทางทหารทุกมหาสมุทรของโลก กองบินนาวิกิประจําเรือบรรทุกเครื่องบินมีหลายภารกิจ ประกอบด้วย ขับไล่ โจมตี เต็มน้ำมันทางอากาศ ปราบเรือดำน้ำ และเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ เครื่องบินอี-๒เอ (E-2A Hawkeye) เป็นเครื่องบินใช้ในภารกิจเตือนภัยทางอากาศ ประจําการเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๐๗ ฝูงบินวีเอดับเบิลยู-๑๑ (VAW-11)

เครื่องบินเตือนภัยแบบอี-๒เอ (E-2A) รุ่นหลักที่สำคัญรวม ๖ รุ่น ประกอบด้วย รุ่นอี-๒เอ (E-2A) รุ่นอี-๒บี (E-2B) รุ่นอี-๒ซี (E-2C) เป็นรุ่นที่ได้ประจําการอย่างแพร่หลาย รุ่นอี-๒ซี (E-2C Hawkeye 2000) รุ่นอี-๒ดี (E-2D) ได้ปรับปรุงระบบอิเล็กทรอนิกส์ใหม่ และได้ปรับปรุงระบบเติมน้ำมันทางอากาศ และรุ่นอี-๒ที/เค (E-2T/K) ผลิตขึ้นทั้งสิ้นรวม ๓๑๓ เครื่อง แต่เป็นรุ่นอี-๒ดี (E-2D) รวม ๘๘ เครื่อง เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศแบบอี-๒ซี (E-2C Hawkeye) มิตรประเทศสหรัฐอเมริกา ประจําการรวม ๗ ประเทศ ปัจจุบันได้ปลดประจำการแล้ว ๒ ประเทศ (สิงคโปร์ และอิสราเอล)

๓. เอเชียแปซิฟิกกับเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ (AWACS)

๓.๑ ญี่ปุ่น

๓.๑.๑ อี-๒ซี (E-2C Hawkeye)

ญี่ปุ่นประเทศหมู่เกาะขนาด ๖,๘๕๒ เกาะ ชายฝั่งทะเลยาว ๒๙,๗๕๑ กิโลเมตร ได้จัดหาเครื่องบินเตือนภัยทางอากาศแบบอี-๒ซี (E-2C Hawkeye) จำนวน ๑๓ เครื่อง จากสหรัฐอเมริกา ประจําการชุดแรก เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ฐานทัพอากาศมิซาวา (Misawa Air Base) เพื่อปิดช่องว่างของการตรวจการณ์ทางอากาศจากระบบเรดาร์ภาคพื้นดิน โดยเกิดจากเครื่องบินขับไล่ของอดีตสหภาพโซเวียตที่หลบการตรวจการณ์ทางอากาศบินมาลงที่สนามบินฮาโคดาเตะ (Hakodate Aitport) แบบมิก-๒๕ (MiG-25 Foxbat) ที่ทันสมัยที่สุดในขณะนั้นนักบินเรืออากาศโท วิคเตอร์ บาเลนโก (Viktor Belenko) พร้อมทั้งขอลี้ภัย เมื่อวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นข่าวดังไปทั่วโลก ขณะนั้นเป็นหัวของสงครามเย็นของสองอภิมหาอำนาจทางทหารของโลกคือสหรัฐอเมริกาและอดีตสหภาพโซเวียต ต่อมาจัดหาเพิ่มเติมเครื่องบินเตือนภัยใหม่แบบอี-๒ดี (E-2D) รวม ๔ เครื่อง พร้อมด้วย ระบบส่งกำลังซ่อมบำรุง และการฝึกศึกษา เป็นเงิน ๑.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เครื่องบินขึ้นบินทำการทดสอบการบิน

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศแบบ เคเจ-๕๐๐ (Shaanxi KJ-500) ข้อมูลที่สำคัญคือ น้ำหนักบินขึ้น ๗๗.๐ ตัน เครื่องบินใบพัด ชนิดสี่เครื่องยนต์ ความเร็ว ๕๕๐ กิโลเมตรต่อ ชั่วโมง พิสัยบิน ๕,๗๐๐ กิโลเมตร และปฏิบัติการนาน ๑๒ ชั่วโมง กองทัพลดปล่อยประชาชนจีนประจำการ ๑๖ เครื่อง (PLAAF รุ่น KJ-500 รวม ๘ เครื่อง และ PLANAF รุ่น KJ-500H รวม ๘ เครื่อง ผลผลิตจากสาธารณรัฐประชาชนจีน)

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ เคเจ-๒๐๐ (Shaanxi KJ-200) เครื่องบินใบพัด ชนิดสี่เครื่องยนต์ และระบบเรดาร์คล้ายกับแบบอีริเยย (Saab Erieye) กองทัพลดปล่อยประชาชนจีนประจำการ ๑๑ เครื่อง (PLAAF รุ่น KJ-200 รวม ๕ เครื่อง และ PLANAF รุ่น KJ-200H รวม ๖ เครื่อง ผลผลิตจากสาธารณรัฐประชาชนจีน)

.....
 ครั้งแรกประสบความสำเร็จที่รัฐพลอริดา วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้นำเข้าประจำการ ปัจจุบันญี่ปุ่นมีเกาะที่อ้างสิทธิ์ทับซ้อนกับสาธารณรัฐประชาชนจีน (บริเวณทะเลจีนตะวันออก เกาะเซกาคุ แต่สาธารณรัฐประชาชนจีนจะเรียกว่าเกาะเตียวหยู) กองกำลังป้องกันภัยทางอากาศญี่ปุ่น (JASDF) เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ อี-๒ซี (E-2C Hawkeye) ประจำการฝูงบินที่ ๖๐๑ ฐานทัพอากาศมิซาวา (Misawa) และฝูงบินที่ ๖๐๓ ฐานทัพอากาศนาฮา (Naha) เกาะโอกินาวา รวมประจำการทั้งสิ้น ๑๔ เครื่อง (E-2C/D Hawkeye)

.....
 กิโลเมตร เพดานบินสูง ๔๐,๑๐๐ ฟุต (๑๒,๒๐๐ เมตร) และปฏิบัติการ กว่า ๑๓ ชั่วโมง ติดตั้งเรดาร์แบบเอเอ็น/เอพีวาย-๒ (AN/APY-2) หมุนได้รอบตัว ๓๖๐ องศา ตรวจการณ์ได้ไกล ๓๒๐ กิโลเมตร นำเข้าประจำการฝูงบินที่ ๖๐๒ ฐานทัพอากาศฮามามัตสึ (Hamamatsu Air Base) ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้

๓.๑.๒ อี-๗๖๗ (E-767 AWACS)
 กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น (JASDF) จัดหาเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศขนาดใหญ่แบบอี-๗๖๗ (E-767) รวม ๔ เครื่อง (ชุดแรก พ.ศ. ๒๕๓๖ รวม ๒ เครื่อง และชุดที่สอง พ.ศ. ๒๕๓๗ รวม ๒ เครื่อง) ได้รับมอบชุดแรก ประจำการ ๒ เครื่อง วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อมูลที่สำคัญ นักบิน ๒ นาย (เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการอีก ๘ - ๑๐ นาย) น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๑๗๕ ตัน เครื่องยนต์ เทอร์โบแฟน (GE CF6-80C2B6FA) ขนาด ๖๑,๕๐๐ ปอนด์ (รวม ๒ เครื่อง) ความเร็ว ๐.๘๖ มัค พิสัยบิน ๑๐,๓๗๐

๓.๒ สิงคโปร์
 กองทัพอากาศสิงคโปร์ประจำการด้วยเครื่องบินเตือนภัยทางอากาศแบบอี-๒ซี (E-2C Hawkeye) รวม ๔ เครื่อง ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ประจำการฝูงบินที่ ๑๑๑ ฐานทัพอากาศเตงกาห์ (Tengah Air Base) ช่วยยกระดับการตรวจการณ์ทางอากาศให้สูงขึ้น เป็นประเทศแรกของกลุ่มอาเซียนที่ได้ประจำการด้วยเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ ประจำการถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงปลดประจำการ (ประจำการนาน ๒๓ ปี)

ต่อมาจัดหาเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศรุ่นใหม่ชนิดไอพ่นแบบจี-๕๕๐ (G-550) รวม ๔ เครื่อง เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเครื่องบินไอพ่นชนิด ๒ เครื่องยนต์ แบบจี-๕๕๐ (G-550 Gulfstream) ติดตั้งระบบเรดาร์แบบดับเบิลยู-๒๐๘๕ (IAI/ELTA EL/W-2085) มีระยะตรวจการณ์ไกล ๔๕๐ กิโลเมตร เรดาร์ผลิตจาก

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศโบอิง-๗๓๗ (Boeing 737 AEW&C) ข้อมูลที่สำคัญคือน้ำหนักบินขึ้น ๗๗.๖ ตัน เครื่องยนต์เทอร์โบแฟน ขนาด ๒๗,๓๐๐ ปอนด์ (๒ เครื่อง) ความเร็ว ๔๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และพิสัยบิน ๖,๕๐๐ กิโลเมตร กองทัพอากาศเกาหลีได้ประจำการ ๔ เครื่อง

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศซีอาบ-๓๔๐ (Saab-340 AEW&C) ข้อมูลที่สำคัญคือน้ำหนักบินขึ้น ๑๓.๑ ตัน เครื่องยนต์ใบพัด ขนาด ๑,๘๗๐ แรงม้า และปฏิบัติการกว่า ๕ ชั่วโมง ติดตั้งเรดาร์ระบบอีริยาเย (Erieye) ตรวจการณ์ได้มุมกว้าง ๓๐๐ องศา และตรวจการณ์ ๔๕๐ กิโลเมตร กองทัพอากาศไทยประจำการ ๒ เครื่อง

ประเทศอิสราเอล ติดตั้งระบบเรดาร์ที่ประเทศสิงคโปร์ โดยมีชื่อเรียกใหม่ว่า จี-๕๕๐ เออีดับเบิลยู (G-550 AEW) เมื่อวันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

๓.๓ ได้หวั่น

ภัยคุกคามจากดินแดนฝั่งตรงข้ามกับช่องแคบไต้หวันคือสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความกว้างที่แคบที่สุด ๑๘๐ กิโลเมตร เป็นผลให้กองทัพอากาศไต้หวันได้จัดหาเครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศแบบอี-๒ที (E-2T) รวม ๔ เครื่อง จากประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ต่อมาได้จัดหาเครื่องบินเตือนภัยรุ่นใหม่แบบอี-๒เค (E-2K Hawkeye) รวม ๒ เครื่อง วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ประจำการฝูงบินที่ ๔๓๙ ฐานทัพอากาศพินตุง (Pingtung Airport) ตอนใต้ของประเทศ ต่อมาได้ปรับปรุงอี-๒ที (E-2T) จำนวน ๒ เครื่อง ให้มีความทันสมัยเป็นรุ่นอี-๒ซี (E-2C Hawkeye 2000) พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำการปรับปรุงที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ปรับปรุงระบบเรดาร์ (AN/APS-145) ใช้เวลาประมาณหนึ่งปี ทำการปรับปรุงใหม่ในชุดที่สอง อีก ๒ เครื่อง ได้ส่งกลับสู่ไต้หวัน เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ (ทำการปรับปรุงทั้ง ๔ เครื่อง เป็นเงิน ๔๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ปัจจุบันความตึงเครียดเหนือช่องแคบไต้หวันมีมากยิ่งขึ้น แต่ได้รับการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าจาก

ระยะไกลด้วยระบบแจ้งเตือนภัยจากเครื่องบินอี-๒เค (E-2K) มีเวลาให้จัดส่งเครื่องบินขับไล่แบบเอฟ-๑๖วี (F-16V) ติดตั้งจรวดนำวิถีอากาศสู่อากาศพิสัยกลางกำหนดหน้าแบบเอไอเอ็ม-๑๒๐ (AIM-120) ระยะยิงไกล ๑๑๐ กิโลเมตร เข้าสกัดกันทันเวลา เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วยฝูงบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์ ๑๒ เครื่อง (เครื่องบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์ H-6K รวม ๘ เครื่อง และเครื่องบินขับไล่ J-16 รวม ๔ เครื่อง) บินล้ำเขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศ (ADIZ) ต้องบินกลับไป และเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ทำการบินรุกบินล้ำเขตแสดงตนเพื่อป้องกันภัยทางอากาศ (ADIZ) รวม ๑๕ เครื่อง อีกครั้ง แต่ต้องบินกลับไป

๓.๔ สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนประเทศขนาดใหญ่ แนวเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านอีก ๑๔ ประเทศ ขนาดยาว ๒๒,๑๑๗ กิโลเมตร และชายฝั่งทะเลยาว ๑๔,๕๐๐ กิโลเมตร การตรวจการณ์ทางอากาศจึงมีความสำคัญทางด้านความมั่นคง ประจำการด้วยเครื่องบินเตือนภัยเคเจ-๒๐๐๐ (KJ-2000 Mainring) รวม ๕ เครื่อง ประจำการปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ระบบงานเรดาร์จะหมุนได้รอบตัว ๓๖๐ องศา ตรวจการณ์ได้ไกล ๔๗๐ กิโลเมตร ข้อมูลที่สำคัญ น้ำหนักบินขึ้น ๑๗๕.๐ ตัน

เครื่องบินไอพ่น ชนิดสี่เครื่องยนต์ ความเร็ว ๘๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง พิสัยบิน ๕,๕๐๐ กิโลเมตร และปฏิบัติการกว่า ๑๒ ชั่วโมง

นอกจากนี้ยังมีเครื่องบินเตือนภัยแบบ เคเจ-๕๐๐ (Shaanxi KJ-500) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อมูลที่สำคัญคือ น้ำหนักบินขึ้น ๗๗.๐ ตัน เครื่องบินใบพัด ชนิดสี่เครื่องยนต์ ความเร็ว ๕๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ประจำปีการกว่า ๑๖ เครื่อง (PLAAF รุ่น KJ-500 รวม ๘ เครื่อง และ PLANAF รุ่น KJ-500H รวม ๘ เครื่อง) และแบบเคเจ-๒๐๐ (Shaanxi KJ-200) ผลิตขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นเครื่องบินใบพัดชนิดสี่เครื่องยนต์ ระบบเรดาร์คล้ายกับแบบอีริเยอ (Saab Erieye) ประจำปีการ ๑๑ เครื่อง (PLAAF รุ่น KJ-200 รวม ๕ เครื่อง และ PLAN รุ่น KJ-200H รวม ๖ เครื่อง)

๓.๕ เกาหลีใต้

กองทัพอากาศเกาหลีใต้ประจำการด้วยเครื่องบินเตือนภัยทางอากาศโบอิง-๗๓๗ (Boeing 737 AEW&C) รวม ๔ เครื่อง เป็นเงิน ๑.๖ พันล้านเหรียญสหรัฐ จากประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เครื่องบิน น้ำหนักบินขึ้น ๗๗.๖ ตัน เครื่องยนต์ เทอร์โบแฟน (CFM56-7B27A) ขนาด ๒๗,๓๐๐ปอนด์ (๒ เครื่อง) ความเร็ว ๔๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และพิสัยบิน ๖,๕๐๐ กิโลเมตร เครื่องแรก ประจำปีการวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เครื่องที่สอง ประจำปีการวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เครื่องที่สาม ประจำปีการวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ และเครื่องที่สี่ ประจำปีการวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ประจำการฝูงบินที่ ๒๗๑ ฐานทัพอากาศจิมแฮ (Gimhae) หน่วยควบคุมทางอากาศที่ ๕๑ ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้

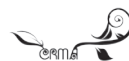
๓.๖ ไทย

กองทัพอากาศไทย (RTA) ประจำการด้วยเครื่องบินเตือนภัยทางอากาศซีป-๓๔๐

(Saab-340 AEW&C) รวม ๒ เครื่อง จากประเทศสวีเดน โดยติดตั้งเรดาร์ระบบอีริเยอ (Erieye) ตรวจการณ์ได้กว้าง ๓๐๐ องศา ตรวจการณ์ได้ไกล ๔๕๐ กิโลเมตร เป็นระบบเรดาร์ที่มีตรประเทศสวีเดนประจำปีการ ๘ ประเทศ เครื่องบินขนส่งชนิดใบพัด ๒ เครื่องยนต์ (ค่าใช้จ่ายต่อชั่วโมงจะต่ำกว่าเครื่องยนต์ไอพ่น) แบบซีป-๓๔๐ (Saab-340 AEW&C) เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ๖ นาย น้ำหนักบินขึ้น ๑๓.๑ ตัน เครื่องยนต์ จีอี (GE CT7-9B) ขนาด ๑,๘๗๐ แรงม้า และปฏิบัติการกว่า ๕ ชั่วโมง

๔. บทสรุป

เครื่องบินเตือนภัยล่วงหน้าทางอากาศ (AWACS) เป็นเครื่องบินที่มีความสำคัญในปฏิบัติการทางอากาศสมัยใหม่ช่วยให้สามารถตรวจการณ์ทางอากาศได้ไกลกว่าระบบเรดาร์ภาคพื้นดิน ช่วยให้หมีเวลาในการป้องกันภัยทางอากาศจากฝูงบินฝ่ายข้าศึก โดยเชื่อมต่อข้อมูลทางยุทธวิธีกับฝูงบินขับไล่สกัดกั้นและระบบป้องกันภัยทางอากาศยังสามารถเชื่อมต่อข้อมูลทางยุทธวิธีกับเรือรบที่ปฏิบัติการทางทะเล เครื่องบินเตือนภัยทางอากาศ (AWACS) จึงมีความสำคัญต่อปฏิบัติการทางอากาศในอนาคต

บรรณานุกรม

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Northrop_Gramman_E-2_Hawkeye
2. http://en.wikipedia.org/Japan_Air_Self-Defense_Force
3. <http://en.wikipedia.org/wiki/KJ-2000>
4. http://en.wikipedia.org/wiki/Shaanxi_KJ-500
5. http://en.wikipedia.org/wiki/Boeing_737_%26C
6. http://en.wikipedia.org/wiki/Boeing_767
7. http://en.wikipedia.org/wiki/Boeing_E-3_Sentry
8. http://en.wikipedia.org/wiki/Shaanxi_KJ-200
9. http://en.wikipedia.org/wiki/Saab_340_AEW%26

เสนาศึกษา

เปิด โลกความรู้ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

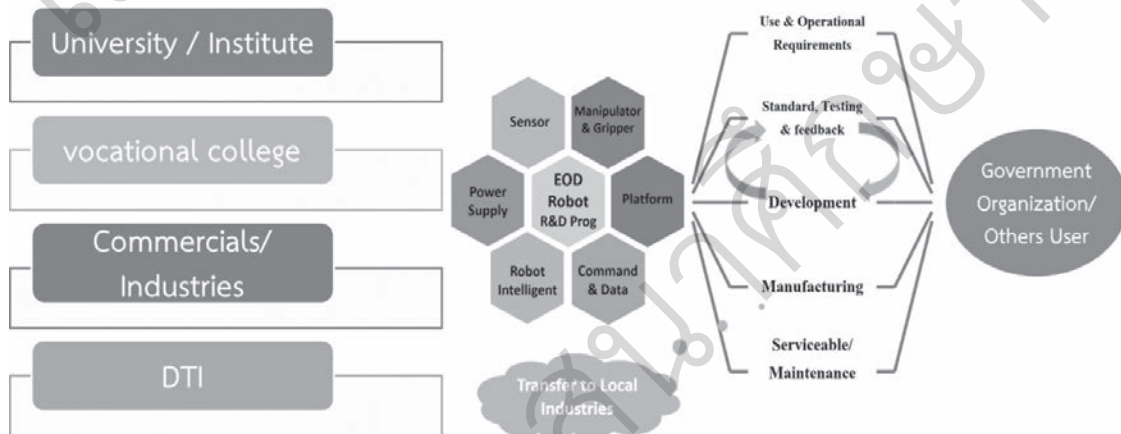
การวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์ เก็บกู้วัตถุระเบิดของ สทป.

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ หรือ สทป. เป็นหน่วยงานในการกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ดำเนินการตามพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเป็นหน่วยงานที่สามารถดำเนินการด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศได้อย่างครบวงจร ตั้งแต่ขั้นการวิจัย พัฒนา จนถึงขั้นการผลิตและจำหน่าย เพื่อตอบสนองนโยบาย Thailand 4.0 และการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ ๑๑ (S-Curve 11) ของรัฐบาล เป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ด้วยการผลิตยุทธโปกรณ์ภายในประเทศ ทำให้สามารถประหยัดงบประมาณและลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ

สทป. ได้กำหนดเทคโนโลยีเป้าหมาย ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) เทคโนโลยียานไร้คนขับ ๒) เทคโนโลยียานรบและระบบอาวุธ ๓) เทคโนโลยีการจำลองยุทธ์ และการฝึกเสมือนจริง ๔) เทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสารทางทหาร และ ๕) เทคโนโลยีจรวดและอาวุธนำวิถี ซึ่งในบทความนี้ จะนำเสนอการดำเนินงานและผลงานในด้านเทคโนโลยียานไร้คนขับ ในสาขาของหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด ดังนี้

หุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สำคัญของเจ้าหน้าที่เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด หรือ เจ้าหน้าที่ EOD (Explosive Ordnance Disposal) ในการปฏิบัติภารกิจการค้นหา พิสูจน์ทราบ ทำให้ปลอดภัย ประเมินค่า เก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิดทั้งปวง ทั้งที่อยู่บนดินและฝังจมอยู่ใต้ดิน ซึ่งที่ผ่านมา นั้น หน่วย EOD ต้องทำการจัดหาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดจากต่างประเทศ ที่มีมูลค่าสูงและติดขัดในเรื่องการซ่อมปรนนิบัติบำรุง ส่งผลให้เกิดความพยายามในการวิจัยหุ่นยนต์เพื่อใช้ในการเก็บกู้วัตถุระเบิดในหลายภาคส่วน แต่ประสบปัญหาในการยกระดับจากผลงานวิจัยไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและผ่านการรับรองคุณภาพ เพื่อให้สามารถนำไปใช้งานได้จริง

รูปที่ ๑ การบูรณาการขีดความสามารถในการวิจัยและพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด

เพื่อเป็นการก้าวข้ามอุปสรรคด้านการวิจัย หุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดที่มีมายาวนานในอดีต ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สทป. ได้เริ่มงานวิจัยพื้นฐานหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด ภายใต้แผนแม่บทการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบยานไร้คนขับ โดยโครงการวิจัยและพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดของ สทป. มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทั้งสถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย และภาคอุตสาหกรรม เพื่อบูรณาการขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดให้สามารถตอบสนองภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน

การดำเนินการที่ผ่านมา

สทป. ได้ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาด้านหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด จำนวน ๔ โครงการ ดังนี้

- ๑) โครงการวิจัยพื้นฐานหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด
- ๒) โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพา (หนูนา)
- ๓) โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ตรวจการณ์ขนาดเล็ก (D-EMPIR)
- ๔) โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลาง (D-MER)

ซึ่งในบทความตอนแรกนี้จะขอกล่าวถึงโครงการที่ ๑ และ ๒ โดยในส่วนของโครงการที่ ๓ และโครงการที่ ๔ จะขอนำเสนอในบทความครั้งต่อไป

โครงการวิจัยพื้นฐานหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด

เริ่มต้นจากการศึกษาความเป็นไปได้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยการรวบรวมความต้องการของหน่วยผู้ใช้งาน รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนา ที่มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทั้งสถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย และภาคอุตสาหกรรม

โดยทั่วไป หุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดมีองค์ประกอบหลัก ๆ ได้แก่

- ๑) ส่วนฐานและการขับเคลื่อน (Base/ Platform)
- ๒) ส่วนแหล่งกำเนิดพลังงาน (Power)
- ๓) ส่วนการควบคุมและแสดงผลข้อมูล (Control and Monitor)
- ๔) ส่วนระบบสื่อสาร (Communication and Data link)

๕) ส่วนประกอบเสริมอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนภารกิจเก็บกู้วัตถุระเบิด (Payload)

ซึ่งในโครงการนี้ องค์ประกอบหลักจะผ่านการออกแบบและพัฒนาภายใต้ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ได้แก่ ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการพัฒนาหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดแบบ Omni Directional ที่สามารถเคลื่อนที่ได้รอบทิศทาง การศึกษาความเป็นไปได้ระบบนำทางหุ่นยนต์ และศึกษาความเป็นไปได้การตรวจหาเป้าหมายอัจฉริยะโดยใช้เรดาร์ทะลุพื้นดิน

นอกจากนี้แล้ว ยังมีความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาระบบขับเคลื่อนหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดระหว่าง สทป. กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (มจพ.) การศึกษาประสิทธิภาพของเซนเซอร์ขยายสัญญาณรามานสำหรับตรวจหาวัตถุระเบิดระหว่าง สทป. ร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดระหว่าง สทป. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และความร่วมมือในการศึกษาความเป็นไปได้ในการตรวจการจับวัตถุระเบิดจากภาพเอกซเรย์สำหรับติดตั้งบนหุ่นยนต์ตรวจการณ์ระหว่าง สทป. ร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ผลการดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือเหล่านี้ก่อให้เกิดเป็นต้นแบบและองค์ความรู้อันทรงคุณค่าในหลายสาขา ได้แก่ การพัฒนาหุ่นยนต์ขนาดกลางที่สามารถเคลื่อนที่ได้รอบทิศทาง (Omni-directional Platform) องค์ความรู้ระบบนำทางหุ่นยนต์ (Vision-based Closed-loop Control for Robot Navigation) การตรวจหาเป้าหมายอัจฉริยะโดยใช้เรดาร์ทะลุพื้นดิน ต้นแบบและองค์ความรู้ในการพัฒนาระบบขับเคลื่อนหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิดขนาดกลาง (แบบสายพาน) องค์ความรู้ในการพัฒนาประสิทธิภาพของเซนเซอร์ขยายสัญญาณรามานสำหรับตรวจหาวัตถุระเบิด และการพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับตรวจ

การจับวัตถุระเบิดจากภาพเอกซเรย์ ซึ่งสามารถนำไปขยายผลเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของเทคโนโลยีให้ก้าวหน้าขึ้น พร้อมกับถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ภาคประชาสังคมได้ต่อไปในอนาคต

โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพา (หนูนา)

การวิจัยและพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพา (หนูนา) มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนภารกิจการตรวจค้นและการพิสูจน์ทราบ โดยมีการออกแบบและพัฒนานบนแนวคิดที่มุ่งเน้นให้หุ่นยนต์มีขนาดเล็ก เพื่อความสะดวกต่อการพกพาไปกับหน่วยดำเนินการกฤษฎี ดั้งนั้น หุ่นยนต์รุ่นนี้จึงมีความคล่องตัวและมีความทนทานสูง เนื่องจากผลิตด้วยวัสดุคอมโพสิตที่รองรับแรงกระแทกจากการตกจากที่สูงได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีคุณสมบัติและขีดความสามารถเทียบเคียงกับผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ แต่มีต้นทุนที่ต่ำกว่า โดยที่มีระบบการส่งกำลังบำรุงแบบครบวงจรทั้งหมดภายในประเทศ รวมถึงสามารถนำไปต่อยอดสู่การผลิตในชั้นอุตสาหกรรมได้ ซึ่งโครงการนี้เป็นการดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ กับ สทป.

ในการใช้งานนั้น หุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพามีคุณลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะในด้านการเคลื่อนที่ด้วยตัวเองไปในบริเวณที่มีพื้นที่จำกัดและคับแคบ ที่ยากต่อการเข้าถึงหรือเป็นบริเวณพื้นที่ที่มีอันตรายและมีความเสี่ยงสูง โดยหุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพาเคลื่อนที่ด้วยการขับเคลื่อนของมอเตอร์ไฟฟ้า จึงมีระดับเสียงต่ำในขณะที่ทำการกิจช่วยให้สามารถเข้าไปใกล้พื้นที่เป้าหมาย เพื่อถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงกลับมายังสถานีควบคุมในการสร้างความตระหนักรู้ในสถานการณ์ให้กับเจ้าหน้าที่ควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้จากระยะห่างที่ปลอดภัย ซึ่งที่ผ่านมานั้น คณะทำงานได้ทำการส่งมอบต้นแบบหุ่นยนต์ขนาดพกพา (หนูนา)

หุ่นยนต์ขนาดพกพา “หนูนา”

ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
 <p>ต้นแบบหุ่นยนต์ V.1 จำนวน 5 ระบบ</p>		<p>- มอบให้ กอ.รมน. ทดลองใช้งาน จำนวน 2 ระบบ (V.1)</p>	<p>- ได้ต้นแบบ พร้อมขยายผลสู่การผลิต ระดับอุตสาหกรรม จำนวน 10 ระบบ (V.2) TRL 8</p>

รูปที่ ๒ สรุปลำดับเหตุการณ์ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพา (หนูนา)

ให้กับ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. ทดสอบและทดลองใช้งาน จำนวน ๒ ระบบ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาปรับปรุงประสิทธิภาพ เพื่อนำมากำหนดแบบร่างสุดท้าย (Final Design) ก่อนการเสนอขอรับรองมาตรฐาน กมย.กท. ต่อไป

คุณลักษณะต้นแบบหุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพา (หนูนา)

ความสูง	๑๘.๐ ซม.
ความกว้าง	๓๓.๐ ซม.
ความยาว	๓๗.๐ ซม.
น้ำหนัก	๖ กก.
ระยะเวลาปฏิบัติการ	๑ - ๑.๕ ชม.
ความเร็วสูงสุด	๓.๖ กม./ชม.
ระยะสื่อสารแบบไร้สาย	ได้ไกลถึง ๓๐๐ ม.

(LOS)

ระบบกล้อง มีระบบกล้องตรวจการณ์ที่ชัดเจนสามารถตรวจสอบวัตถุต้องสงสัยได้

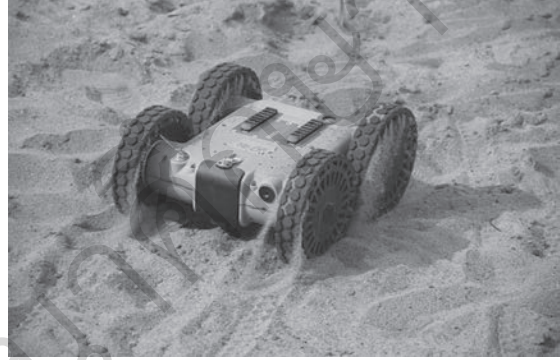
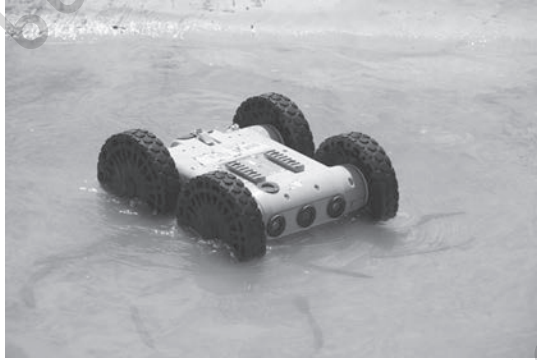
อุปกรณ์อื่น ๆ รองรับการจัดตั้งอุปกรณ์เสริม (Payload) อื่น ๆ เช่น กล้อง Gimbal หรือปืนยิงทำลายวงจรวัดถูระเบิด

สร้างความเชื่อมั่นและยืนยันศักยภาพด้วยมาตรฐานและการทดสอบหุ่นยนต์

ผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ จะเกิดมูลค่าและประโยชน์สูงสุดได้ เมื่อผ่านการรับรองมาตรฐานในการเป็นผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์พาณิชย์ ซึ่งกระบวนการนี้จำเป็นต้องมีความท้าทายของงานวิจัยด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะในการพัฒนาต้นแบบหุ่นยนต์ จำเป็นต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบ ทดสอบมาตรฐานซึ่งเทียบเคียงกับต่างประเทศ เพื่อยืนยันคุณภาพและความปลอดภัยก่อนการนำไปใช้งาน ซึ่ง สทป. มีส่วนงานควบคุมคุณภาพและการมาตรฐาน มีหน้าที่ คือ

๑) ควบคุมคุณภาพชิ้นส่วนย่อยที่สร้างขึ้นโดยผู้ผลิต/ผู้รับจ้างจากภายนอก

๒) ให้บริการทดสอบ การตรวจ ตัดสินผลการตรวจสอบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดและรับรองผลในรายการชิ้นส่วน อุปกรณ์ต้นแบบยุทธโปกรณ์และผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยจัดทำรายงานผลการตรวจ หรือใบรับรองผลการตรวจ ให้แก่หน่วยงานภายในและภายนอก ตามที่ได้รับบริการรับรอง

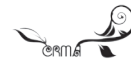
รูปที่ ๓ ต้นแบบหุ่นยนต์ขนาดเล็กแบบพกพา (หนูนา)

นอกจากนี้ สทป. มีสนามทดสอบหุ่นยนต์เพื่อทดสอบสมรรถนะของหุ่นยนต์ ที่สร้างขึ้นตามมาตรฐาน American Society for Testing and Materials หรือ ASTM ซึ่งเป็นสมาคมวิชาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่กำหนดและจัดทำมาตรฐาน ซึ่งได้รับการยอมรับทั่วโลก สมาคม ASTM ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการ เพื่อเป็นการช่วยเหลืออุตสาหกรรม หน่วยงานของรัฐและสาธารณชนทั่วไป โดยการพัฒนามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับลักษณะและการทำงานของวัสดุผลิตภัณฑ์ การบริการและระบบการใช้งาน^๑

โดยสนามทดสอบยานภาคพื้นไร้คนขับจำลองลักษณะพื้นที่การปฏิบัติการกิจในพื้นที่ที่จำกัดและมีสภาพพื้นผิวที่จำลองให้ใกล้เคียงกับพื้นคอนกรีตที่มีฝุ่นปกคลุมโดยสามารถทำการทดสอบเพื่อประเมินสมรรถนะการเคลื่อนที่ (Mobility Per-

formance) ได้แก่ ๑) การเคลื่อนที่ผ่านภูมิประเทศ และ ๒) การเคลื่อนที่ข้ามสิ่งกีดขวาง และ ๓) การทดสอบเพื่อประเมินผู้ควบคุมกับยานภาคพื้นไร้คนขับ โดยสนามทดสอบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ทดสอบยานภาคพื้นไร้คนขับ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ถูกกำหนดขึ้น โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องมาตรฐานการทดสอบ เพื่อเป็นการยืนยันและรับประกันถึงคุณภาพและสมรรถนะของผลงานวิจัยด้านหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด ของ สทป. สร้างความมั่นใจและความไว้วางใจให้กับหน่วยผู้ใช้ ในการนำหุ่นยนต์ไปปฏิบัติการกิจอย่างเป็นรูปธรรมได้ทุกภารกิจ

- กรุณาอ่านต่อฉบับหน้า -

^๑ http://ciscal.in.th/?page_id=50

บทความจาก

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม
Defence Technology Institute Ministry of Defence, The Kingdom of Thailand

เสนาศึกษา
อาจารย์ไก่

How To Make Your Digital Communication Kinder

ทุกวันนี้คงมีคนจำนวนน้อยนิด หรือแทบจะไม่มีเหลืออยู่เลยที่ยังสื่อสารด้วยจดหมายแบบ **snail mail** ผู้เขียนเป็นคนหนึ่งที่ยังชอบเขียนจดหมายส่งพร้อมการ์ดในช่วงเทศกาลหลัก ๆ เช่น ปีใหม่ หรือคริสต์มาสของฝรั่ง เมื่อไม่นานมานี้มีเพื่อนฝรั่งที่อาศัยอยู่ในเมืองไทยขอให้แปลประวัติชีวิตตนเองจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อให้ภรรยาคนไทยเก็บเอาไว้ ผู้เขียนตกใจก็เลยสอบถามไป เจ้าตัวบอกไม่รีบร้อนแต่เห็นเพื่อนและญาติพี่น้องหลายคนจากไป จึงคิดจะจัดการไว้ให้เสร็จสรรพ ผู้เขียนคิดเอาเองว่าอยู่เมืองไทยมานานน่าจะารู้จักคำว่า “มรณานุสติ” ก็เป็นไปได้ หลังจากทั้งคำร้องขอไว้นาน รู้สึกเกรงใจเพื่อนจึงลงมือแปลให้และเขียนเป็นจดหมายส่ง เนื่องจากอาศัยอยู่บ้านนาป่าเขา ไม่มีคอมพิวเตอร์และพริ้นเตอร์ พอได้เริ่มเขียนก็ได้มีเวลานั่งนึกทบทวนว่าจะพูดอะไร บอกข่าวสารอะไรใหม่ ๆ ไม่รีบไม่ร้อน คิดคำพูดที่ได้ที่ใจอยากสื่อสาร รู้สึกได้ถึงมนต์เสน่ห์ของการเขียนจดหมายด้วยลายมือของเราเอง **Virginia Woolf** เรียกการเขียนจดหมายว่าเป็น “**the humane art**” เพราะจดหมาย

คือการสื่อสารที่ช้าและผ่านการตรึกตรอง **letters – kind of slow, contemplative correspondence** ไม่เหมือนกับการสื่อสารในปัจจุบันที่อยู่ท่ามกลางวัฒนธรรมแบบด่วน ๆ คิดน้อย ต่อยเร็ว หรือที่ฝรั่งเรียกว่า **knee-jerk reactions: the idiom which means that you respond to something in an equally unthinking way**

ผู้เขียนได้อ่านบทความใน **brainpickings.org** โดย **Maria Popova: How Lewis Carroll's Rules of Letter Writing Can Make Email More Civil and Digital Communication Kinder** น่าสนใจมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เขียนที่ชื่อ **Lewis Carroll** เป็นนักคณิตศาสตร์ **mathematician** ได้เขียนหนังสือเล่มที่ชื่อ **Eight Or Nine Wise Words about Letter-writing** ในปี 1890 **Maria Popova** ผู้เขียนบทความอ้างอิงหนังสือของ **Lewis Carroll** เห็นว่ากฎในการเขียนจดหมายของ **Lewis** ยังสามารถนำมาใช้เป็นข้อคิด ข้อพิจารณาในการทำการสื่อสารในยุคดิจิทัลเป็นการสื่อสารที่ **civic** ได้อยู่ซึ่ง “**civic**” ในที่นี้ เป็นคำคุณศัพท์ที่มีความหมายว่า

มีความสุภาพ แสดงความเคารพและเกรงอกเกรงใจ
polite, respectful, and courteous

ผู้เขียน (บทความเสนาศึกษา) ได้เลือกหยิบ
กฎบางกฎจากบทความมาเป็นตัวอย่าง เพราะมีบาง
กฎที่มีความต่างจากวัฒนธรรมของไทย ถ้าเราไม่ได้
จุ่มจมอยู่กับวัฒนธรรมของผู้เขียนนั้น ๆ ก็จะยากใน
การทำใจ

กฎข้อแรกคือ “If the letter is to be in
answer to another, begin by getting out that
other letter and reading it through, in order to
refresh your memory, as to what it is you have
to answer...A great deal of bad writing in the
world comes simply from writing too quickly.”
กฎนี้ก็เพื่อให้ผู้เขียนได้มีเวลาทบทวนประเด็นของผู้
สื่อสาร ผู้ตอบก็มีเวลาไตร่ตรองว่าจะตอบอย่างไร
โดยที่ไม่รีบตอบกลับแบบโกรธซึ่ง **reactive fury**
แล้วต้องมานั่งเสียใจทีหลัง กฎนี้ทำให้เกิดกฎที่ต่อ
ยอดมาว่า

“When you have written a letter that you
feel may possibly irritate your friend, however
necessary you may have felt it to so express
yourself, put it aside till the next day. Then
read it over again, taking out a lot of vinegar
and pepper, and putting in honey instead, and
thus making a much more palatable dish of
it.” กฎนี้ก็เพื่อขยับยั้งจิตใจผู้เขียนจดหมายให้มีเวลา
ทบทวนคำพูดก่อนที่จะทำร้ายผู้อื่นให้ขัดเคืองใจ ผู้
เขียนชอบวิธีที่ **Lewis** ใช้การอุปมาอุปไมยกับเรื่อง
การปรุงแต่งอาหาร การใส่น้ำส้มและพริกไทยทำให้อาหารรสจัดจ้านจนลิ้นรับไม่ไหวเหมือนเราปรุงแต่ง
คำพูดของเราจนมันรุนแรงเกินที่ผู้ฟังจะรับไหว
Lewis บอกให้เติมน้ำผึ้งไปแทนจะดีกว่า ทำให้
อาหารอร่อยถูกปากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับคำพูดที่หวาน
หูก็จะน่าฟังน่ารื่นรมย์ใจมากกว่า

กฎข้อต่อมาคือ “If your friend makes a

severe remark, either leave it unnoticed, or
make your reply distinctly less severe: and if
he makes a friendly remark, tending towards
“making up” the little difference that has
arisen between you, let your reply be dis-
tinctly more friendly. If, in picking a quarrel,
each party declined to go more than three-
eighths of the way, and if in making friends”,
each was ready to go five-eighths of the way
– why, there would be more reconcilia-
tions than quarrels!”

“หากเพื่อนของท่านตำหนิติเตียนท่านอย่าง
รุนแรง ก็ทำเป็นไม่สังเกตเห็น หรือไม่ก็ตอบเพื่อน
ท่านแบบลดความรุนแรงลงมาอย่างชัดเจน และถ้า
เขาพยายามจะพูดแบบเป็นมิตรเพื่อขจัดข้อขัดแย้ง
ที่เกิดขึ้นก็ตอบแบบเป็นมิตรมาก ๆ ขึ้นไปอีก...ในคำ
แนะนำนี้ **Lewis** กลับไปใช้ความเป็นนักคณิตศาสตร์
โดยใช้เศษส่วนเข้ามาเปรียบเทียบ ถ้ามีแนวโน้มจะ
ทะเลาะกันต่างฝ่ายก็จะไม่ก้าวล่วงไปเกินเศษสาม
ส่วนแปด ในทางกลับกันถ้ากระซิบมิตรแต่ละคนก็
จะรุกไปข้างหน้าได้เศษห้าส่วนแปดเลยทีเดียว” คำ
แนะนำของ **Lewis** ก็คือการลดความขัดแย้ง **miti-
gating conflicts** นั่นเอง

ต่อมาเป็นกฎที่ว่าด้วยการไม่พยายาม
เป็นคนสุดท้ายที่พูด “Don’t try to have the last
word! How many a controversy would be
nipped in the bud, if each was anxious to let
the other have the last word! Never mind how
telling a rejoinder you leave unuttered: never
mind your friend’s supposing that you are
silent from lack of anything to say; let the
thing drop, as soon as it is possible without
discourtesy: remember “speech is silver, but
silence is golden!” การที่ต่างฝ่ายต่างเปิดโอกาส
ให้แต่ละคนพูดเป็นคนสุดท้าย ไม่ว่าจะเข้าใจว่าอีก

ฝ่ายหนึ่งไม่มีอะไรจะพูดแล้วหรืออย่างไร ก็เท่ากับเป็นการตัดปัญหาการขัดแย้งแต่เริ่มต้น เหมือนตัดตาต้นไม้ที่เพิ่งแตกยอด... How many controversy would be nipped in the bud... หรือตัดไฟแต่ต้นลม ให้อภัยเหตุถึงเร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้โดยไม่ทำอะไรที่หยาบคายหรือไม่สุภาพ **“Speech is silvern, but silence is golden!”** ฝรั่งเศสก็มีคำสุภาษิตคล้าย ๆ เราเทียบคำพูดเป็นเงิน ความเงียบเป็นทอง **“silvern”** เป็นคำโบราณ **archaic term** ของ **“silver”** ภาษาไทยว่า “พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง”

กฎต่อมาที่ต่อยอดจากกฎข้างต้นก็คืออย่าพูดซ้ำซาก เมื่อคุณพูดประเด็นที่คุณอยากพูดแล้วก็ยังไม่ทำให้เพื่อนคุณเชื่อคุณได้ ก็หยุดพูดเสีย การโต้แย้งซ้ำไปซ้ำมาก็จะทำให้เพื่อนคุณทำอย่างเดียวกัน มันก็จะไม่จบสิ้นเหมือนสิ่งๆ ที่เรียกว่า “ทศนิยมที่หมุนเวียน”: **“circulating decimal”** และ **Circulating Decimal** จะหมุนเวียนไม่จบสิ้น คราวนี้ **Lewis** กลับไปใช้การเปรียบเทียบแบบนักคณิตศาสตร์อีกในกฎข้อนี้

“Don’t repeat yourself. When once you have said your say, fully and clearly, on a certain point, and have failed to convince your friend, drop that subject: to repeat your arguments, all over again will simply lead to his doing the same; and so you will go on, like a Circulating Decimal. Did you ever know a Circulating Decimal come to an end?”

กฎข้อสุดท้ายที่จะยกมาเป็นตัวอย่างคือการใช้ **emoji** และ **emoticons** เด็ก ๆ ในยุค **technology disruption** ทุกคนจะรู้จักการใช้ **emoji** และ **emoticons** แต่ใครจะรู้อ้างหรือไม่ว่า **emoticons** ยุคแรกในสิ่งพิมพ์มีมาตั้งแต่ปี 1881

Emoji: small cartoon-like pictures of just about anything

Emoticons: simple pictures made from punctuation or other non-letter symbols กฎมีอยู่ว่าถ้าเราจะเขียนโดยใช้สัญลักษณ์ ต้องมั่นใจว่าเราทำสัญลักษณ์นั้นชัดเจนมากพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด เพราะถ้าผู้รับสารตีความเอาจริงจังเกินเหตุอาจก่อให้เกิดผลเสียอย่างมหันต์ถึงขั้นตัดความสัมพันธ์กันได้ทีเดียว

“If you should ever occur to you to write, jestingly, in dispraise of your friend, be sure you exaggerate enough to make the jesting obvious: a word spoken in jest, but taken as earnest, may lead to very serious consequences. I have known it to lead to the breaking-off of a friendship.”

ถึงแม้ว่าบทความนี้ **Maria Popova** เน้นไปที่การสื่อสารทาง **email** แต่ในความเป็นจริง กฎของ **Lewis Carroll** ในการสื่อสารด้วยจดหมายนั้น หลายกฎยังเหนือกาลเวลา **timeless** กฎมีปัญญาและความคิดที่ฉลาดเฉลียวยังมีคุณค่ายิ่งในการสร้างความ เป็นอารยชน **wisdom of surprisingly civilizing value** ที่สามารถจะนำไปประยุกต์ใช้กับการสื่อสารได้เกือบทุกรูปแบบเพื่อลดความขัดแย้ง สร้างความสมานฉันท์ในยุคปัจจุบันนี้

Reference: “How Lewis Carroll’s Rules of Letter-writing Can Make Email More Civil and Digital Communication Kinder” Brainpickings.org

มองย้อนเวลาหาอดีต กับวีรกรรมของนักรบทหาร-ตำรวจไทย ในสงครามหลากหลายสมรภูมิ

พลโท ดร.ทวี แจ่มจรัส ข้าราชการบำนาญ

มองย้อนเวลาหาอดีต กับวีรกรรมของนักรบ
ทหาร-ตำรวจไทย ในสงครามหลากหลายสมรภูมิ

ในบทเพลง “เราสู้” เป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ ๙ ที่ได้เสด็จสวรรคตสู่สวรรคาลัยแล้ว มี
ความหมายลึกซึ้งกินใจชาวไทยทุกคนมาก ยกตัวอย่าง
บางช่วงบางตอน เช่น “บรรพบุรุษของไทยแต่โบราณ
ปกป้องบ้านเมืองคุ้มเกล้า เสียเลือดเสียเนื้อมิใช่เบา
หน้าที่เรารักษาสืบไป ลูกหลานเหลนโหลนภายหน้า
จะได้มีพสุธาอาศัย อนาคตจะต้องมีประเทศไทย มิ
ยอมให้ผู้ใดมาทำลาย...” ผู้เขียน จึงอยากจะทบทวน
ความทรงจำของลูกหลานเหลนโหลนไทยในอนาคต
ว่ายังจดจำวีรกรรมของทหาร ตำรวจไทย ในสงคราม
ที่ผ่านมาแล้วหลากหลายสมรภูมิทั้งนอกและใน
ประเทศ ที่ได้ช่วยปกป้องรักษาบ้านเมืองให้อยู่รอด
ปลอดภัย พวกเราอยู่กันอย่างมีความสุขมาจนถึงทุก
วันนี้ได้ไหม มาย้อนเวลาตามหาประวัติศาสตร์เพื่อ
รับทราบกัน พอสังเขปใน ๗ กรณีดังต่อไปนี้

๑. กรณีสงครามโลกครั้งที่ ๑ เริ่มขึ้นเมื่อ
วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๕๗ (๑๐๔ ปีแล้ว) คู่กรณีแบ่ง
เป็น ๒ ฝ่าย คือฝ่ายอักษะ ได้แก่ เยอรมัน ออสเตรีย

ฮังการี บัลแกเรีย และตุรกี อีกฝ่ายหนึ่งคือฝ่าย
สัมพันธมิตร ได้แก่ รัสเซีย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา
และประเทศอื่น ๆ อีกรวม ๒๕ ประเทศ ประเทศไทย
ในขณะนั้น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๖ ได้ทรงมีพระปรมาภิไธยเข้าร่วมกับฝ่าย
สัมพันธมิตร เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๔๖๐
โดยกระทรวงกลาโหมได้ส่งกองทหารอาสาจำนวน
๑,๒๔๔ นาย ไปร่วมรบที่ประเทศฝรั่งเศส ใน
สงครามโลกครั้งที่ ๑ นี้ ได้มีการรบยืดเยื้อเป็นเวลายาวนานถึง ๔ ปี ในที่สุดฝ่ายอักษะคือเยอรมันขอเจรจาสงบศึก ณ ประเทศฝรั่งเศส เมื่อ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๖๑ จากนั้น กองทหารอาสา ได้เดินทางกลับสู่มาตุภูมิ องค์รัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีศักดิ์รามาธิบดี ประดับธงไชยเฉลิมพล นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอนุสาวรีย์ ทหารสงครามโลกครั้งที่ ๑ ณ บริเวณทิศตะวันตกของท้องสนามหลวง ให้เป็นที่บรรจุอัฐิของทหารที่เสียชีวิต ในขณะปฏิบัติการรบ จำนวน ๑๙ นาย โดยมีพิธีบรรจุอัฐิ เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๔๖๒

๒. กรณีสงครามอินโดจีนกับฝรั่งเศส เมื่อ

ช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในทวีปยุโรป ฝรั่งเศสเกิดความหวังใฝ่ต่ออาณานิคมของตนเองในอินโดจีน เพราะเกรงว่า ประเทศไทยจะส่งกำลังเข้าไปยึดครองพระตะบอง เสียมราฐ และศรีโสภณ ที่ฝรั่งเศสยึดครองไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ และเมื่อ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๙๓ จึงได้เสนอขอทำสัญญาไม่รุกรานประเทศไทย ขณะเดียวกันรัฐบาลไทยก็ได้ยื่นข้อเสนอ ให้ฝรั่งเศสปรับปรุงเส้นเขตแดนตามแบบสากล และคืนดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขง ตรงข้ามหลวงพระบาง และปากเซให้กับไทย รวมทั้งหากฝรั่งเศสไม่ได้ปกครองอินโดจีนแล้ว ก็ขอให้คืนลาว และกัมพูชาให้ด้วย แต่รัฐบาลฝรั่งเศสปฏิเสธข้อเสนอดังกล่าว และในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๓ ฝรั่งเศสได้ส่งเครื่องบินเข้ามาทิ้งระเบิดในจังหวัดนครพนม กรณีพิพาทอินโดจีนจึงได้เริ่มขึ้น กองทัพบกจัดกองทัพสนามอันประกอบด้วย กองทัพบูรพา กองทัพอีสาน กองทัพพายัพ และตำรวจสนามได้ปฏิบัติการรุกเข้าไปในดินแดนข้าศึก มีแนวรบตั้งแต่พื้นที่สามเหลี่ยมหรือตรงข้ามหลวงพระบาง จรดอ่าวไทย ท้ายสุดได้รับชัยชนะเมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๔๙๔ ทำให้ฝ่ายอินโดจีน ฝรั่งเศสต้องคืนดินแดนบางส่วนของเสียไปคืนมา คือดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขง เนื้อที่ประมาณ ๙๙,๐๒๙ ตารางกิโลเมตร

ผลการรบ กองทัพสนามได้รับชัยชนะทำให้ประเทศไทยมีวัฒนธรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น เพลงปลุกใจ วัฒนธรรมไทยนิยม รวมทั้งมีการสร้างอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ซึ่งยังคงตั้งตระหง่านมาจนถึงทุกวันนี้ ในสงครามนี้ ไทยสูญเสียทหาร ๑๖๐ นาย ฝรั่งเศสสูญเสียทหาร ๓๒๑ นาย

๓. กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา เกิดขึ้นหลังจากประเทศอังกฤษและฝรั่งเศสประกาศสงครามกับประเทศเยอรมัน ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นซึ่งเป็นพันธมิตรกับเยอรมัน จึงได้ส่งกองทัพเข้าไปในอินโดจีน เพื่อใช้เป็นฐานทัพ ในการส่งกำลังเข้าทำลายอิทธิพลของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ

จีน และฝรั่งเศส พร้อมได้ส่งกองทัพเข้ายึดจุดยุทธศาสตร์สำคัญ ๆ ในเอเชียอาคเนย์ ในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๔๘๔ เป็นการเปิดฉากสงครามมหาเอเชียบูรพา อังกฤษได้ส่งเครื่องบินมาทิ้งระเบิดที่กรุงเทพฯ รัฐบาลไทยจึงประกาศสงครามกับอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๔๘๕ โดยเมื่อสงครามยุติลงทหารที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ส่วนหนึ่งได้ถูกปลดประจำการในสนามรบอย่างกะทันหัน ทำให้ทหารได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก ทหารบางส่วน เช่นในสังกัดกองทัพพายัพ ซึ่งไปยึดเมืองเชียงตุง ในรัฐฉาน เมื่อถูกปลดประจำการ ต้องเดินทางกลับบ้านด้วยตนเอง เดินทางด้วยเท้ามาตามทางรางรถไฟ ใช้เวลานานนับเดือน บางคนเสียชีวิตระหว่างเดินทางกลับ ครอบครัวต้องประสบความเดือดร้อน รัฐบาลในสมัยนั้น ซึ่งมีพลเรือตรีถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างขวัญกำลังใจให้กับกำลังทหาร และเสริมความมั่นคงให้กับประเทศชาติ จึงมอบหมายให้กระทรวงกลาโหม โดย พลโท จิระ วิจิตสงคราม เป็นรัฐมนตรี ไปพิจารณาหาทางช่วยเหลือ โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการชื่อว่า “คณะกรรมการพิจารณาหาทางช่วยเหลือทหารกองหนุน” ซึ่งมี พลตรี หลวงศรานุชิต เป็นประธานกรรมการ ต่อมาได้มีการพิจารณาว่าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยคณะกรรมการไม่รัดกุม และเหมาะสมกับสถานการณ์ จึงได้จัดตั้งองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกขึ้น โดยมีการออกพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๑ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ จึงได้กำหนดให้วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นวันทหารผ่านศึก มาถึงทุกวันนี้ องค์การมีอายุก่อตั้งมาแล้ว ๗๐ ปี ในสงครามนี้ ไทยถูกโจมตีทางอากาศถึง ๒๕๐ ครั้ง มีผู้เสียชีวิตประมาณ ๑,๙๐๐ คน บาดเจ็บประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน

๔. กรณีสงครามเกาหลี หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยุติลง คาบสมุทรเกาหลีถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเทศ คือตั้งแต่เส้นขนานที่ ๓๘ ขึ้นไปเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี หรือเกาหลีเหนือ ภายใต้อิทธิพลและการสนับสนุนของโซเวียตรัสเซีย และจีน มีการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ และตั้งแต่เส้นขนานที่ ๓๘ ลงมา เป็นสาธารณรัฐเกาหลีหรือเกาหลีใต้ มีการปกครองแบบประชาธิปไตย ภายใต้อิทธิพลและการสนับสนุนของสหรัฐอเมริกา เกาหลีเหนือได้ส่งกองทัพเข้ายึดกรุงโซล เมืองหลวงของเกาหลีใต้ได้ในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ องค์การสหประชาชาติได้ขอร้องให้ประเทศสมาชิกส่งกำลังเข้าไปช่วยเหลือประเทศเกาหลีใต้ ประเทศไทยในส่วนของกองทัพบก ได้ส่ง กรมผสมที่ ๒๑ กองทัพเรือได้ส่งเรือหลวงประแส ท่าจีน บางปะกง และสีซัง กองทัพอากาศได้ส่งหน่วยบินลำเลียงและสภากาชาดไทยได้จัดหน่วยพยาบาลเข้าร่วมรบในสมรภูมิเกาหลีด้วย ทหารไทยเสียชีวิต ๑๓๖ นาย และบาดเจ็บจำนวนมาก

๕. กรณีสงครามเวียดนาม ภายหลังจากสงครามมหาเอเซียบูรพาได้ยุติลง โฮจิมินห์ ผู้นำฝ่ายคอมมิวนิสต์เวียดนาม ไม่ยอมขึ้นกับประเทศฝรั่งเศส จึงได้นำกำลังเข้าสู้กับฝรั่งเศส เป็นเวลาถึง ๙ ปี สุดท้ายได้มีการลงนามใน “อนุสัญญา เจนีวา” พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยแบ่งเวียดนามออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ เวียดนามเหนือ มีการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ และเวียดนามใต้ มีการปกครองแบบประชาธิปไตย ผู้นำของเวียดนามเหนือได้พยายามที่จะรวมเวียดนามทั้งสองส่วนเข้าด้วยกัน จึงส่งกำลังกองโจรเวียดนามทั้งสองส่วนเข้าด้วยกัน จึงส่งกำลังกองโจรเวียดนาม ก่อความแตกซึ่มเข้าไปในเวียดนามใต้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ เวียดนามใต้ได้ตระหนักดีว่าไม่สามารถต่อสู้กับฝ่ายเวียดนามเหนือได้ตามลำพัง จึงขอความช่วยเหลือจากประเทศฝ่ายโลกเสรี โดยขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลไทย เมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๐๗ และรัฐบาลไทยได้ส่งกอง

กำลังโดยกองทัพบกส่งหน่วยจางศึก และกองพลเสือดำ กองทัพเรือส่งหน่วยซีฮอร์ด กองทัพอากาศส่งหน่วยบิน วิคตอรี มีทหารไทยสูญเสีย ๔๗๐ คน บาดเจ็บ ๑,๑๑๔ คน แสดงให้เห็นถึงเจตจำนงอันแน่วแน่ในการต่อสู้กับฝ่ายคอมมิวนิสต์ ตลอดจนเผยแพร่ให้นานาประเทศได้ประจักษ์ในความกล้าหาญและความสามารถของทหารไทยทั้ง ๓ เหล่าทัพ

๖. กรณีนักรบนิรนาม ๓๓๓ เป็นกองกำลังทหารและพลเรือนของไทยในนามเสือพรานที่ออกปฏิบัติการรบในพื้นที่ระวางป้องกันภายนอกประเทศ หรือเรียก “ยุทธศาสตร์การป้องกันในเขตหน้า” เป็นเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านฝั่งตะวันออก (ประเทศลาว) เพื่อป้องกันการไหลบ่าเข้ามาของกองกำลังต่างชาติ ภายใต้การสนับสนุนของลัทธิคอมมิวนิสต์เวียดนามเหนือ เพื่อเข้ายึดครองประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๗ นักรบนิรนามที่สมัครใจไปรบจำนวนมาก เป็นผู้ที่ยอมเสียสละชีวิตเพื่อประเทศชาติ ทำให้ประเทศไทยดำรงความเป็นชาติ และอยู่ได้อย่างภาคภูมิใจจนถึงปัจจุบัน ได้มีการสร้างอนุสาวรีย์นักรบนิรนามไว้ในพื้นที่ของกองทัพอากาศ ดอนเมือง บริเวณปากทางเข้าสนามกอล์ฟ ฐปะเตมีย์ การสู้รบนานประมาณ ๖ ปี ทหารเสือพรานไทยพลีชีพ จำนวน ๒,๕๘๐ นาย บาดเจ็บนับหมื่นนาย ถูกจับเป็นเชลยศึกเกือบสามร้อยนาย หายสาบสูญอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีหลายร้อยศพที่ไม่สามารถนำร่างนักรบนิรนามกลับมาตุภูมิได้ จึงเป็นที่มาของการรวมตัวกันของอดีตทหารเก่า เพื่อเรียกร้องให้สังคมไทยยอมรับ “ภารกิจเพื่อชาติ” ในครั้งนั้น เพราะที่ผ่านมา ไม่มีการบันทึกวีรกรรมใด ๆ ของพวกเขาไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ของกองทัพไทย และได้จัดตั้ง “สมาคมนักรบนิรนาม ๓๓๓” ขึ้น

๗. กรณีการสู้รบภายในประเทศ จากภัยของลัทธิคอมมิวนิสต์ และการก่อการร้ายรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่วันเสียงปืนแตก เมื่อ ๗ สิงหาคม ๒๕๐๘ ที่

บ้านนาบัว ตำบลโคกหินแฮ่ อ.เรณูนคร จ.นครพนม ในหลายยุทธการและหลายสมรภูมิการสู้รบ ทั้งภายในและการปกป้องแผ่นดินไทย ตามแนวชายแดนทุกด้านของประเทศจนได้รับชัยชนะ ต่อมามีการก่อการร้ายและแบ่งแยกดินแดนในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยการปล้นปืนในค่ายทหารเมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบันนี้ที่รัฐบาลชุดปัจจุบันได้เข้ามาแก้ไขปัญหาก็ทำให้สถานการณ์ดีขึ้นเรื่อย ๆ ได้มีเหล่าทหาร ตำรวจ พลเรือน ต้องเสียชีวิตและบาดเจ็บทุพพลภาพเป็นจำนวนมาก เพื่อป้องกันอธิปไตยของไทยไว้ให้ชนรุ่นหลัง ได้อยู่กันอย่างสุขสบาย

นักรบต้องให้เกียรตินักรบ เมื่อยามสิ้นศึก ไม่มีฝ่ายเราฝ่ายเขา มีแต่ความเป็นเพื่อนที่จะร่วมมือร่วมใจกัน ถ้ายทอดพิษภัยของสงครามในอดีตแก่เยาวชนของตนได้รับรู้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำรอย อนาคตจะจัดการแก้ปัญหาด้วย

การเจรจา สร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีสันติสุขอย่างถาวร ในระหว่างประเทศเพื่อนบ้านและในภูมิภาคนี้ตลอดกาล เป็นคำกล่าวของ พลอากาศเอก กนต์ พิมาณทิพย์ อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ นายกสมาคมน์กรบนิรนาม ๓๓๓

เพราะฉะนั้นจากเพลง “เราสู้” ในท่อนท้าย “...บ้านเมืองเรา เราต้องรักษา อยากทำลายเชิญมา เราสู้ เกียรติศักดิ์ของเรา เราเชิดชู เราสู้ไม่ถอยจนก้าวเดียว” ก็ขอให้ลูกหลานเหลนโหลนของไทยในอนาคต ได้ฟังระลึกไว้ในใจอยู่เสมอว่า ชนชาติไทยเป็นชาตินักรบ พวกเราทุกคนต้องช่วยกันปกป้องบ้านเมืองอย่างเต็มที่ และต้องให้เกียรติยกย่องบรรพบุรุษนักรบทหารผ่านศึกของไทยทุกคนในอดีตตลอดไปตราบนานเท่านานด้วย

“คลองกระ” / “คลองไทย”

เส้นทางเดินเรือ

เส้นทางเดินเรือโลกเชื่อมสองฝั่งทะเลไทย
วิสัยทัศน์ใหม่ประเทศไทย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สถานการณ์ประเทศไทย ณ ปัจจุบัน กำลังเผชิญภัย กับ ๓ วิกฤตใหญ่ ได้แก่ วิกฤตโควิด-19 วิกฤตเศรษฐกิจ และวิกฤตศรัทธาผู้นำ ซึ่งเป็นภาวะวิกฤตไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นในประเทศไทย และทั่วโลก เฉพาะอย่างยิ่ง ภาวะวิกฤตโควิด-19 ได้เกิดการระบาดอย่างรวดเร็ว สร้างความเสียหายต่อชีวิต และเศรษฐกิจของมวลมนุษยชาติ โดยยังไม่สามารถควบคุมการระบาดของโรคนี้ได้ ให้อยู่ในภาวะปกติ ดังนั้น จึงเกิดโจทย์และคำถามสำคัญว่า ผู้นำของประเทศต่าง ๆ จะมีภาวะความเป็นผู้นำ และวิสัยทัศน์ บริหารจัดการวิกฤตซ้อนวิกฤต ดังกล่าวให้สำเร็จได้อย่างไร

“ผู้เขียน” พิจารณาเห็นว่า การแก้ปัญหาวิกฤตดังกล่าวจะสำเร็จได้นั้น ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ และวุฒิภาวะความเป็นผู้นำในยามวิกฤตสูง โดย

ตัวบ่งชี้เศรษฐกิจประเทศไทย

	2018	2019	2020f	2021f	2022f
Real GDP Growth Rate (at constant market prices)	4.1	2.4	-5.0	4.1	3.6
Private Consumption	4.6	4.5	-4.0	4.0	4.1
Government Consumption	1.8	-1.7	16.3	-15.0	-17.4
Gross Fixed Capital Investment	5.4	3.3	-1.3	-2.5	1.7
Exports of Goods and Services	3.3	-2.6	-6.3	2.2	2.5
Imports of Goods and Services	8.3	-4.4	-4.0	2.3	2.4
Real GDP Growth Rate (at constant factor prices)	4.2	2.4	-5.0	4.1	3.6
Agriculture	5.0	2.0	-1.0	1.5	2.0
Industry	2.7	2.6	-4.6	2.5	3.0
Services	5.0	2.3	-5.6	3.3	4.2
Inflation (Consumer Price Index)	1.1	1.1	-0.9	1.0	1.0
Current Account Balance (% of GDP)	6.5	5.0	2.3	1.7	1.1
Fiscal Balance (% of GDP)	-0.7	-1.1	-8.5	-5.4	-3.1
Debt (% of GDP)	42.2	42.5	50.2	54.9	56.4

Source: NESDC; World Bank staff calculations

เฉพาะอย่างยิ่ง ในเบื้องต้น ต้องสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจกับประชาชน รวมทั้งผนึกความสามัคคีของคนในชาติให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อนำพาประชาชน และองค์กรฝ่าวิกฤตไปด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันต้องสามารถลำดับความสำคัญก่อน-หลังในการกอบกู้วิกฤต อันส่งผลกระทบต่อชีวิต และทรัพย์สิน ทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน ให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด สามารถพลิกวิกฤตเข้าสู่ภาวะปกติได้เร็วที่สุด ส่วนในระยะยาวผู้นำประเทศ ต้องเตรียมการสร้างความเติบโต ด้านเศรษฐกิจ และสังคม ให้มั่นคงต่อไป

การคาดการณ์เศรษฐกิจ และสังคมโลก

นักเศรษฐศาสตร์ ๓๗ ประเทศสมาชิกไออีซีดี หรือ องค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development-OECD) รายงานคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจโลก ในปี ๒๕๖๔ จะฟื้นตัวอย่างโดดเด่นจากปัจจัยหนุน

การผลิตวัคซีนต้านโควิด-19 ออกมาเป็นระลอก และนโยบายการเงิน การคลัง ที่เหมาะสม จากการสนับสนุนของรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ทั้งนี้ เศรษฐกิจโลกโดยรวมจะเติบโตโดยเฉลี่ยประมาณ ๔.๒% ในปี ๒๕๖๔ และ ๓.๗% ในปี ๒๕๖๕ ดังนั้น รัฐบาลแต่ละประเทศควรสานต่อการลงทุน ในมาตรการด้านสาธารณสุข พร้อมกับเดินหน้านับสนุนธุรกิจ และการจ้างงาน อีกทั้งการสนับสนุนด้านการเงินการคลังของรัฐบาล ต้องทำให้เศรษฐกิจแข็งแกร่งและดีกว่าเดิม โดยเน้นการลงทุน ด้านการศึกษา สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ และดิจิทัล

คณะผู้เชี่ยวชาญธนาคารโลก คาดว่าการระบาดของโควิด-19 จะทำให้ประชากรโลก ๘๘-๑๑๕ ล้านคน เข้าสู่ภาวะยากจนเรื้อรัง โดยดำรงชีพอยู่ด้วยรายได้ต่ำกว่าวันละ ๑.๙๐ ดอลลาร์สหรัฐ (ไม่ถึง ๕๗ บาท) รัฐบาลควรกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนแก้ปัญหา เพื่อลดความไม่เท่าเทียมทางรายได้ ขณะเดียวกัน ความเสียหายต่อเศรษฐกิจโลกโดยรวมมีมูลค่า ๔.๑ ล้านดอลลาร์

สหรัฐ หรือเท่ากับ ๔.๘% ของ GDP ทั่วโลก นอกจากนั้น ธนาคารโลก ทำนายว่า อัตราเติบโตของเศรษฐกิจใน ๑๐ ประเทศของอาเซียน จะอยู่ที่ -๔.๓% ในปี ๒๕๖๓ และจะโตประมาณ +๕.๔% ในปี ๒๕๖๔ สำหรับประเทศไทย เศรษฐกิจจะฟื้นตัวอยู่ที่ ๔% ในปี ๒๕๖๔ ก่อนจะเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๕ ขณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือ แบงก์ชาติ คาดการณ์เศรษฐกิจไทย ปี ๒๕๖๔ มี GDP โต ๓.๒% (ลดลงจากการประเมินครั้งก่อน ที่คาดการณ์ไว้ ๓.๖% เพราะเกิดการระบาดรอบใหม่ของโควิด-19 จึงกระทบต่อการท่องเที่ยว)

ทิศทางการดำเนินนโยบายหลังจบโควิด

จากการสัมภาษณ์ของนักเศรษฐศาสตร์ไทย โดยคณะเศรษฐศาสตร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๙/๑๒/๒๐๒๐) นักเศรษฐศาสตร์ดังกล่าว คาดการณ์ว่า ทิศทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๔ จะฟื้นตัวที่ ๓.๕ - ๔.๕% โดยเป็นผลมาจากการปรับตัวดีขึ้นของการบริโภค และการลงทุนในประเทศ การ

ขยายตัวของการส่งออก และการใช้จ่าย และการลงทุนภาครัฐ

แม้ว่าเศรษฐกิจไทย ในปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ จะมีแนวโน้มการฟื้นตัวดีขึ้น จนคาดว่าจะกลับมาเติบโตได้ เท่ากับช่วงก่อนการระบาดโควิด-19 ภายใน ๒ ปี แต่หากมองย้อนกลับไปช่วงก่อนการระบาดโควิด-19 เศรษฐกิจของไทยค่อนข้างอ่อนแอ จากปัญหาเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ทั้งในด้านการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และด้านทักษะความสามารถของแรงงาน ดังนั้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงควรดำเนินนโยบายดังนี้

- พัฒนาทุนมนุษย์และทักษะแรงงาน โดยเฉพาะทักษะดิจิทัล
- พัฒนาเทคโนโลยีด้านการชำระเงิน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการออกมาตรการให้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น จากฐานข้อมูลการใช้เงิน
- ลงทุนด้านระบบโครงสร้างพื้นฐานใหม่ๆ เพื่อก่อให้เกิดการเติบโตอย่างจริงจัง

และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนมากขึ้น

องค์การสหประชาชาติ กับ เป้าหมายที่ ๙ การพัฒนาที่ยั่งยืน โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และอุตสาหกรรม

องค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดเป้าหมายที่ ๙ โครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม โดยมีเป้าประสงค์ประกอบด้วย ๓ ด้านหลัก คือ โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรม และนวัตกรรม ซึ่งเป้าประสงค์นี้มุ่งให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ และเข้าถึงได้โดยประชาชนทุกคน เพื่อสนับสนุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของมนุษย์ การยกระดับขีดความสามารถ ภาคอุตสาหกรรมผ่านการเพิ่มพูนการวิจัยและพัฒนา และ เพิ่มการเข้าถึงด้านเทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสาร และอินเทอร์เน็ต

โครงการ “คลองกระ”/“คลองไทย” คือโครงการตอบโจทย์ องค์การสหประชาชาติ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับประเทศไทย โครงการ “คลองกระ” เปิดทะเล ๒ ผังในพื้นที่ภาคใต้ สร้างเส้นทางใหม่ในการเดินเรือ และเชื่อมการคมนาคมของโลก ระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิก กับ มหาสมุทรอินเดีย จะพลิกโฉมและเปลี่ยนแปลงวิธีการพัฒนาประเทศ ที่ไม่ซ้ำซาก แบบเดิม สามารถตอบโจทย์ จากการสัมมนาของนักเศรษฐศาสตร์ไทยฯ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นและดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการตอบโจทย์ องค์การสหประชาชาติ กับ เป้าหมายที่ ๙ โครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม และอุตสาหกรรม ทั้งนี้โครงการ “คลองกระ” ช่วยลดผลกระทบวิกฤตเศรษฐกิจ และสังคม ในระยะสั้น กล่าวคือ เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้ และสร้างอาชีพ ควบคู่ไปกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจระยะยาว เกิดแรงกระตุ้นให้นำเงินทุ่มลงทุน เพื่อให้เกิดคลื่นการลงทุนระลอกใหม่ จำนวนมหาศาลของประเทศ

ยุทธศาสตร์สำคัญของโครงการ “คลองกระ” จะเกิดการลงทุนด้วยเม็ดเงินจำนวนมากกว่า ๒.๐ ล้านล้านบาท เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ๓ มิติ และเขตเศรษฐกิจพิเศษ เชื่อมโยงเอื้อประโยชน์ ซึ่งกัน และกัน ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ บนพื้นที่ประเทศไทย จึงเกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจครบวงจร และครบยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

“คลองกระ”/คลองไทย คือวิสัยทัศน์คนไทย และ ประเทศไทย เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

นักวิชาการด้านยุทธศาสตร์ เห็นพ้องต้องกันว่า การสร้าง “คลองกระ”/คลองไทย เป็นการปรับเปลี่ยนภูมิรัฐศาสตร์ของประเทศไทย ให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคโลกอย่างแท้จริง กล่าวคือ ประเทศไทยจะมีที่ตั้งอยู่บนเส้นทาง

เดินเรือของโลก ซึ่งเป็นเส้นเลือดใหญ่ ของการค้าขายและเศรษฐกิจโลก จะเกิดยุทธศาสตร์สำคัญต่อเนื่อง ได้แก่ ศูนย์กลางการขนส่ง ๓ มิติ (ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ) ศูนย์กลางการค้าโลก ศูนย์กลางการท่องเที่ยวโลก ศูนย์กลางอุตสาหกรรมโลก ศูนย์กลางโลจิสติกส์โลก และศูนย์กลางเทคโนโลยีนวัตกรรมโลก ดังนั้น ความสำเร็จเบื้องต้นต้องมาจาก การแสดงวิสัยทัศน์ผู้นำประเทศไทย และการกำหนดนโยบายอันชัดเจน โดยต้องบรรจุไว้เป็นแผนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพัฒนาโครงการนี้ ขณะเดียวกันต้องกำหนดแผนการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และกระทรวงคมนาคม เป็นต้น

“ผู้เขียน” บทความนี้ได้แสดงความคิดเห็นย้ำแล้ว ย้ำอีก และ ซ้ำแล้วซ้ำอีก ว่าประเทศไทยในยามนี้ อยู่ในชะตากรรม “วิกฤตซ้อนวิกฤต” หลายสถานการณ์ ได้แก่ วิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำ วิกฤตหนี้สาธารณะมากมาย

วิกฤตหนี้ครัวเรือนท่วมหัว วิกฤตการว่างงาน และความยากจนทั่วแผ่นดิน และวิกฤตศรัทธาในตัวผู้นำ ดังนั้น จึงเป็นเวลาที่เหมาะสม และสังคมไทย รวมทั้งผู้นำประเทศตลอดจนผู้นำองค์กรต่าง ๆ ต้องทบทวน สถานการณ์อันเลวร้ายดังกล่าว เพื่อหาหนทางแก้วิกฤตซ้อนวิกฤต ให้จงได้ โดยต้องร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทยใหม่ นำโครงการ

“คลองกระ” / “คลองไทย” ใช้ตอบใจยุทธการแก้ “วิกฤตซ้อนวิกฤต” จะส่งผลให้ประเทศไทย และคนไทย พัฒนา และแก้ปัญหาประเทศได้สำเร็จ สามารถพลิกฟื้นสถานการณ์อันเลวร้ายของประเทศ สู่มหาอำนาจทางเศรษฐกิจและสังคมต่อไป เพราะวิสัยทัศน์ประเทศไทย จากการศึกษา กำหนดของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

ที่ว่า มันคง มันคั่ง ยังยืน มาเป็นเวลา ๖-๗ ปี นั้น ยังไม่สามารถมองเห็นแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ได้ ทำให้ได้ผลลัพธ์จากการบริหารประเทศ อยู่ในสภาพมี หนีสาธารณะ มันคง? ประชาชน มีหนีมันคั่ง? และคนไทย มีความยากจนยังยืน?

วิธีรับมือกับสถานการณ์ ระบาดใหม่ของโควิด-19

พ.อ. นพ. ยรรยงค์ อิ่มสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองแพทย์ สำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.)
กองบัญชาการกองทัพไทย

“ไวรัส COVID-19 สายพันธุ์ G เกิดขึ้นได้อย่างไร ?”

เมื่อพูดถึงโรคติดเชื้ออุบัติใหม่อย่างไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID-19 ใครบ้างที่จะไม่กังวลเมื่อเห็นตัวเลข ๑๐๐ ล้านคนที่ติดเชื้อในช่วงกลางเดือน ม.ค.ปี ๒๐๒๑ ก็น่าตกใจแล้ว ยิ่งไปกว่านั้นเชื้อไวรัส COVID-19 ยังสามารถพัฒนาสายพันธุ์ได้อีกมากมาย วันนี้จึงมาเล่ามาทบทวนกันว่าเชื้อไวรัส COVID-19 นี้มีเส้นทางการพัฒนาสายพันธุ์อย่างไรดังต่อไปนี้

เชื้อไวรัส COVID-19 เริ่มจาก ๒ สายพันธุ์จากเมืองอู่ฮั่น สู่ ๖ สายพันธุ์หลักในโลกวันนี้ เชื้อไวรัส COVID-19 มีต้นกำเนิดจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน เริ่มค้นพบเชื้อประมาณต้นปี ๒๐๒๐ ซึ่งในตอนนั้นมีเพียง ๒ สายพันธุ์หลัก คือสายพันธุ์เอส S (Serine) และสายพันธุ์ L (Leucine) เท่านั้น ครั้งแรกที่พบว่ามีผู้ติดเชื้อในประเทศไทยนั้น สันนิษฐานได้ว่าเป็นการแพร่ระบาดจากการเดินทางข้ามประเทศของผู้คน โดยการกระจายเชื้อครั้งสำคัญในประเทศไทยในการระบาดระลอกแรกนั้นเกิดจาก

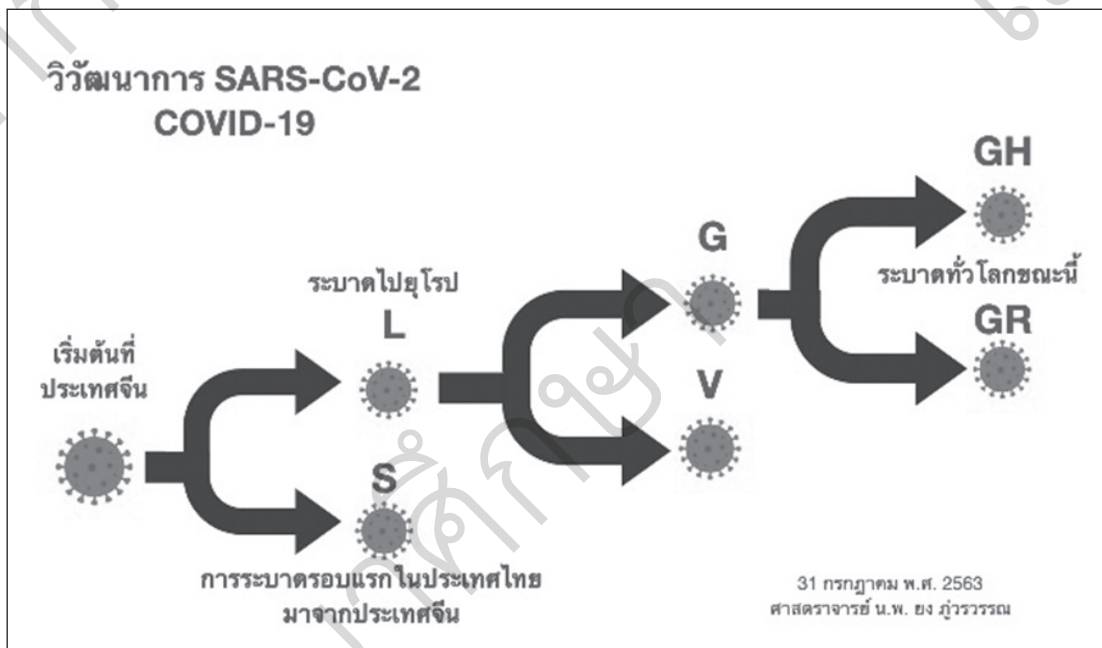
สนามมวยและแหล่งบันเทิงยามค่ำ ซึ่งพบว่าเป็นเชื้อไวรัส COVID-19 สายพันธุ์ S คือมีลักษณะจำเพาะในตำแหน่ง ๘๒๙ บน spike โปรตีน (หนามแหลมที่ยื่นออกมา) โดยต่อมาไวรัสสายพันธุ์ S นี้มีการพัฒนาตัวเองให้เป็น Threonine T829 หรือสายพันธุ์ T แต่โชคดีที่ในปัจจุบันทั้งสายพันธุ์ S และสายพันธุ์ T ไม่มีในประเทศไทยแล้ว เพราะคนไทยร่วมมือร่วมใจควบคุมการแพร่ระบาดในครั้งนั้นได้สำเร็จ เชื้อไวรัส COVID-19 อีกสายพันธุ์หนึ่งที่ไม่พูดถึงไม่ได้เลย คือ สายพันธุ์ L ที่แพร่ระบาดหนักในแถบยุโรปและสหรัฐอเมริกา ซึ่งเชื้อไวรัส COVID-19 สายพันธุ์ L นี้ได้มีการพัฒนาแยกเป็นสายพันธุ์ G และ V โดยสายพันธุ์ G มีการเปลี่ยนแปลงในตำแหน่ง ๖๑๔ บน spike (หนามแหลมที่ยื่นออกมา) โดยลูกหลานของสายพันธุ์ G นั้นถูกแบ่งย่อยออกมาเป็น ๒ สายพันธุ์ใหญ่ คือ GR (Arginine) และ GH (Histidine) ที่กำลังระบาดหนักอยู่ทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทยในปีนี้อด้วย

ไวรัส COVID-19 สายพันธุ์ G มาจากไหน ประเทศไทยจะรับมือกับการระบาดระลอกใหม่อย่างไร ?

ข่าวการระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ในประเทศไทยเริ่มขึ้นเมื่อปลายปี ๒๐๒๐ โดยพบผู้ติดเชื้อที่เดินทางเข้าออกทางอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และต่อมามีการระบาดครั้งใหญ่ที่แพปลาตลาดกุ่มมหาชัย ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งในครั้งนี้นับว่าไม่ใช่เชื้อไวรัสสายพันธุ์ S แบบการระบาดเมื่อต้นปี ๒๐๒๐ แต่กลับเป็นเชื้อสายพันธุ์ GH ที่แยกย่อยออกมาจากสายพันธุ์ G โดยไวรัสสายพันธุ์นี้มีต้นกำเนิดหรือต้นทางมาจากประเทศอินเดีย ก่อนแพร่ระบาดเข้าไปยังเมืองยะไข่ในประเทศเมียนมา และแพร่มายังประเทศไทยในที่สุด ไม่ใช่เรื่องน่า

แปลกใจที่การระบาดระลอกใหม่ของ COVID-19 ในประเทศไทยจะเป็นสายพันธุ์ G เพราะสายพันธุ์นี้มีการระบาดมากที่สุดในโลก คือเกือบ ๙๐ เปอร์เซ็นต์ในปัจจุบัน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเพราะ COVID-19 สายพันธุ์ G เป็นสายพันธุ์ที่เจริญเติบโตได้ดีในทางเดินหายใจ มีการพบเชื้อที่บริเวณลำคอของผู้ป่วยในปริมาณมากกว่าสายพันธุ์อื่น ทำให้แพร่กระจายได้ง่ายและรวดเร็วกว่า ๑๐-๒๐ เท่า และจากการตรวจหาเชื้อใน State Quarantine ในประเทศไทย ส่วนใหญ่ที่พบก็คือเชื้อจากสายพันธุ์ G เช่นกัน แต่ข้อดีของไวรัสสายพันธุ์นี้คือ ไม่ได้ทำให้โรครุนแรงขึ้นจากการพัฒนาสายพันธุ์ ในทางตรงกันข้ามพบว่าความรุนแรงของโรคกลับลดลง และผู้ที่ติดเชื้อส่วนใหญ่แทบจะไม่มีอาการอะไรเลย

วัคซีนที่ผลิตแล้วจากไวรัสสายพันธุ์เดิม ยังใช้ได้หรือไม่ ?

เนื่องจากระบบภูมิคุ้มกันของโปรตีนใน spike หรือหนามแหลมที่ยื่นออกมาซึ่งเป็นส่วนที่กระตุ้นให้เกิดจากสร้างภูมิคุ้มกันนั้นไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างแต่อย่างใด ภูมิคุ้มกันจากวัคซีนที่ผลิตกันอยู่ในปัจจุบันจึงสามารถป้องกัน COVID-19 ได้อยู่แม้จะมีการพัฒนาสายพันธุ์ ดังนั้นความวิตกกังวลที่ว่าจะต้องเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่ในการค้นคว้าและผลิตวัคซีนใหม่ เพราะวัคซีนเดิมที่ค้นคิดได้แล้วไม่สามารถใช้กับ COVID-19 สายพันธุ์ใหม่ ๆ ได้จึงตกไป แต่เพราะขณะนี้การผลิตวัคซีนยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น และไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของคนทั่วโลกได้อย่างทั่วถึง การป้องกันการแพร่ระบาดและการติดเชื้อด้วยการสวมหน้ากากอนามัยอย่างถูกวิธี ใช้แอลกอฮอล์เจลล้างก่อนและหลังการสัมผัส หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่แออัดในระบบอากาศปิด และหมั่นล้างมือบ่อย ๆ

จึงยังเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคได้ดีที่สุด เมื่อไหร่ก็ตาม หากเรารู้ตัวว่าตนเป็นผู้มีความเสี่ยงก็ควรกักตัวเองอยู่ในบ้านของตนอย่างน้อย ๑๔ วัน เพื่อความปลอดภัยของตนเองและส่วนรวม เพราะเราทุกคนมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การระบาดของโรคหมดไปเพื่อจะกลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติสุขเสียที

สัญญาณเตือนอาการติดเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นอย่างไร ?

ผู้ติดเชื้อไวรัส COVID-19 เพียง ๑ คน สามารถแพร่เชื้อให้คนอื่น ๆ ได้ ๒-๔ คน ส่วนใหญ่ไม่มีอาการ

หากใครที่กำลังกังวลว่าตัวเองติดเชื้อหรือยัง โดยเฉพาะผู้ที่สัมผัสกับผู้ติดเชื้อโควิด-19 หรือไปในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงมา ให้กักตัวเอง ไม่พบปะผู้คน แล้วสังเกตอาการตนเองเป็นระยะเวลา ๑๔ วัน หลังจากไปสัมผัสกับผู้ป่วยหรือไปในพื้นที่เสี่ยง แต่ถึงแม้

ใครควรสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด

เมื่อมีอาการป่วย

ผู้สูงอายุ เด็ก หญิงตั้งครรภ์ ผู้มีโรคประจำตัวเรื้อรัง ผู้ป่วยโรคเบาหวาน

และหากมีอาการทางเดินหายใจ....
ไอ เจ็บคอ หายใจเหนื่อย มีน้ำมูก จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่รับรส

ให้รีบขังตัวนี้

อยู่ห่างไว้ 1-2 เมตร
ใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา
หมั่นล้างมือด้วยสบู่/เจลแอลกอฮอล์ 20 sec
เลี่ยงการไปในสถานที่แออัด

ให้รีบไปรับการตรวจรักษาที่สถานพยาบาลใกล้บ้านโดยเร็ว
หากมาช้าเกิน 48 ชม. มีโอกาสเสียชีวิต

วันที่ : 02/01/64

จุดเสี่ยงในที่สาธารณะ

จับแล้วต้องรีบล้าง

ราวบันได ห้องน้ำสาธารณะ ลูกบิด/ที่จับประตู โทรศัพท์ ไมโครโฟน ราวจับรถสาธารณะ เหรียญ/ธนบัตร ATM โต๊ะทำงาน รถเข็น/ตะกร้าในห้าง/ซูเปอร์มาร์เก็ต ปุ่มกดลิฟต์ ที่เปิดประตูรถสาธารณะ

วันที่ : 07/01/64

ไม่มีความเสี่ยงก็ให้สังเกตอาการผิดปกติของตนเองได้ ดังนี้

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ได้สำรวจและสรุปอาการที่พบได้ในผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-19 เป็นเปอร์เซ็นต์ ดังนี้

- ๘๘% มีไข้ สูงกว่า ๓๗.๕ องศาเซลเซียส
- ๖๘% ไอแห้ง ๆ
- ๓๘% ไม่มีเรี่ยวแรง
- ๓๘% ไอแบบมีเสมหะ
- ๑๘% หายใจลำบาก หายใจเหนื่อยหอบ
- ๑๔% เจ็บคอ
- ๑๔% ปวดหัว
- ๑๔% ปวดกล้ามเนื้อ
- ๑๑% หนาวสั่น

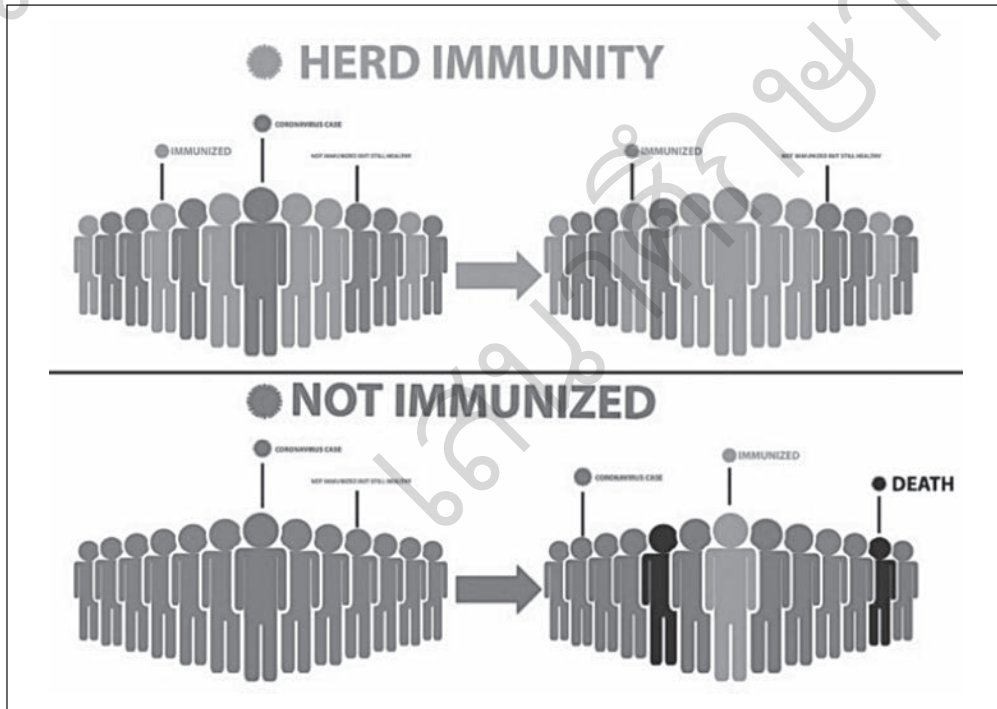
นอกจากนี้ยังมีอาการอื่น ๆ แต่จะพบได้น้อย เช่น คลื่นไส้ อาเจียน คัดจมูก ท้องเสีย

ใครเสี่ยงติดเชื้อไวรัส COVID-19 บ้าง ?

เชื้อไวรัส COVID-19 สามารถติดต่อได้ทุก

คน แต่จะมีคนบางกลุ่มที่มีความเสี่ยงมากกว่าคนทั่วไป ดังนี้

- เด็กเล็ก
 - ผู้สูงอายุ
 - คนที่มีโรคประจำตัวอยู่แล้ว เช่น โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
 - คนที่ภูมิคุ้มกันผิดปกติ หรือรับประทานยากดภูมิต้านทานโรคอยู่
 - ผู้ที่เดินทางไปต่างประเทศ และไปในพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ
 - ผู้ที่ต้องทำงานหรือรักษาผู้ป่วย COVID-19
 - ผู้ที่ทำอาชีพที่ต้องพบปะชาวต่างชาติจำนวนมาก เช่น คนขับแท็กซี่ แอร์โฮสเทล เป็นต้น
- จากการสำรวจสถิติผู้ป่วยเชื้อไวรัส COVID-19 ผู้ป่วยที่มีอายุน้อยที่สุดตั้งแต่พบมา คือ ๑ เดือน และอายุมากที่สุด คือ ๙๗ ปี จะเห็นได้ว่าเชื้อไวรัสนี้สามารถติดต่อได้ทุกเพศทุกวัย ขณะนี้อยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ระลอกใหม่ ที่ยังคงพบผู้ป่วย

อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการลดจำนวนผู้ป่วย ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสจุดที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 ในที่สาธารณะ และลดการเดินทางไปยังสถานที่แออัด อากาศถ่ายเทไม่สะดวก หรือมีคนอยู่เป็นจำนวนมาก แต่หากจำเป็นต้องเดินทางไปทำงาน หรือออกนอกบ้านไปทำธุระส่วนตัว ควรปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคโควิด-19 อย่างเข้มข้น

สำหรับจุดเสี่ยงที่มีโอกาสจะสัมผัสร่วมกันบ่อย ๆ ในที่สาธารณะ ที่ประชาชนควรระมัดระวังเป็นพิเศษ เช่น รวบบันได ห้องน้ำสาธารณะที่ใช้ร่วมกัน ลูกบิดหรือที่จับประตู โทรศัพท์ที่ใช้ร่วมกันในองค์กร ไมโครโฟน รววจักรยานสาธารณะ เหยียบเหรียญหรือธนบัตร ตู้ ATM ใต๊ะทำงาน รถเข็นหรือตะกร้าในห้างหรือซูเปอร์มาร์เก็ต มุมกดลิฟต์ และที่เปิดประตูรถสาธารณะ เป็นต้น หากมีการสัมผัสจุดเสี่ยงหรือใช้ของร่วมกับผู้อื่น ควรล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์โดยเร็ว และเลี่ยงการรับประทานอาหารร่วมกัน เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่และรับเชื้อดังกล่าว

Herd immunity ควบคุมโรคอุบัติใหม่ ไวรัส COVID-19 ระลอกใหม่ ได้ผลจริงหรือไม่ ?

Herd immunity หรือที่รู้จักกันอีกชื่อ คือ Community Immunity หมายถึง สถานการณ์ที่สัดส่วนของประชากรมีภูมิคุ้มกัน (ไม่ว่าจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ร่างกายผลิตขึ้นมาเองตามธรรมชาติหรือได้รับวัคซีนป้องกันโรค) มีจำนวนมากพอจนเชื้อไวรัสไม่สามารถแพร่กระจาย หรือถูกส่งผ่านไปยังคนอื่น ๆ ได้ หรือเมื่อคนในพื้นที่นั้น ๆ ได้รับวัคซีนหรือได้รับเชื้อแล้วร่างกายมีภูมิคุ้มกันจนไม่ป่วยอีกพอคนติดเชื้อได้น้อย เชื้อโรคก็แพร่ไปสู่คนอื่นได้ยากไปด้วย เมื่อเชื้อไวรัสไม่สามารถแพร่ระบาดไปสู่ผู้อื่นได้ มันก็จะหายไป ไม่กลายเป็นการแพร่ระบาดนั่นเอง อย่างไรก็ตาม จำนวนของประชากรที่จำเป็นต้องมีภูมิคุ้มกันหมู่หรือได้รับวัคซีนสำหรับ Herd immunity ในแต่ละโรคนั้น มีสัดส่วนที่แตกต่างกันออกไป เช่น โรคหัดต้องมีจำนวนผู้ได้รับวัคซีนไม่ต่ำกว่า ๙๕% ส่วนโปลิโอ ก็ต้องไม่น้อยกว่า ๘๐%

กล่าวได้ว่า Herd immunity เป็นผลทางอ้อมของการป้องกันโรคจากวัคซีน ที่ช่วยปกป้องคนที่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันจากโรคภัยด้วยกลุ่มคนที่มีภูมิคุ้มกันมากพอ หรือที่เรียกกันว่า “ภูมิคุ้มกันหมู่” ซึ่งนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เกิดการให้วัคซีนกับประชากรทั่วโลกเป็นต้นมา

เราต้องการยืดเวลาอัตราการระบาดของ COVID-19 ออกไปให้นานที่สุด เพื่อให้เกิด Herd immunity ในประชากรได้ เขาอธิบายว่าต้องให้ประชากรส่วนใหญ่หรือประมาณ ๖๐% ติดเชื้อไวรัสเสียก่อน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันในกลุ่มคนที่หายป่วยแล้ว ซึ่งภูมิคุ้มกันนี้จะช่วยป้องกันกลุ่มคนที่ไม่มีความคุ้มกันจากไวรัสได้โดยอัตโนมัติ และอาจจะหยุดการแพร่ระบาดของโรคนี้ได้

คำกล่าวอันโด่งดังนี้ ทำให้ Herd immunity

เป็นที่พูดถึงกันกว้างขวางและถกเถียงถึงความเป็นไปได้ที่จะป้องกันการระบาดของ COVID-19 มีทั้งฝ่ายสนับสนุนและโต้แย้ง แต่ปัญหาคือยังไม่มีวัคซีนที่จะต้านทาน COVID-19 ได้ ดังนั้น หากยินยอมให้เกิด Herd immunity ในสถานการณ์นี้ได้ ก็ต่อเมื่อมีผู้คนติดเชื้อจำนวนมาก และสามารถสร้างภูมิคุ้มกันต่อร่างกายตัวเองได้ จึงจะบรรเทาผลกระทบจากโรคนี้ แต่หนึ่งในเหตุผลที่ถูกยกขึ้นมาเพื่อสนับสนุน Herd immunity คือ การยับยั้งมหันตภัยจาก “คลื่นลูกที่สอง” หรือการระบาดหนักที่จะมาถึงอีกครั้งในช่วงฤดูหนาว

ส่วนใหญ่เราเข้าใจผิดว่าหมายถึงเรากำลังจะมีการแพร่ระบาดของโรคเพื่อให้เห็นติดเชื้อ เป้าหมายที่แท้จริงก็เหมือนกับในประเทศอื่น ๆ คือ การทำให้อัตราการระบาดสูงสุด ลดต่ำลง แต่เวลาในการ

ระบาดยาวนานขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการบรรลุ Herd immunity ซึ่งควรจะเป็นผลข้างเคียงไม่ใช่เป้าหมาย Herd immunity เป็นเพียงผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เมื่อการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 สิ้นสุดลงเท่านั้น

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโควิด-19 ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มที่จำเป็นต้องเดินทางออกไปทำงานนอกบ้าน หรือยังออกนอกบ้านไปทำธุระส่วนตัว ควรยึดหลัก D-M-H-T-T ได้แก่ D: Social Distancing เว้นระยะห่าง ๑-๒ เมตร เลี่ยงการอยู่ในที่แออัด M : Mask Wearing สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา H : Hand Washing ล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ T : Testing การตรวจวัดอุณหภูมิ และตรวจหาเชื้อโควิด-19 (เฉพาะกรณี) T : Thai Cha Na สแกนไทยชนะก่อนเข้า-ออก สถานที่สาธารณะทุกครั้ง เพื่อให้มีข้อมูลในการประสานงานได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม หากกลับถึงบ้านแล้วต้องทำความสะอาด สะอาดร่างกายทันที เพื่อลด

โอกาสการนำเชื้อเข้ามาติดต่อผู้คนในครอบครัว โดยเฉพาะผู้อยู่ร่วมบ้านกับผู้สูงอายุ และผู้ที่มีโรคประจำตัว เพราะถ้ากลุ่มดังกล่าวได้รับเชื้อจะมีอาการรุนแรงกว่ากลุ่มอื่น นอกจากนี้ ขอให้ประชาชนโหลดแอปพลิเคชัน “หมอชนะ” เพื่อใช้ในการติดตามไทยมีไลน์ ช่วยให้การสอบสวนควบคุมโรค และติดตามผู้สัมผัสเสี่ยงสูงได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สอบถามข้อมูลได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร. ๑๔๒๒

เอกสาร และ ภาพอ้างอิงบทความนี้

<https://learningcovid.ku.ac.th/course/>

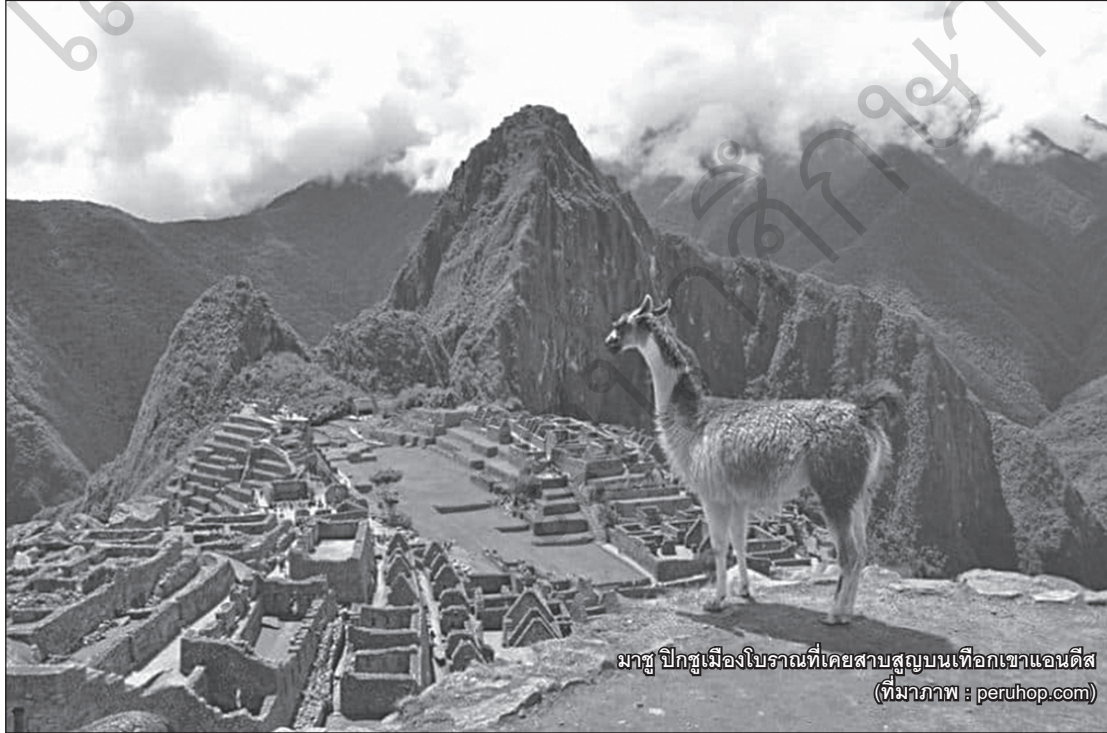
<https://www.dms.go.th/>

https://www.phyathai.com/article_detail/3439/th/COVID

<https://allwellhealthcare.com/covid-19-symptom/>

<https://www.thairath.co.th/news/local/2018507>

<https://www.hfocus.org/content/2020/04/18908>

มาซู ปิกซู เมืองโบราณที่เคยสาบสูญบนเทือกเขาแอนดิส
(ที่มาภาพ : peruhop.com)

พีชิตเทือกเขาแอนดิสเยือนถิ่นอินคา^๑

เรเนดิกเกซา

พลตรีหญิง ชมนาด เทียมพิภพ^๒

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สมัยที่นักเรียนประวัติศาสตร์นั่งเรียนอยู่ในห้องสี่เหลี่ยม ฟังอาจารย์บรรยายถึงเรื่องราวในอดีตของดินแดนต่าง ๆ อย่างแสนจะซาบซึ้งตรึงใจนั้น นักเรียนประวัติศาสตร์หลายคนคงมีความฝันว่าวันหนึ่งจะได้มีโอกาสเดินออกจากห้องเรียน ไปศึกษาร่องรอยของอดีตในเมืองโบราณที่เลื่องชื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นนูโรฟูทโธ นครวัด ชลาคาร คีคีริยา อัครา ฯลฯ แต่น้อยคนนัก

ที่ไม่แม้แต่คิดว่า หลังจากนั้นอีกสี่สิบปีจะได้บรรลุความฝันที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ ในการเยือนถิ่นของชาวอินคาบนเทือกเขาแอนดิสในอีกซีกโลกหนึ่ง

เทือกเขาแอนดิสเป็นเทือกเขาที่ยาวที่สุดในโลก มีความยาวถึง ๗,๐๐๐ กิโลเมตร ความกว้าง ๒๐๐ - ๕๐๐ กิโลเมตร ความสูง ๖,๙๖๑ เมตร พื้นที่ ๓,๓๗๑,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร ทอดตัวจากตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้ ยาวลงไปจนตอนใต้ของทวีป เป็น

^๑ ผู้เขียนขอแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งทรงมีพระเมตตายิ่งใหญ่เมตตาอันเป็นที่มาของการเขียนสารคดีฉบับนี้

^๒ ที่มาของข้อมูลที่ปรากฏในสารคดีฉบับนี้ประกอบด้วยบันทึกความทรงจำของผู้เขียน, สมุดปกขาวของกระทรวงการต่างประเทศ, “กำหนดการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐปานามาและสาธารณรัฐเปรูอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒”, รวมทั้งแหล่งข้อมูลสารสนเทศอื่น ๆ อีกจำนวนหนึ่ง

ที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ ถึง ๗ ประเทศ ได้แก่ เวเนซุเอลา โคลัมเบีย เอกวาดอร์ เปรู โบลิเวีย อาร์เจนตินา และชิลี

ตลอดทั้งอาณาจักรภูมิภาคแอนดีสได้ปรากฏร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มาตั้งแต่ครั้งบรรพกาล ซึ่งมีความเจริญในระดับต่าง ๆ หากสิ่งที่ทำให้ชาวโลกรู้จักเทือกเขาแอนดีสมากที่สุดคือ จักรวรรดิอินคา และเมืองโบราณ “มาชูปิกชู” อันเลื่องชื่อ ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศเปรู

การเดินทางไปพิชิตเทือกเขาแอนดีส เยือนถิ่นอินคา ณ ประเทศเปรู ดินแดนที่ธรรมชาติแปลกตา ผู้คนมีวิถีชีวิตที่งดงามและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง จึงนับเป็นการเดินทางอันแสนไกล และสำคัญที่สุดในชีวิตของนักเรียนประวัติศาสตร์ ความฝันเมื่อหลายสิบปีที่แล้วได้กลายเป็นความจริง

ตั้งแต่ประมาณ ๑๒,๕๐๐ ปีมาแล้ว ในดินแดนที่ปัจจุบันคือ ประเทศเปรู ได้ปรากฏร่องรอยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์กลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ อาณาจักรที่รู้จักกันดี ได้แก่ **อาณาจักรนาซกา** (ประมาณ ๒๐๐ ปีก่อนคริสตกาลจนถึง ค.ศ. ๕๐๐) ชาวนาซกาที่มีชื่อเสียงว่าเป็นผู้ประดิษฐ์ลายเส้นนาซกาจำนวน ๓๐๐ ภาพ

ภาพลายเส้นปริศนานาซกา
(ที่มาภาพ : fahrenuka-WorldPress.com)

บนพื้นที่กว่า ๘๐ กิโลเมตร ลายเส้นนาซกาเป็นภาพขนาดใหญ่ มีลวดลายพิศวงต่าง ๆ เช่น รูปทรงเรขาคณิต สัตว์ (นก ปลา ลิง) พืชพันธุ์ มนุษย์ ภาพที่ใหญ่ที่สุดกว้างถึง ๒๐๐ เมตร ภาพปริศนาขนาดใหญ่เหล่านี้สามารถมองเห็นได้จากทางอากาศ ในขณะที่เมื่อประมาณสองพันปีที่แล้ว ยังไม่ปรากฏว่ามนุษย์สามารถสร้างอากาศยานได้ ผู้คนในยุคปัจจุบันจึงต่างพยายาม ถอดรหัสความหมาย ในการประดิษฐ์ลายเส้นดังกล่าวว่า สร้างขึ้นมาได้อย่างไร เพื่อประโยชน์อันใด หรืออาจเป็นสัญลักษณ์ บอกทิศทาง และตำแหน่งทางดาราศาสตร์ หรืออะไร ยังไม่มีผู้ใดทราบแน่นอน

ต่อมาเป็นยุคของ**อาณาจักรลิมา** (ประมาณ ค.ศ. ๒๐๐ - ๗๐๐) บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก ที่ตั้งของกรุงลิมา เมืองหลวงของเปรูในปัจจุบัน ซึ่งร่วมสมัยกับ**อาณาจักรโมเช** ทางภาคเหนือ ผู้สร้างสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา รูปแบบพีระมิดทรงปลายตัดบน และ**อาณาจักรวารี** (ประมาณ ค.ศ. ๘๐๐ - ๑๐๐๐) ผู้สร้างหลุมฝังศพ ลักษณะตารางลายเส้น (grid)

อาณาจักรบริเวณเทือกเขาแอนดีสที่มีชื่อเสียงมากที่สุดเป็นของชาวอินคา ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ มาแล้วที่ชาวอินคาสามารถสถาปนา**จักรวรรดิอินคา** ปกครองครอบคลุมอาณาจักรกว้างใหญ่ไพศาล ความยาวตั้งแต่เหนือจรดใต้ราว ๔,๐๐๐ กิโลเมตร ประกอบด้วยดินแดนที่ปัจจุบันคือภาคตะวันตกเฉียงใต้ของโคลัมเบีย เอกวาดอร์ เปรู ทางตะวันตกของโบลิเวีย ทางเหนือของชิลีและอาร์เจนตินา จักรวรรดิอินคาเจริญรุ่งเรืองสูงสุดในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕

ชาวอินคาได้พัฒนาโลกต่าง ๆ เพื่อให้ปกครองจักรวรรดิอันยิ่งใหญ่ได้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **เส้นทางอินคา** (Inca trail) ซึ่งมีระยะทางยาวราว ๑๔,๐๐๐ กิโลเมตร ชาวอินคาสร้างถนนรอบจักรวรรดิเพื่อ

โบราณสถานฮัวกกา ปุคยานา พีระมิดขนาดมหึมาใจกลางกรุงลิมา

(ที่มาภาพ : <https://hiddenincatours.com/lima-peru-once-a-city-of-ancient-adobe-pyramids/>)

อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและการเคลื่อนย้ายกองทัพ สิ่งที่สำคัญคือ ถึงแม้ว่าชาวอินคาเหมือนกับชนเผ่าอื่น ๆ ในทวีปอเมริกาซึ่งไม่รู้จักรั้วล้อเลื่อน ไม่มีสัตว์ใหญ่มาช่วยลากจูงหรือไถนา ไม่รู้จักการนำเหล็กมาทำเป็นเครื่องมือหรืออาวุธ และไม่มีภาษาเขียน แต่ชาวอินคาก็สามารถสร้างสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ และศิลปกรรมอันงดงามละเอียดอ่อน มีเอกลักษณ์ อันสามารถแสดงวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตและความเจริญรุ่งเรืองของผู้คนชาวอินคาได้เป็นอย่างดี

จักรวรรดิอินคารำรงความยิ่งใหญ่อยู่กว่า ๓ ศตวรรษ จนกระทั่งใน ค.ศ. ๑๕๓๒ กองกำลังสเปนจำนวนไม่ถึง ๒๐๐ คน ภายใต้การนำฟรานซิสโก

ปิซาร์โร จึงสามารถยึดครองศูนย์กลางของจักรวรรดิอินคาได้ เนื่องจากปัญหาความอ่อนแอภายในจักรวรรดิเนื่องจาก การทำสงครามแย่งชิงราชสมบัติและโรคระบาด

ในการเดินทางท่องโลกอินคาในทริปนี้ มีจุดเริ่มต้นที่เส้นทางอินคา กลางเมืองกุสโก เมืองหลวงของจักรวรรดิอินคา (ก่อนที่สเปนจะเข้ายึดครองและย้ายเมืองหลวงไปยังกรุงลิมา) ตลอดเส้นทางอินคาปรากฏเมืองโบราณ และโบราณสถานของจักรวรรดิอินคา ซึ่งล้วนแล้วแต่น่าสนใจ สามารถสะท้อนให้เห็นอดีตอันรุ่งโรจน์ และวิทยาการอันก้าวหน้าชาญฉลาดของชาวอินคาได้อย่างน่าสนใจยิ่ง

เส้นทางอินคาในทริปนี้ผ่านเมืองโบราณแห่ง

เมืองกุสโกจุดเริ่มต้นของเส้นทางอินคามีบรรยากาศผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมอินคากับสเปน

(ที่มาภาพ : Applelanguages.com)

แรกคือ ซินเซโร ศูนย์กลางแห่งการผลิตพืชผลทางการเกษตรตั้งแต่สมัยอินคา ซึ่งยังปรากฏโบราณสถานที่เป็นคลังเก็บสินค้า และระบบชลประทานรอบเมือง ปัจจุบันสถานที่ที่มีชื่อเสียงมากของเมืองซินเซโร คือ ศูนย์ทอผ้าพื้นเมืองจากชนอัลปาก้า (สัตว์พื้นถิ่นของแอนดิส) ซึ่งสืบทอดกรรมวิธีการผลิตทอผ้าด้วยมือมาตั้งแต่ครั้งสมัยอินคา

ผ้าทอจากชนอัลปาก้าเป็นผ้าที่สวยงามด้วยลวดลายธรรมชาติ เช่น ลายคดเคี้ยวไปมาของแม่น้ำลายเส้นทางเลียบเทือกเขา ฯลฯ เนื้อผ้านุ่มนิ่มบางเบา ใสดุบาย ใครที่ได้มาเยือนศูนย์ทอผ้าแห่งนี้ต่างก็รู้สึกถึงความงามของเนื้อผ้าและลายผ้า อยากจะซื้อผลิตภัณฑ์รูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเสื้อคลุม ผ้าพันคอ กระเป๋า ฯลฯ กลับไปเป็นที่ระลึก เพราะอาจถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์

เด็กน้อยในชุดผ้าทอลายพื้นเมืองกับอัลปาก้า สัตว์เลี้ยงแสนรัก
(ที่มาภาพ : printrest.com)

ผ้าทอจากชนอัลปาก้าแสดงวิถีชีวิตของผู้คนบนเทือกเขาแอนดิส
(ที่มาภาพ : Overstock.com)

อินคา อย่างไรก็ตามผ้าทอจากชนอัลปาก้าเหล่านี้เหมาะสำหรับสวมใส่บนเทือกเขาแอนดิสซึ่งอยู่สูงกว่าน้ำทะเลมากกว่า ๓,๐๐๐ เมตร และมีอุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีสูงสุดไม่เกิน ๒๕ องศา ถ้านำกลับมาใช้ที่เมืองไทย ซึ่งอุณหภูมิเฉลี่ยทุกวันไม่ต่ำกว่า ๓๐ องศาแล้ว ก็อาจจะสวมใส่ได้ประมาณปีละไม่เกิน ๓ วัน

เรื่อยไปตามเส้นทางอินคา ปรากฏสถานที่ที่สืบทอดวิถีชีวิตและเทคโนโลยีแบบอินคาสำคัญอีกแห่งหนึ่งได้แก่ **เหมืองเกลือมาราส** หลายศตวรรษมาแล้ว ที่ชาวอินคาได้ทำเหมืองเกลือ โดยการทอน้ำจากแหล่งน้ำเกลือที่ผุดออกมาจากโพรงใต้พื้นดินให้ไหลไปขังในแอ่งจำนวนกว่า ๔,๐๐๐ แอ่ง บริเวณไหล่เขา เหนือระดับน้ำทะเล ๓,๒๐๐ เมตร เมื่อน้ำเกลือได้รับพลังงานความร้อนจากแสงอาทิตย์ ก็ระเหยเป็นผงเกลือ ปัจจุบันยังมีชาวบ้านกว่า ๖๕๐ ครอบครัวที่ยังประกอบอาชีพทำนาเกลือบนไหล่เขา ซึ่งสืบทอดมายาวนานหลายศตวรรษนี้ ผลิตภัณฑ์เกลือของมาราสเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกลือสีชมพู ที่แม้มีรสเค็ม แต่เมื่อกลิ้งลงไปแล้ว กลับมีรสหวานชุ่มคอ

เทคโนโลยีอันชาญฉลาดในการทำเหมืองเกลือบนไหล่
เขาของชาวอินคาโบราณที่ยังคงสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน
(ที่มาภาพ : Turismo.i.pe)

นาซังบันไดแบบวงกลมของชาวอินคา
(ที่มาภาพ : Pexels)

การศึกษาเทคโนโลยีอินคาเป็นสิ่งที่น่าสนใจ
มากยิ่งขึ้นไปอีก เมื่อเดินทางตามถนนสายอินคา
ไปถึงโบราณสถานโมราย แหล่งโบราณคดีนาซัง
บันไดแบบวงกลมของชาวอินคา โบราณสถาน
โมรายเป็นพื้นที่เกษตรในลักษณะนาซังบันไดแบบ
วงกลม เชื่อมต่อกับระบบชลประทาน ซึ่งมีความสูง
ไล่ระดับกันลงไป จนกระทั่งลึกถึง ๑๐๐ เมตร สิ่ง
ที่น่าทึ่งก็คือ หินแนวตั้งซึ่งวางเรียงบนระเบียงชั้น
บันไดนั้น วางอยู่แนวเดียวกับแสงอาทิตย์ ระหว่าง
“วันวิษุวัต” (วันที่ ๒๐ มีนาคมของทุกปี) ซึ่งเป็นวัน
ที่แสงอาทิตย์ตั้งฉากกับเส้นศูนย์สูตร กับใน “วัน
ครีษมายัน” (วันที่ ๒๐ - ๒๑ มิถุนายนของทุกปี) ซึ่ง
เป็นวันที่เวลากลางวันยาวที่สุดในรอบปี

ในแต่ละชั้นของระเบียงชั้นบันได มีระดับ
อุณหภูมิที่แตกต่างกัน ตามภูมิประเทศลักษณะ
ต่าง ๆ ของจักรวรรดิอินคา โดยแต่ละชั้นจะแทน
ระดับความสูงประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร ชาวอินคา
จึงอาจทดลองปลูกพืชที่แตกต่างหลากหลาย ใน
อุณหภูมิกว่า ๒๐ แบบ ไล่ระดับจากพื้นที่อุณหภูมิ
สูงบริเวณตรงกลางของวงระเบียง และพื้นที่อุณหภูมิลดลงเรื่อย ๆ ในวงถัดขึ้นไป ระเบียงชั้นบันไดแต่ละ
ชั้นถูกบรรจด้วยดินสำหรับเพาะปลูก และมีการผัน
น้ำจากระบบชลประทานที่ซับซ้อน อีกทั้งด้านล่าง

ของแต่ละชั้น ยังเป็นพื้นที่สำหรับกักเก็บน้ำฝน ทำให้
สามารถเพาะปลูกพืชพันธุ์ได้มากกว่า ๒๕๐ สาย
พันธุ์ด้วย

การได้มาศึกษาเทคโนโลยีที่การเกษตรนา
ซังชาวอินคาที่โมราย ทำให้ผู้ที่ได้มาเยือนได้เห็นถึง
ความก้าวหน้าของผู้คนเมื่อกว่าห้าศตวรรษที่แล้ว
ซึ่งสามารถทดลองปลูกพืช พร้อม ๆ กับสร้างแบบ
จำลองเพื่อคำนวณจำนวนผลผลิตทั้งหมดของ
จักรวรรดิอินคา อีกทั้งโมรายยังเป็นสถานที่สำหรับ
สังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์ และติดตามการ
เปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ โดยการเฝ้ามอง
แสงแดดและเงาจากแนวเทือกเขาในบริเวณใกล้เคียง
นอกจากนั้นการศึกษายังทำให้ได้ทราบว่า
พืชพันธุ์ของชาวอินคานั้น มีมากมายหลายร้อย
หลายพันชนิดและสายพันธุ์ ยกตัวอย่าง เช่น พืช
ประเภทหัวมัน (ที่เราอาจรู้จักเพียงมันเทศ มันหวาน
มันสำปะหลัง มันฝรั่ง ฯลฯ) นั้น ในอาณาบริเวณ
จักรวรรดิอินคา มีมากกว่า ๔,๐๐๐ สายพันธุ์เลย
ทีเดียว

ดังนั้นผู้ที่ได้มาศึกษาโบราณสถานโมรายจึง
อาจตั้งข้อสังเกต ประการแรกสุดคือ นับตั้งแต่ยุค
แรก ๆ ของประวัติศาสตร์ ผู้คนไม่ว่าจะตั้งถิ่นฐานอยู่
ณ ที่ใดก็ตาม ต่างดำเนินวิถีชีวิตบนรากฐานแห่ง

The Columbian Exchange

พืชผักผลไม้ที่แลกเปลี่ยนไปมาระหว่างทวีปอเมริกา ยุโรป เอเชีย และแอฟริกา
(ที่มาภาพ : printerest.com)

ความเข้าใจ เรียนรู้ ธรรมชาติรอบตัว พร้อม ๆ กับพัฒนาสร้างสรรควิทยาการ เพื่อที่จะได้ดำรงชีวิตอยู่อย่างผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ ครั้นถึงยุคล่าอาณานิคม (ซึ่งเริ่มในราวต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖) เจ้าอาณานิคมชาวยุโรปเข้ามายึดครองดินแดนต่าง ๆ พร้อมกับได้นำวิทยาการสมัยใหม่เข้ามาเปลี่ยนแปลงอาณานิคมของตนให้เป็นสมัยใหม่แบบยุโรป

การพัฒนาแบบยุโรปดังกล่าวมักจะไม่ได้ให้ความสำคัญต่อแนวความคิดและวิทยาการของผู้คนพื้นเมือง ซึ่งเน้นในการอยู่ร่วมกันระหว่างผู้คนและธรรมชาติอย่างสมดุล จึงมีผลให้เกิดการพัฒนาและกอบโกยผลประโยชน์จากธรรมชาติ อันนำไปสู่การทำลายธรรมชาติให้เสียหายจนยากจะฟื้นฟูกลับคืนมา นอกจากนั้นยังทำให้ผู้คนรุ่นหลังหลงลืมศาสตร์

ของบรรพบุรุษ ผู้เคยสอนให้ผู้คนเข้าใจและดำรงชีวิตอยู่อย่างสมดุลกับธรรมชาติไปในที่สุด

อย่างไรก็ตาม การได้มาศึกษาโบราณสถานโบราณวัตถุทำให้เราได้ข้อสังเกตอีกประการว่า การที่เจ้าอาณานิคมได้มายึดครองทวีปอเมริกาได้ ก็ได้นำให้เกิดคุณูปการต่อโลกโดยรวมด้วยเช่นกัน เนื่องจากเมื่อกองเรือสเปนหรือโปรตุเกสเดินทางไปมาค้าขายในทวีปต่าง ๆ ทั่วโลก ได้มีก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าจากซีกโลกหนึ่งไปยังอีกซีกโลกหนึ่ง อันนับเป็นการเพิ่มชนิดและผลผลิตของสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สินค้าการเกษตร ที่ต่อมาได้กลายมาเป็นอาหารหลักของผู้คนทั่วโลกในปัจจุบัน และมีผลสำคัญในการลดภาวะการขาดแคลนอาหารของประชากรโลกโดยส่วนรวมนั้น หลายชนิดเป็นพืชผลประจำถิ่นของทวีปอเมริกาใต้ ตัวอย่างที่

ใบโคคาเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมในทุกระดับ ในภาพนักษพยากรณ์ใช้ใบโคคาในการทำนาย

(ที่มาภาพ : <https://www.travelandhealing.com/coca-leafs/>)

สำคัญมีทั้ง ผัก ผลไม้ ธัญพืช พืชมีหัว ฯลฯ ไม่ว่าจะ เป็น ข้าวโพด มะเขือเทศ ถั่ว หัวมัน พริก อโวคาโด สับปะรด โกโก้ ใบยาสูบ ควินิน ฯลฯ ซึ่งพืชพันธุ์แต่ละ ชนิดนี้ มีมากมายหลายร้อยหลายพันสายพันธุ์ ดังที่ กล่าวมาแล้ว

พืชพันธุ์จากทวีปอเมริกาได้กลายเป็นอาหาร ประจำวันของผู้คนอีกซีกโลกหนึ่ง รวมทั้งพวกเรา ชาวสยามด้วย ท่านผู้อ่านอาจนึกไม่ถึงว่า เมื่อ ๕๐๐ ปีที่แล้ว ก่อนที่ชาวสยามจะติดต่อกับชาวยุโรปใน ราวคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ นั้น ชาวสยามคงจะไม่สามารถจินตนาการได้ว่า อาหารที่ลูกหลานไทยรับประทานในเวลาต่อมา จะมีรสเผ็ดร้อนมากเป็น เอกฉัณษณ์ (โดยเฉพาะ “น้ำพริก” ตำรับต่าง ๆ ที่ ชาวไม่ได้ในสำรับอาหารของคนไทยทุกวันนี้) เพราะ ก่อนหน้านั้น รสชาติเผ็ดร้อนของอาหารชาวสยาม มาจากพริกไทย (pepper) เท่านั้น ส่วนพริกพันธุ์ อื่น ๆ ที่มีรสเผ็ดร้อนกว่า เป็นพืชประจำถิ่นของทวีป อเมริกาใต้ ซึ่งเป็นสินค้าที่กองเรือโปรตุเกสหรือสเปน

นำมาเผยแพร่ ผู้เขียนได้ทดลองชิมพริกชี้หนูที่สวน พฤษศาสตร์กรุงลพบุรี ขนาดเม็ดใหญ่กว่าหัวเข็ม หมุดเล็กน้อย แต่แค่เพียงกัดและแตะปลายลิ้น เท่านั้น ก็รู้สึกเผ็ดร้อนที่สุดในชีวิต เป็นซูปเปอร์เล็ กพริกชี้หนูจริง ๆ

อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกัน การแลกเปลี่ยนพืชพันธุ์อาหารไปยังดินแดนอีกซีกโลกหนึ่ง ก็ อาจจะมีผลในทางลบได้เช่นเดียวกัน แถบเทือกเขา แอนดีสมีพืชชนิดหนึ่ง ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งใน การใช้ชีวิตของผู้คน นั่นก็คือ “โคคา” ชาวแอนดีสเชื่อ ว่าโคคาเป็นพืชศักดิ์สิทธิ์ เป็นของขวัญที่ได้รับจาก เทพเจ้า ผู้คนชาวแอนดีสในแต่ละท้องถิ่นต่างก็มี ตำนานแปลกประหลาดพิสดาร เล่าถึงกำเนิดของ ต้นโคคา

โคคาเป็นพืชที่สำคัญต่อผู้คนชาวแอนดีส มาก เนื่องจากการดำรงชีวิตอยู่บนที่สูงกว่าน้ำทะเล ไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ เมตร และอากาศบางเบา นั้น เมื่อ ผู้คนเคลื่อนไหวร่างกายประกอบภารกิจในชีวิต ประจำวัน ย่อมเกิดอาการเหนื่อยล้าได้โดยง่าย เมื่อ เป็นเช่นนี้ผู้คนในแถบเทือกเขาแอนดีสจึงจำเป็นต้องบริโภคใบโคคาเป็นประจำ เพื่อเพิ่มพลังและเป็น ยาบำรุงร่างกาย ดังนั้นไม่ว่าจะไปที่ไหนในแถบเทือก เขาแอนดีส จึงจะได้พบใบโคคาในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ใบโคคาสด (สำหรับเคี้ยว) ใบโคคาแห้ง (ชง ดื่มเหมือนชา) หรือในรูปแบบอื่น เช่น ลูกอมโคคา ฯลฯ

ใบโคคารูปแบบต่าง ๆ นี้ หากใครได้ทดลอง แล้ว จะต้องติดใจทุกคน เพราะทำให้ร่างกายกระปรี้ กระเปร่า ไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยในการประกอบ ภารกิจในการพิชิตเทือกเขาแอนดีส อย่างไรก็ตาม ใบโคคาได้กลายเป็นพืชมีพิษร้ายแรงต่อร่างกาย เมื่อมีผู้สกัดสารอัลคาลอยเข้มข้นจากใบ นำไปผลิต เป็นยาเสพติดที่รู้จักกันในชื่อโคเคน (cocaine) ซึ่งมีฤทธิ์ต่อระบบประสาท ทำให้ผู้เสพรู้สึกมีความสุข และมีพลังงานเพิ่มอย่างสูงในระยะเวลาลั้น ๆ

ใบโคคาจึงนับเป็นการแลกเปลี่ยนจากทวีป อเมริกาใต้ที่ยังผลทางลบต่อโลก จากการที่เป็นพืช

โบราณสถานอุทยานดัยตัมโบตั้งอยู่บนภูเขาสูงชัน
(ที่มาภาพ : <https://www.apec2016.pe/what-is-ollantaytambo/>)

บรรลุลความฝันของนักเรียนประวัติศาสตร์คนหนึ่ง
ที่ได้มาเยือนมาชู ปิกชู

(ที่มาภาพ : https://www.ufocia.com/2018/11/blog-post_6.html)

จำเป็นในการยังชีพของผู้คนบนเทือกเขาแอนดีส กลับกลายเป็นยาเสพติดร้ายแรง ก่อให้เกิด กระบวนการค้าที่นำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมและ การทำลายสุขภาพของมนุษยชาติในยุคปัจจุบัน

โบราณสถานอีกแห่งหนึ่งที่มีชื่อเสียงบนถนนสายอินคาคือ โบราณสถานอุทยานดัยตัมโบ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในบริเวณหนึ่งใน “หุบเขาคัคคิลิทธิ” ที่ความสูงประมาณ ๒,๐๐๐ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล บนฝั่งแม่น้ำอูรูบัмба โบราณสถานแห่งนี้เป็นป้อมปราการขนาดใหญ่ของชาวอินคา ตั้งอยู่บนเส้นทางสายอินคา ที่มุ่งหน้าไปยังเมืองโบราณมาชู ปิกชู และเคยถูกใช้เป็นส่วนที่มั่นของกองกำลังอินคา ที่สู้รบกับกองทหารสเปน ซึ่งเข้ามายึดครองจักรวรรดิอินคา

โบราณสถานอุทยานดัยตัมโบ ได้รับการออกแบบการก่อสร้างอย่างดีมาก ประกอบด้วยพื้นที่ที่เป็นเขตพระราชฐาน ที่พักของผู้คนกลุ่มต่าง ๆ และมหาวิทยาลัยวิทยเทพขนาดมหึมา สถาปัตยกรรมขนาดใหญ่เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของชาวอินคา เนื่องจากล้วนก่อสร้างจากหินขนาดมหึมา

คำถามที่มักเกิดขึ้นกับผู้ไปเยือนโบราณสถานไอยานตัยตัมโบ คือ ชาวอินคาโบราณมีวิธีการเคลื่อนย้ายหินขนาดมหึมา จากเหมืองหินบนภูเขาสูงปกคลุมด้วยหิมะอีกฝั่งหนึ่งของเมือง เพื่อนำมาก่อสร้างสถาปัตยกรรมขนาดใหญ่ได้อย่างไร? ในเมื่อพวกเขาไม่รู้จักรถล้อเลื่อน ยิ่งไปกว่านั้น ในอาณาบริเวณแถบนี้ ยังได้ปรากฏสิ่งก่อสร้างที่น่าทึ่งอื่น ๆ เช่น ลานหินขนาดใหญ่เรียงซ้อนกันไปตามเนินเขา ซึ่งใช้เป็นพื้นที่สำหรับการเพาะปลูกและป้องกันดินถล่ม ถนนที่ปูด้วยหินกรวด อาคารจากดินและวัตถุอินทรีย์ตามธรรมชาติ ฯลฯ อีกด้วย

แม้ว่าความมหัศจรรย์ในการสร้างสรรค์โบราณสถานไอยานตัยตัมโบจะเป็นปริศนาอยู่ในใจของนักเดินทางทุกคนที่ไปเยือน แต่ยังไม่มากเท่าปริศนาที่เกิดขึ้นเมื่อได้เดินทางไปถึงโบราณสถาน **มาซู ปิกซู**

ในบรรดาโบราณสถานที่เป็นเครื่องแสดงภูมิปัญญาทางด้านสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมของผู้คนก่อนหน้ายุคของพวกเราเป็นเวลาหลาย ๆ ศตวรรษ ไม่ว่าจะเป็น บูโรพุทโท นครวัด ซลาคาร

อัครา ศิครียา ฯลฯ นั้น ต่างมีที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากประเทศของเรา และพวกเราอีกอาจเดินทางไปศึกษาโบราณสถานเหล่านี้ได้ไม่ยากนัก หากการที่นักเรียนประวัติศาสตร์จากอีกซีกโลกหนึ่ง ได้มีโอกาสเดินทางไปเยือนโบราณสถานมาซู ปิกซู ซึ่งได้รับยกย่องให้เป็นสิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคใหม่นั้น อาจนับได้ว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์แห่งชีวิตได้เลยทีเดียว

มาซู ปิกซูสร้างขึ้นในสมัยจักรพรรดิปาซาคุติ จักรพรรดิองค์ที่ ๙ แห่งจักรวรรดิอินคา (ราวตอนกลางของคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕) สถาปัตยกรรมอันยิ่งใหญ่อลังการซับซ้อนบนเทือกเขาแอนดีสแห่งนี้ ตั้งอยู่บนพื้นที่ระหว่างยอดเขามาซู ปิกซู (ยอดเขาผู้อาวุโสมาซู ปิกซูได้รับยกย่องว่าเป็น “เพชรน้ำหนึ่งทางสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมของบรรพบุรุษอินคา”) การศึกษาพบว่า ชาวอินคาโบราณได้ออกแบบก่อสร้างมาซู ปิกซูให้แบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ โดยมีคูน้ำคันดินแบ่งเขต ทั้งที่เป็นส่วนพักอาศัย และส่วนพื้นที่การเกษตร สันนิษฐานว่าโบราณสถานขนาดใหญ่แห่งนี้ อาจมีผู้คนอาศัยอยู่มากกว่า ๗๐๐ คน

ส่วนที่พิกาศัยประกอบด้วยสิ่งก่อสร้างใหญ่น้อยกว่า ๒๐๐ อาคาร โดยแบ่งเป็นเขตต่าง ๆ ได้แก่ เขตที่เป็นพระราชวัง เขตที่พักของชนชั้นปกครอง นักบวช เขตที่อยู่ของราษฎรผู้ใช้งาน รวมทั้งเขตสถานที่ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น วิหารพระอาทิตย์ ลานศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งหินศักดิ์สิทธิ์ที่ คาดว่า น่าจะเป็นนาฬิกาแดด นาฬิกาดวงดาว และปฏิทินของชาวอินคา ฯลฯ

ในส่วนพื้นที่เกษตรกรรมที่หล่อเลี้ยงชาวเมือง ปรากฏเป็นแนวระเบียงขั้นบันได ซึ่งสร้างขึ้นตามไหล่เขา มีระบบระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำฝนขังเป็นแอ่ง และกำแพงหินป้องกันการถล่มของระเบียงขั้นบันได

สำหรับผู้ที่ได้มีโอกาสไปเยือนมาซู ปิกชู หลายคนน่าจะเกิดคำถามขึ้นในใจ เมื่อได้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม อย่างไม่น่าเชื่อของโบราณสถานแห่งนี้ เนื่องจาก ในการก่อสร้างมาซู ปิกชูนั้น ชาวอินคาซึ่งมีชีวิตอยู่เมื่อหลายร้อยปีที่แล้ว กลับมีวิทยาการก้าวหน้ามาก พวกเขามีความรู้ เข้าใจสภาพภูมิศาสตร์ และสามารถออกแบบตัดแปลงธรรมชาติ เพื่อสร้างเมืองที่ยังประโยชน์ในการใช้สอยได้อย่างดีเยี่ยม

นอกจากนั้นยังเป็นที่น่าสังเกตว่า เมืองต่าง ๆ ในจักรวรรดิอินคา มักมีที่ตั้งอยู่บนบริเวณรอยเลื่อนของแผ่นเปลือกโลกและรอยแยกของพื้นหิน เช่นเดียวกับมาซู ปิกชู ที่ชาวอินคาเลือกสร้างบริเวณ “หุบเขาศักดิ์สิทธิ์” ซึ่งโอบล้อมด้วยแม่น้ำอูรูมัมบา ในการก่อสร้างมาซู ปิกชู ชาวอินคาได้ใช้วิธีตัดหินจากธรรมชาติ นำมาเรียงทำมุมแนบสนิทกัน โดยไม่ต้องก่ออิฐถือปูน ไม่ต้องเจาะสกัด และไม่ต้องเคลื่อนย้ายหินมาจากที่อื่น วิธีการดังกล่าวมีผลให้การก่อสร้างสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว และไม่สิ้นเปลืองแรงงาน นับเป็นความชาญฉลาด ความประณีตบรรจง และแสดงให้เห็นความก้าวหน้าทางวิศวกรรมและสถาปัตยกรรมของชาวอินคาอย่างแท้จริง

ปริศนาอีกประการซึ่งยังเป็นที่ยังงสนทนแห่งของผู้คนที่ได้ไปเยือนมาซู ปิกชูคือ เหตุใดชาวอินคา จึงเลือกที่จะตั้งถิ่นฐาน ณ สถานที่อันห่างไกลลับซับซ้อนเช่นนี้? เพราะถึงแม้ว่ามาซู ปิกชูมีที่ตั้งห่างจากกุสโกนครหลวงของจักรวรรดิเพียงประมาณ ๘๐ กิโลเมตรเท่านั้น แต่มาซู ปิกชูตั้งอยู่บนภูเขาที่มีความสูงกว่ากุสโกถึง ๑,๐๐๐ เมตร การเดินทางจากกุสโก ไปยังมาซู ปิกชูต้องเดินเท้าลัดเลาะ ผ่านป่าทึบ ขึ้นไปตามเส้นทางบนภูเขาสูง จนถึงปลายสุดของถนนสายอินคา (ในยุคปัจจุบันการเดินทางจากกุสโกไปมาซู ปิกชู โดยทางรถไฟ ยังต้องใช้เวลามากกว่า ๓ ชั่วโมง)

ครั้งกองทหารสเปนสามารถกรีธาทัพเข้ายึดครองจักรวรรดิอินคาทั้งหมดได้สำเร็จ ใน ค.ศ. ๑๕๓๒ แล้วนั้น ชาวสเปนก็ยังไม่เคยรู้เลยว่า มีเมืองของชาวอินคาแห่งนี้อยู่ ในเวลาต่อมา มาซู ปิกชูก็ถูกทิ้งร้างไป ด้วยสาเหตุ และในเวลาใด ไม่แน่ชัด เมื่อเป็นดังนี้ ผู้คนในยุคปัจจุบันต่างก็ยากที่จะเข้าใจถึง สาเหตุที่ชาวอินคาเลือกตั้งถิ่นฐาน ณ เมืองโบราณมาซู ปิกชู ที่แสนห่างไกล และยากลำบากในการเข้าถึง

จนกระทั่งอีกสี่ศตวรรษต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๑๑ ศาสตราจารย์ไฮแรม บิงแฮม แห่งมหาวิทยาลัยเยล สหรัฐอเมริกา (นักโบราณคดีชาวอเมริกันผู้เป็นต้นแบบของพระเอกภาพยนตร์เรื่อง “อินเดียน่า โจนส์”) ได้อดทนบากบันเดินทางติดตามชาวพื้นบ้านแอนดีส ซึ่งนำทางเข้าไปในป่าดิบชื้น เพื่อค้นหาเมืองโบราณที่สาบสูญของชาวอินคา ในที่สุดหลังจากต้องเผชิญความลำบากแสนสาหัส เขาก็ได้พบโบราณสถานยิ่งใหญ่อลังการที่ชาวพื้นบ้านเรียกว่า “มาซู ปิกชู” และได้นำเรื่องราวของเมืองโบราณของชาวอินคาที่สาบสูญมากกว่า ๔๐๐ ปีแห่งนี้ ตีพิมพ์ใน “วารสารเนชั่นแนลจีโอกราฟิก” (ใน ค.ศ. ๑๙๓๓) มาซู ปิกชูที่ซ่อนตัวอยู่ในป่าทึบมานานหลายศตวรรษจึงได้ปรากฏอวดสายตาชาวโลก เป็นสัญลักษณ์แห่งความเจริญรุ่งเรืองของจักรวรรดิ

ชาวพื้นบ้านแอนดิสนำทางศาสตราจารย์ไฮแรม บิงแฮมบุกป่าฝ่าดงไปจนพบมาซู ปิกชูเมื่อกว่า ๑๐๐ ปีที่แล้ว
(ที่มาภาพ : <https://www.npr.org/sections/pictureshow/> & <https://www.pinterest.com/>)

อินคาและเทือกเขาแอนดิส ซึ่งผู้คนรู้จักมากที่สุด ใน ค.ศ. ๑๙๘๓ องค์การการศึกษาและวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ขึ้นทะเบียนมาซู ปิกชูเป็นมรดกโลก นอกจากนี้ มาซู ปิกชูยังได้รับการลงคะแนนเสียงทางอินเทอร์เน็ตจากผู้คนทั่วโลกให้เป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคใหม่ ใน ค.ศ. ๒๐๐๗ อีกด้วย

เมื่อมาถึงตรงนี้ก็จึงอาจกล่าวได้ว่า การที่นักเรียนประวัติศาสตร์คนหนึ่งได้มีโอกาสไปพิชิตเทือกเขาแอนดิส และศึกษาประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของผู้คนชาวอินคา ณ ประเทศเปรูในทวีปนี้ นอกจากจะนับเป็นสิ่งมหัศจรรย์ในชีวิตแล้ว ยังมีผลสำคัญอันจะทำให้ได้เรียนรู้ว่า มรดกสำคัญที่ชาวอินคาโบราณได้มอบให้ชาวเปรูปัจจุบันนั้น เป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึง การที่บรรพบุรุษของชาวเปรูได้เรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่าง

ผสมกลมกลืน และสามารถสร้างสรรค์มรดกอันยิ่งใหญ่มอบแก่ลูกหลาน แม้ว่าต่อมาเมื่อบรรพบุรุษเปรูต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของจักรวรรดินิยมสเปน และถูกเปลี่ยนแปลงประเทศให้ทันสมัยแบบยุโรป หากชาวเปรูรุ่นต่อรุ่นก็ยังคงสืบทอดวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ ผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมอินคา กับวัฒนธรรมสเปน ชาวเปรูจึงอาจถือเป็นแบบอย่างของผู้คนผู้สามารถสืบทอดวิถีชีวิตของบรรพบุรุษได้อย่างงดงาม พร้อม ๆ กับในเวลาเดียวกันก็มีการจัดการเพื่อนำมรดกอันยิ่งใหญ่ของบรรพบุรุษมาอวดให้ชาวโลกประจักษ์

เป็นที่น่าสังเกตว่า ชาวเปรูปัจจุบันต่างภาคภูมิใจในมรดกที่บรรพบุรุษมอบให้ และได้แสดงความพยายามที่จะรักษามรดกอันล้ำค่าเหล่านี้ให้คงอยู่ตลอดไป ในขณะที่เดียวกันก็ยังสามารถสร้างรายได้มหาศาลจากสิ่งที่บรรพบุรุษมอบให้ด้วย เพราะนอกจากโบราณ

โบราณวัตถุของชาวแอนดิสสมัยก่อนอินคา
(ที่มาภาพ : <https://saopaulosao.com>)

สถานที่เลือกมาแล้วในสารคดีบทนี้แล้ว เปรูยังมีสถานที่ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอีกจำนวนมาก ที่ทรงคุณค่าต่อการไปทัศนศึกษา อย่างไรก็ตาม โบราณสถานบางแห่งอาจกำลังตกอยู่ในภาวะอันตรายเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น การแสวงกำไรเกินควรจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การจัดการมลภาวะ หรือการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการพัฒนาแบบโลกทุนนิยม ฯลฯ ชาวเปรูปัจจุบันจึงต้องแสวงหาแนวทางอื่นที่เหมาะสม เพื่อบรรลุเป้าหมายในการรักษามรดกของบรรพบุรุษ พร้อม ๆ กับยังประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงสุดได้ในเวลาเดียวกัน

บทเรียนจากการเดินทางไปศึกษาดินแดนในฝันของนักเรียนประวัติศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นดินแดนของจักรวรรดิอินคาบนเทือกเขาแอนดีสที่ตั้งได้ยกมาแล้วนี้

หรือเมืองโบราณในทวีปใดในโลก จึงไม่เพียงทำให้นักเรียนประวัติศาสตร์ได้ศึกษาอดีตซึ่งเป็นบทน่าแห่งปัจจุบัน หรือได้เรียนรู้วิถีชีวิตและความงามอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรมเท่านั้น หากยังอาจทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาเปรียบเทียบกับระหว่างสังคมต่างวัฒนธรรม เนื่องจากบทเรียนดังกล่าวย่อมนำไปสู่ ความเข้าใจในศาสตร์ที่บรรพบุรุษถ่ายทอดมาซึ่งผู้คนรุ่นหลังอย่างมีเหตุมีผล การเรียนรู้กระบวนการการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวัฒนธรรมจากภายนอก อันตกลึกเป็นวิถีชีวิตในโลกปัจจุบัน รวมทั้งยังอาจก่อให้เกิด การศึกษาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จากวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการดำรงและสืบทอดวิถีชีวิตของผู้คน อย่างเหมาะสมและยั่งยืนได้อีกด้วย

สิ่งที่สำคัญคือ ยังเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการที่ผู้คนได้นำมรดกทั้งทางอุดมคติและรูปธรรมที่บรรพบุรุษมอบให้นั้น มาก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางเศรษฐกิจและสร้างเกียรติภูมิแห่งชาติ เหมือนดังมรดกอันประเมินค่ามิได้ทั้งปวง ซึ่งบรรพบุรุษชาวอินคา มอบให้แก่ลูกหลานชาวเปรูรุ่นปัจจุบัน

เสนาศึกษา

ตำนาน...

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

(ภาค ๑)

โดย พรกมล สุทรนันท์

ตอนที่ ๑๔

“พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ มีบัญชาให้สามเณรสินลาสิกขา เพื่อเข้าถวายงานใกล้ชิดพระองค์”

“พุทธศักราช ๒๒๘๙”

ณ ราชสำนักกรุงศรีอยุธยา...

ในห้องโถงขนาดใหญ่ ซึ่งใช้เป็นห้องผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าของบรรดา ขุนนางและข้าราชการมาก่อนที่จะเข้าสู่ท้องพระโรง บรรดาขุนนางและข้าราชการ ต่างยืนเหมือนหุ่นให้คนสนิทของตน เปลี่ยนเครื่องแต่งกายให้ใหม่ตามบรรดาศักดิ์ของ แต่ละคน ปากก็พูดจาปราศรัยทักทายกันลั่นห้อง เมื่อเจ้าพระยาจักรี เดินเข้ามาในห้องโถง สรรพเสียงจึงค่อยเบาบางลง คนที่วัยเดียวกันก็ยิ้มทักทาย วัยต่ำกว่าก็ยกมือไหว้ทักทาย เจ้าพระยาจักรี เดินไปยังที่ว่างมุมหนึ่ง เพื่อให้คนสนิทเปลี่ยนเครื่องแต่งกายเช่นคนอื่น ๆ

“มีวันนี้ พระองค์จักประชุมเรื่องใดรี ท่านจักรี” ขุนนาง ผู้มีวัยไล่เลี่ยกับ เจ้าพระยาจักรี ท่านหนึ่งเอ่ยถามมา “ข้า ก็ยังมีแจ้งเช่นกัน”

“ข้าว่า คงเป็นการสำคัญเป็นแน่ จึงทรงเรียกมาพร้อมกันเสียวันนี้” โหราจารย์ สูงวัยท่านหนึ่งพูดแย้งมา “จักเป็นเรื่องใดก็ตามเถิด เราเป็นข้าแผ่นดิน พระองค์ประสงค์ เราต้องรับสนอง”

ในขณะที่ทุกคนแต่งตัวไปสนทนากันไปนายทหารองครักษ์ ก็เดินเข้ามาในห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย แล้วประกาศเสียงดังไปทั้งห้อง

“มีพระบรมราชโองการให้แจ้งทุกท่านว่า มีวันนี้...งดการประชุมขุนนาง”

ทุกคนที่อยู่ในห้องหันมองหน้ากันอย่างงุนงงสงสัย... “งดเพราะเหตุใดรี? ท่านองครักษ์”

พระยาราชบังสัน ที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่ ตามอย่างขงจื้อ

“คุณพระคงต้องรอสักครึ่งชั่วยาม กระผมจักกลับไปทูลถามพระองค์ให้ ขอรับ”

นายทหารองครักษ์ ทำท่าจะเดินกลับออกไปจากห้อง... พระยาราชนบัลังก์ รับร้องห้าม

“โอ๊ย มิต้องเลยท่านองครักษ์ มิต้องเลย”

นายทหารองครักษ์ หันกลับมาองหน้าพร้อมกับอมยิ้ม เเชิงหยอกล้อ...

“อ้าว...ก็เห็นท่านอยากรู้”

“ก็แค่อยากรู้ แต่มิอยากคอขาด”

พระยาราชนบัลังก์ พึมพำออกมาเบา ๆ ก่อนจะหันมาบอกคนสนิท ที่กำลังแต่งตัวให้ตัวเองอยู่ หยุดแต่งตัว นายทหารองครักษ์ หันไปหา เจ้าพระยาจักรีที่อยู่มุมห้องอีกด้านหนึ่ง...

“มีพระราชกระแสรับสั่งให้เจ้าพระยาจักรี เข้าเฝ้า ขอรับ”

บรรดา ขุนนางและข้าราชการบริพาร ทุกคนที่อยู่ในห้องหันมอง เจ้าพระยาจักรี ด้วยสีหน้าและแววตาเหมือนจะถามว่า...มีรับสั่งให้เข้าเฝ้าด้วยเรื่องใด

เจ้าพระยาจักรี คงยื่นให้ คนสนิท แต่งตัวต่อไปด้วยสีหน้าสงบนิ่ง และก็คาดเดาไม่ได้เหมือนกัน...

เจ้าพระยาจักรี เดินตามนายทหารองครักษ์เข้ามาถึงที่ประทับ ทรงงาน และทูลตบถลงนั่งกราบถวายบังคม พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ธิบโบกมือให้นายทหารองครักษ์ ออกไปได้ แล้วหันมาตรัส แก่พระยาจักรีว่า...

“ตามสบายเถอะท่านจักรี ท่านเข้ามานั่งใกล้ ๆ ข้ามีเรื่องสำคัญ ๒ เรื่องจักรีหรือท่าน”

“พระพุทเจ้าค่ะ”

เจ้าพระยาจักรี เคลื่อนตัวเข้ามานั่งใกล้ ๆ และกราบทูลว่า “ทรงสั่งจัดการประชุม และเรียกกระหม่อมเข้าเฝ้าเยี่ยงนี้ คงจักเป็นความลับและเร่งด่วนเป็นแน่ ทรงมีพระประสงค์ใด พระเจ้าค่ะ”

“ถูกแล้วท่านจักรี มันทมีเรื่องสำคัญเข้ามา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประชุมวันนี้ แต่ข้ามิประสงค์จักนำเข้าไปพูดคุยในที่ประชุมวันนี้ ข้าต้องการหารือ และเตรียมกับท่านก่อน แล้วจึงเรียกเจ้าพระยาสมุหกลาโหม มารื้อหรือร่วมอีกที แล้วค่อยเรียกประชุมกันใหม่”

“ทรงพูดถึง เจ้าพระยาสมุหกลาโหม เยี่ยงนี้คงเป็นเรื่องสำคัญทางการทหารเป็นแน่”

“ถูกต้อง”

“เยี่ยงนั้น ทรงบัญชาให้เกิดพระเจ้าค่ะ”

“เมื่อวาน กรมพระราชวังบวรสถาน (เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ) ได้เสด็จกลับจากราชการที่หัวเมืองทางใต้ แล ทางตะวันตก ตอนพลบค่ำ ได้เข้ามารายงานข่าวว่า...มีพวกพม่า รามัญ เข้ามาก่อวุ่นและสร้างความเดือดร้อนให้ชาวบ้านแถว ๆ ชายแดน เห็นว่ามีการมาแก่งกันเลยทีเดียว...”

“แล้วเจ้าเมืองเขาได้แก้ไขเยี่ยงใดกันบ้างแล้วพระเจ้าค่ะ”

“ก็เห็นว่า ส่งทหารออกไปปราบปรามอยู่เหมือนกัน แต่ก็ยังไม่สงบ ปราบไปก็มีเข้ามาใหม่ เปลี่ยนกันแพ้ เปลี่ยนกันชนะ พม่า รามัญ พวกนี้ฝีมือร้ายกาจนักเชียว”

“ทรงคิดจักจัดการ เยี่ยงใดต่อ พระเจ้าค่ะ”

“ข้าต้องการหาทางป้องกันไว้ เพื่อเหตุการณ์มันบานปลายจักได้จัดการกันอย่าง ราบคาบ...”

“กระหม่อม เห็นด้วยอย่างยิ่ง ว่าแต่ พระองค์จักใช้วิธีใดในการป้องกัน พระเจ้าค่ะ”

“ในเบื้องต้น...ข้าต้องการจัดหาอาวุธปืนดี ๆ จากต่างประเทศมาไว้ป้องกันพระนคร และส่งไปช่วยตามหัวเมืองต่าง ๆ เพลามีปัญหา”

“แล้วที่เจ้าสัวซุ่น เคยเอามาฝากพระองค์ ๒ กระบอกพอใช้ได้หรือไม่ พระเจ้าค่ะ”

“ก็ใช้ได้ดีอยู่ แต่ถ้ามีรุ่นใหม่น่าจะ ข้าก็อยากได้”

“เราก็จ้าง เจ้าสัวซุ่น เพิ่มเติมได้ พระเจ้าค่ะ หากเป็นพระประสงค์ของพระองค์ เจ้าสัวซุ่น เต็มใจจัดสรรหาให้ โดยมีคิดเงินคิดทองสักอัฐเป็นแน่ เส้นสายทางประเทศจีน เจ้าสัวซุ่นแน่นหนา จักเอาที่มากน้อยก็ยอมได้ พระเจ้าค่ะ”

“อย่าคิดเยี่ยงนั้น เลย ท่านจักรี เจ้าสัวซุ่น ให้คุณทางการค้ากับราชสำนักสยาม มามากแล้ว และตอนนี้เงินในพระคลังก็มีได้ขัดสน พอซื้อเองได้ เพราะ

ตลอดเวลา ๑๔ ปี ที่ข้ามนั่งบัลลังก์ การค้ากับประเทศจีน ทำเงินให้ราชสำนักสยามอยู่มากโข เมื่อรวมกับรายได้อื่น ๆ ที่ราชสำนักมี แม้ข้าจักนำเงินนี้ออกไปบูรณการบ้านเมืองและ วัตถุประสงค์อื่น ก็ยังมีเงินพอซื้อได้ บ้านเมืองเรายุคนี้ก็นับได้ว่า เป็นบ้านดีเมืองดี ประชาชนทำมาหากินคล่องตัว ไม่ขัดสน แต่เราก็ไม่เคยนำเงินออกไปซื้ออาวุธเลย”

“ถ้าเอียงนี้ ก็ตามพระทัย พระองค์เกิดพระเจ้าค่ะ แล้วจักให้กระหม่อมไปตามเจ้าสัวชั้น มาเข้าเฝ้าในวันพรุ่งเลยหรือไม่พระเจ้าค่ะ”

“เอาเอียงนี้... ท่านจักษ์...วันพรุ่ง ท่านนำความนี้ไปหาหรือท่านเจ้าสัวชั้น ได้ความเอียงไร ข้าจักได้เรียกเจ้าพระยาสมุหกลาโหม มาคุย แล้วค่อยนำเข้าไปประชุมเหล่าขุนนางอีกที”

“ทรงต้องการสิ่งซื้อ ก็กระบอก พระเจ้าค่ะ”

“๒๐๐ กระบอก ดูว่าจักเป็นไปได้หรือไม่”

“พระเจ้าค่ะ วันพรุ่งเย็น ๆ กระหม่อมจักเข้าไป”

“ข้าอยากให้ท่านรีบไปแต่เช้า หากเข้าไปนิดอาจจักพลาดและเสียหายใหญ่โตได้...”

“ถ้าเอียงนั้น เสร็จจากนี้ กระหม่อม จักไปเลย เพราะวันพรุ่งเป็นวันพระ พระเจ้าค่ะ”

“เอ...จริงสิ ข้าลืมไป วันพระ ครบครันนี้จักต้องออกจากบ้านไปทำบุญแต่เช้า”

“พระเจ้าค่ะ ถ้าเป็นวันธรรมดา เณรสิน ก็จักออกมาบิณฑบาตกับหลวงตาที่หน้าบ้านทุกวัน”

“ก็เอาตามที่ท่านว่าไปเลย จักได้เสร็จเป็นเรื่อง ๆ”

“รับด้วยเกล้าพระเจ้าค่ะ แล้วเรื่องสำคัญอีกเรื่องคือเรื่องใด พระเจ้าค่ะ”

“ก็เรื่องของเณรสิน นี่แหละ ท่านจักษ์”

“เณรสิน เป็นอันใดรี พระเจ้าค่ะ”

“มิได้เป็นอันใดดอก เพียงข้าต้องการให้เณรสิน ลีอกออกมา และ เอาเขาเข้ามาอยู่ในวัง”

เจ้าพระยาจักษ์ มองพระพักตร์พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ด้วยท่าทางสงสัย ก่อนจะทูลถามว่า...

“จักทรงเปิดเผยฐานะเณรสิน เอียงนั้นหรือพระเจ้าค่ะ”

“ข้าหาได้คิดเช่นนั้นไม่... หากแต่ข้าก็ต้องการให้เขาได้ยืนอยู่และเติบโตในที่ของเขา เมื่อเขามีบุญมาเกิดได้ ก็เชื่อว่า เขาจักนำชีวิตเขาไปถึงจุดหมายได้ หากเป็นไปตามที่หลวงตาโชติทำนายทายทักไว้ มั่นก้จักเป็นบุญของแผ่นดินแลผู้คน มิใช่หรือ”

พุดจบ พระองค์ทรงหยุดนิ่ง สายพระเนตรที่จ้องจ้องไปยังเจ้าพระยาจักษ์ ที่มีสีหน้าเคร่งขรึมและครุ่นคิดในการรับฟังและพยักหน้าให้กับตัวเองก่อนพุดว่า...

“คงจักเป็นเวลาของเขาแล้ว พระเจ้าค่ะ”

“ท่านจักษ์... ข้าต้องการให้ท่านจัดการเรื่องนี้ด้วย ท่านจงหาทางเอาเขามาไว้ใกล้ ๆ ข้า โดยมิให้ผู้ใดล่วงรู้ว่า เขาเป็นลูกชายข้า”

“การที่จักเอาเณรสิน เข้ามาไว้ใกล้ ๆ พระองค์ในวัง โดยมิให้ผู้ใดรู้ฐานะของเขานั้น ทำมิยากดอกพระเจ้าค่ะ เพราะใคร ๆ ก็รู้ว่าเณรสิน เป็นบุตรบุญธรรมของกระหม่อม มีพ่อชื่อไฮฮอง นายอากรบ่อนเบี้ย อีกทั้งยังเป็นหลานชายของเจ้าสัวชั้น ที่ปรึกษาด้านการค้าของราชสำนักสยาม และถ้าจักพุดเข้าไปอีกคุณนายของเณรสิน ก็ยังเป็นทายาทราชินิกุลสยามอีกด้วย ตามพื้นฐานที่กล่าวมา ประกอบกับความรู้ความสามารถของเณรสิน ที่มีเกินเด็ก ไม่ว่าจะจักเป็นเรื่องการต่อสู้ การใช้อาวุธ เรื่องธรรมะ เรื่องการค้า อีกทั้งภาษาที่เณรสินใช้ได้ถึง ๓ - ๔ ภาษา หากจักเอาเข้ามารับราชการในใต้ฝ่าละอองธุลี พระบาทนั้น คงไม่มีใครกลางแคลงใจเป็นแน่ พระเจ้าค่ะ... แต่...ปัญหามันอยู่ที่ว่า...”

“อยู่ที่ว่าอะไร ท่านจักษ์ รีบบอกข้าเถิด...”

“เรื่องอายุ พระเจ้าค่ะ หากเณรสิน ลีอกออกมา พรรษานี้ ก็จักมีอายุเพียง ๑๒ อย่าง ๑๓ ก็ยังไม่สามารถบวชพระได้ ต้องอายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ จึงจักบวชเป็นพระได้ ซึ่งผู้จักเข้ารับราชการได้ ต้องผ่านการบวชพระมาแล้ว ดังนั้นเณรสินยังจักไม่สามารถรับ

ราชการได้ในตอนนี้ พระเจ้าค่ะ”

“ข้อนี้ข้ารู้ดี...เพราะกฎนี้ข้าเป็นคนออกเอง ประชาชนทั้งแผ่นดินก็ยึดถือกฎของข้า ดังนั้นคนออกกฎเยี่ยงข้า ยิ่งจำต้องยึดในกฎอย่างยิ่ง ข้าจึงต้องเรียกท่านมาหารือนี้ให้หละว่าจักมีทางออกเยี่ยงใดบ้าง”

“พอมีทาง พระเจ้าค่ะ...”

“รีบบอกข้ามา ท่านจักษ์”

“เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว หลวงพิพิธอักษร เสมียนตรากระทรวงมหาดไทย ได้เข้ามาพบกระหม่อม เปรย ๆ ให้กระหม่อมฟังเรื่อง อยากซักหาทางนำบุตรชายมาฝากรับราชการ ในราชสำนัก เห็นบอกว่าจักสึกกันในพรรษาหน้า หรือ พรรษาหน้า อยากให้กระหม่อมดูทิศทางภายในวังให้ กระหม่อมก็บอกหลวงพิพิธอักษร เหมือนที่กราบทูลพระองค์ไป แต่หลวงพิพิธอักษร ได้พูดกับกระหม่อมว่า ถ้านำมาถวายตัวเป็นข้าราชการฝึกหัดในตำแหน่งใด ๆ ที่เหมาะสมไปก่อน ก็อยู่ในวิสัยที่ทำได้ และขอให้กระหม่อมนำเรื่องนี้มากราบทูลพระองค์ กระหม่อมเห็นว่าแนวทางนี้น่าจักเป็นทางออกให้ กับเฉลริน พระเจ้าค่ะ...”

“อ้าว...ทำไมท่านไม่เห็นบอก ข้า”

“ตอนนั้นพระองค์ไม่อยู่ พระเจ้าค่ะ พอพระองค์ทรงเสด็จกลับมา กระหม่อมตั้งใจจักเข้ามากราบบังคมทูล แต่ก็เห็นพระองค์ทรงยุ่งยากอยู่กับ ปัญหาของเหล่าราชบุตร ราชธิดา กระหม่อมก็เลยยังไม่กล้าเข้าไปกราบทูลพระเจ้าค่ะ”

“เฮ้ย...ลูกข้าแต่ละคน ก็อย่างที่ท่านรู้นั้นแหละ โดยเฉพาะพวกเจ้ากรม เจ้าขุน ทั้งหลาย สามวันดี สี่วันฆ่าแกงกัน แบ่งกันเป็นพรรคเป็นพวก...”

กรมพระราชวังบวรสถาน (เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศ) นอกจากจักเจ้าชู้มากนารีแล้ว ก็ยังร่วมมือกับกรมหมื่นเทพพิพิธและพี่น้องคนอื่น ๆ รวมกันเป็นอีกฝ่าย

กรมหมื่นจิตรสุนทร **กรมหมื่นสุนทรเทพ** และ **กรมหมื่นเสวกภักดี** “เจ้าสามกรม” นี้ก็ไปรวมกับพี่น้องคนอื่น ๆ ในส่วนที่เหลือ เป็นอีกฝ่าย

๒ ฝ่ายนี้มีเรื่องกันตลอด แต่ละครึ่งก็คิดเอา

ชีวิตกันทั้งนั้น”

เจ้าพระยาจักรี รับฟังด้วยสีหน้าเข้มขรึม และเห็นใจ ก่อนกราบทูลว่า... “แต่พระองค์ยังทรงมีพระโอรสทั้งสองพระองค์ จากพระพรชาน้อยที่ทรงไม่วุ่นวายกับใครอยู่ขณะพระเจ้าค่ะ”

“เฮ้ย...มันก็จริงอยู่ ถึงแม้สองพี่น้องคู่นี้ จักไม่วุ่นวายกับใคร แต่ก็ประพุดกันไปอีกรูปแบบหนึ่ง...”

เจ้ากรมขุนอนุรักษ์มนตรี (เอกทัตม์) วัน ๆ ยุ่งแต่กับน้ำจันทน์และนารี การบ้านการเมืองมิใส่ใจ ความเพียรก็หาไม่มี ข้าจักไปหวังใจอันใดกับลูกคนนี้ได้หรือ ส่วน...

เจ้ากรมขุนพรพินิต (อุทุมพร) นั้นก็ สนใจแต่กฎบัตร กฎหมาย และหลักธรรม มิฝึกฝนในราชบัลลังก์ ว่างจากงานในหน้าที่ ก็มักเก็บตัวในห้อง อยู่กับตำรับตำรา”

“กระหม่อมว่า การที่พระโอรสทั้งสองทรงเป็นเยี่ยงนี้ จักมองว่าทรงปรีชาชาญก็ได้ พระเจ้าค่ะ เพราะจักได้ไม่มีผู้ใดหวาดระแวง เสมือนทั้งสองพระองค์สร้างเกาะป้องกันตัวเอง”

“ท่านพูดมันก็ถูก และนับว่ายังโชคดีที่บ้านเมืองยุคนี้ไม่มีศึกสงครามภายนอก เข้ามารุกราน เพราะ พม่า ซึ่งเป็นศัตรูคู่สงครามของเรา ยังสาละวอนอยู่กับการฝึกฝนทหารใหม่ ไว้ป้องกันบ้านเมือง จึงไม่มีเวลาที่จักมาราวีเมืองสยามเหมือนแต่ก่อน”

“ใช่ พระเจ้าค่ะ และตอนนี้เงินก็ได้กริษาทัพใหญ่มาประชิดชายแดนด้านทิศเหนือของพม่าแล้ว”

พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ทรงพยักหน้ารับรู้และตรัสว่า...

“หากข้าเป็นอะไรไปตอนนี้ แล้วมีศึกสงครามภายนอกเข้ามา รุกราน ข้ายังไม่รู้เลยว่า...ลูกข้าจักมีปัญญาเอาบ้านเมือง รอดหรือไม่ ข้าหนักใจเรื่องนี้มาโดยตลอด”

“กระหม่อมแจ้งในพระทัยพระองค์ พระเจ้าค่ะ และการที่พระองค์จักวางพื้นฐานให้เฉลรินนั้น ถูกต้องยิ่ง พระเจ้าค่ะ”

“ชอบน้ำใจท่านเหลือเกินท่านจักษ์ สมแล้วที่ท่านเป็นขุนนางคู่พระทัยข้า เณรสิน เขาเป็นลูกข้าเหมือนกัน หากวันหน้า ข้าเป็นอันไต่ไป แล้วมีภัยสงครามเกิดขึ้นแก่แผ่นดิน เขาก็ได้ช่วยพี่ ๆ เขารักษาแผ่นดิน ส่วนเขาก็จักได้สืบการณแผ่นดินหรือไม่ นั้น ก็แล้วแต่บุญบารมีของเขา ข้ามิอาจไปกำหนดได้”

“พระเจ้าค่ะ กระหม่อมจักจัดเตรียม ตำแหน่งมหาดเล็กรับใช้ฝึกหัดในพระองค์ ไว้ให้เณรสิน รับใช้ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทพระองค์ ซึ่งพระองค์ก็จักได้ดูแลเขาอย่างใกล้ชิด”

“ดีมาก ท่านเจ้าพระยาจักษ์ เหมาะสมจริง ๆ ข้าขอบใจท่านมาก ข้าขอให้ท่านเร่งจัดการเรื่องนี้”

“รับด้วยเกล้าพระเจ้าค่ะ และยังมีเรื่องสำคัญอีกเรื่องที่ต้องทำ พระเจ้าค่ะ”

“เรื่องใด ว่ามาเลยท่านจักษ์”

“ควรให้เณรสินได้รับรู้ฐานะตนเอง พระเจ้าค่ะ พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรง ฉงน และตรัสออกไปด้วยน้ำเสียงเคร่งขรึม... “ท่านคิดอันใดกัน...ท่านจักษ์?”

“กระหม่อมมั่นใจว่า เณรสิน ยังคงมีกระจำงเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพระองค์กับตัวเอง เณรสินเรียกไห้อของว่าท่านพ่อ แต่ไม่เคยเห็นไห้อของ นอนในห้องเดียวกับตัวเองและแม่สักครา คงเห็นแต่พระองค์ทรงบรรทมร่วมหอ แต่กลับให้เรียกพระองค์ว่า ท่านลุง เณรสินเป็นเด็กฉลาด ก็คงจักคิดอันใดอยู่ แต่เนื่องจาก เป็นคนพูดน้อย และเชื่อฟังผู้ใหญ่ จึงไม่ปริปาก คงได้แต่คิด กระหม่อม เห็นควรที่จักให้เณรสิน ได้รับรู้ฐานะที่แท้จริงของตน รวมทั้งบอกเหตุผลทั้งหมดที่ต้องปิดบังฐานะเขาในเวลาที่ผ่านมา...และให้เขารู้ แม้ว่าเขารู้ฐานะที่แท้จริงของตนแล้ว ก็ให้รู้เอาไว้เฉพาะตนเท่านั้น แฝงพายังมิได้ จนกว่าจักถึงวันอันควร การที่เราให้ เณรสิน รู้ฐานะของตน และรู้เหตุผลที่ต้องปิดบังแล้ว นอกจากจักทำให้เขาคลายความสงสัยและภูมิใจแล้ว ยังจักทำให้เขาปลอดภัย

มากขึ้น เพราะเขาก็จักได้ระวังตัวเองด้วย

เณรสิน เป็นคนสุขุม ฉลาดรอบคอบ เมื่อเขารู้ความจริง เขาก็จักจัดการกับตัวเองได้ดี โดยมีใครกลางแกลง แต่หากเราไม่บอกความจริง มันจักทำให้เขาอึดอัดใจกับการใช้ชีวิตที่นี้เพราะเขาก็จักสับสนในตัวตนเขาเองได้... ควรสมควร ขอพระองค์โปรดพิจารณาเถิดพระเจ้าค่ะ”

“เออหละ ๆ ด้วยเหตุด้วยผลข้าเห็นชอบ โดยมีข้อลั้งใจใด ข้ากับ นกเอี้ยง ก็ได้เคยคุยกันถึงเรื่องนี้มาหลายคราแล้ว เพราะสงสารลูก มียากให้ลูกสับสน แต่ติดที่เจ้าสัวซุ่น ยังขอไว้อยู่ และก่อนที่จักบวชเณรให้เจ้าสิน นกเอี้ยง ก็คุยกับเจ้าสัวซุ่น อีกคราว่าอยากบอกความจริงลูกก่อนบวช เพื่อลูกจักได้ตัดความกลางแกลงใจ ทุกประการ ถึงกระนั้น เจ้าสัวซุ่น ก็ยังไม่อนุญาตอยู่ดี โดยให้เหตุผลว่า..ช่วงบวชเจ้าสินอยู่ไกลหูไกลตา ขอป้องกันไว้ก่อน และบอกว่า หลานชายตัวเองเป็นคนมีความรับผิดชอบสูง รู้อันใดควรมิควร เมื่อเจ้าสินรู้กฎปฏิบัติของการบวช เขาก็จักไม่เก็บเรื่องนี้ไปกังวลให้ผิดกฎเป็นแน่”

“เจ้าสัวซุ่น เป็นคนรอบคอบและเคร่งครัดพระเจ้าค่ะ ทุกอย่างต้องวางแผนเป็นระบบระเบียบอันใดไม่มั่นใจ จักมิลงมือทำ พระเจ้าค่ะ”

“อันนี้ข้ารู้ แต่ก็มั่นใจว่าเป็นการดี เพราะมีคนช่วยคิดกลั่นกรอง ข้ารู้จักเจ้าสัวซุ่น มานาน เขามีใช้คนฉลาด เพียงแต่รอบคอบและระมัดระวังมากเท่านั้นเอง ท่านจงรับนำความทั้ง ๒ เรื่องที่เราคุยกันวันนี้ไปแจ้ง และ ปรีกษาหารือกับท่านเจ้าสัวซุ่น เถิด”

“รับด้วยเกล้าด้วย พระเจ้าค่ะ ถ้าเยี่ยงนั้น กระหม่อม ขอถวายบังคมลา ในเพลานี้”

“ไปเถิด ท่านจักษ์ พรุ่งนี้ข้าจกรอฟังข่าว”

โปรดติดตามตอนต่อไป

เสนาศึกษา

ไฟรักไฟสงคราม

บัญชา ชวาลศิลป์

สงครามครั้งที่ ๒ : การให้อภัย
บทที่ ๙ เป็นห่วงกับคิดถึง

เย็นนั้น ในเวลาเดียวกับที่อาทิตย์และ
วิชิตกำลังอยู่กับผ่านภพที่นครศรีธรรมราช ธรณิน
รู้สึกเหมือนซาบไปทั้งร่างเมื่อได้รับทราบเรื่องราว
การถูกจับกุมของอาทิตย์จากรายงานของสหายผู้
ปฏิบัติงานในเมืองที่รับเดินทางมายังเขตงานเขาแก้ว
ทันทีเพื่อแจ้งให้สหายนำ โดยเฉพาะธรณินซึ่งเป็น
ที่ทราบกันดีว่ามีความผูกพันเป็นพิเศษกับอาทิตย์

แต่เมื่อได้ผ่านชีวิตนักรบ ทปท. มาจนถึงบัดนี้
ธรณินก็สามารถรวบรวมสมาธิได้อย่างรวดเร็ว
ประสบการณ์ที่ผ่านมาสอนให้เขาตระหนักว่าไม่มีเวลา
สำหรับการคร่ำครวญฟูมฟายกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น มี
แต่ต้องคิดถึงการแก้ไขปัญหาเบื้องหน้า ธรณินขอ
ให้สหายผู้ปฏิบัติงานในเมืองด้านจังหวัดตรังผู้รับ
สืบหาชะตากรรมของอาทิตย์และวิชิตทันที โดย
เฉพาะอย่างยิ่งสถานที่ที่ถูกควบคุมตัวอยู่ และจาก

ความเข้าใจในสายงานของศัตรู ธรณินก็ขอให้สหาย
ด้านตรังรีบติดต่อสหายผู้ปฏิบัติงานในเมืองสาย
นครศรีธรรมราชเพื่อหาข่าว ในกรณีที่สหายทั้งสองถูก
ส่งตัวไปยังกองบัญชาการใหญ่ของกองทัพภาคที่ ๔

แม้จะพยายามทำตัวตามแนวทางของนักรบ
ทปท. อย่างเคร่งครัดเฝ้าเตือนตัวเองอยู่ตลอดเวลา
ว่า เรื่องส่วนรวมต้องมาก่อนเรื่องส่วนตัวกระนั้น
ตลอดคำคืนอันยาวนาน ธรณินไม่มีเวลาใดเลยที่จะ
ชมตาหลับลงได้ในห้วงความคิดคำนึงมีแต่ภาพของ
หญิงสาวอันเป็นสุดที่รักของตน

ตลอดคืนอันยาวนานราวไม่จบสิ้น ดอก
จำปูนปาที่ได้รับจากหญิงคนรักอยู่ในอุ้งมือตลอด
เวลาราวจะถ่ายทอดความรัก ความห่วงใย และ
ความอาทรไปสู่เธอซึ่งกำลังอยู่ในอุ้งมือศัตรู

ก่อนสว่าง ธรณินก็ทำบางอย่างที่ห่างเหินมา

นานแสนนานแล้ว โดยเฉพาะเมื่อเข้าร่วมชีวิตนักรบ ปฏิวัติ...

ลูกออกจากเปลญวนได้ตั้งไม่ใหญ่ ชายหนุ่ม นั่งคุกเข่าลงบนพื้นดินหันหน้าไปยังทิศทางที่ตั้งของ ตัวจังหวัดอันเป็นที่กำเนิด-นครศรีธรรมราช ยกมือ ขึ้นพนม จำปูนป่าในอุ้งมือแทนดอกไม้ สิบนิ้วแทน รูปเทียนสักการะรวบรวมจิตใจและสมาธิแนวแน่วจน เห็นภาพมหาเจดีย์สูงใหญ่ของวัดพระบรมธาตุที่ เคารพกราบไหว้มาแต่ก่อนแต่ออก ก้มลงกราบ ๓ ครั้งแล้วตั้งจิตอธิษฐาน

“หากลูกได้สร้างสมบุญกุศลใด ๆ ไว้ ก็ขอให้ บุญกุศลนั้นได้คุ้มครองอาทิตยาให้แก่แล้วคลาดจาก อันตรายทั้งปวงด้วยเทอญ...”

ก้มลงกราบอีกรอบ

ผ่านภพเคยบอกกับเพื่อน ๆ นายทหารที่สนิท สนมกันว่า เขาโชคดีที่ทำงานด้านยุทธการแทนที่จะ เป็นงานด้านการข่าว เมื่อเพื่อน ๆ ขอทราบเหตุผล เขาก็อธิบายว่า งานด้านยุทธการนั้นมีหน้าที่นำผล งานด้านการข่าวเพื่อให้ทราบเรื่องราวของศัตรูมา เป็นพื้นฐานในการกำหนด แผนการปฏิบัติทางด้านการ ทหารจึงไม่ขัดกับความรูสึกับบางประการของเขา งานการข่าวจำเป็นต้องใช้ทุกวิธีการเพื่อให้ ได้มาซึ่งข่าวสารเกี่ยวกับศัตรู โดยเฉพาะเรื่องของ กำลังและที่ตั้ง ซึ่งดูแล้วไม่น่าจะมีอะไรที่ควรตะขิด ตะขวงใจ แต่ผ่านภพกลับรู้สึกไม่ดีกับบ่อยครั้งที่เจ้า หน้าทีข่าวต้องใช้ ‘วิธีการนอกแบบ’ เพื่อให้ผู้ถูก จับกุมหรือมอบตัวเปิดเผยความลับของเพื่อน ๆ

“มันเหมือนมีส่วนทำให้เพื่อนต้องทรยศ เพื่อน...เหมือนมีส่วนทำลายเกียรติยศของคน” เขา สรุปความคิดเห็นส่วนตัวไว้เช่นนั้น

ด้วยพื้นฐานความคิดเช่นนี้ ตลอดเวลาการ สนทนากับอาทิตยาและวิจิต ผ่านภพจึงระมัดระวัง อย่างยิ่งที่จะไม่พาดพิงไปถึงเรื่องของสหายในเขต

งานรวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ดังนั้นตลอดระยะเวลาของ การสนทนา ท่าทีของหนุ่มสาวผู้ถูกจับกุมทั้งคู่จึงเริ่ม ผ่อนคลายมากยิ่งขึ้น เมื่อไม่ได้ยินคำถามใด ๆ เหมือนอย่างที่ตั้งตัวระมัดระวังไว้แต่แรก บรรยากาศ คำคั้นนั้นจึงมีลักษณะอย่างที่ผ่านมาพบเอาไว้แต่แรก เหมือนที่พาน้องไปกินข้าวต่างฝ่ายต่างเล่าเรื่องราว ของตนเองแลกเปลี่ยนเพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น ฐานะ นายทหารของผ่านภพ และฐานะนักปฏิวัติสังกัด ทบพ.ของหนุ่มสาวทั้งสองก็คล้ายเป็นอาชีพที่ต่าง เลือดยึดถือเท่านั้น ดังนั้น เมื่อเวลาผ่านพ้นไปความ ว่างใจก็เพิ่มพูนตามลำดับ

“พี่คิดอย่างไรกับการนิรโทษกรรมคุณสุธรรม กับเพื่อน ๆ กรณี ๖ ตุลาคม ค่ะ” ช่วงนั้นเรื่องนี้กำลัง เป็นข่าวที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้าง ขวางในสังคม คำว่าพี่ถึงตอนนี้เรียบเรียง ผ่านภพนี้ ึ่งียบไปครู่หนึ่งยกหูหรือเมื่อขึ้นอัดหนักหน่วง

“ตอบยากนะครับ บอกตรง ๆ เพราะตอนนี้ ตัวพี่เองก็ยังหาคำตอบที่ชัด ๆ ไม่ได้...แต่เอาอย่าง นี้แล้วกัน เริ่มจากเหตุการณ์เมื่อ ๖ ตุลาคมก่อนว่ามี ความเห็นอย่างไร...” หนุ่มสาวเปลี่ยนอิริยาบถเป็น นั่งตัวตรงบนเก้าอี้ผ้าใบชายหาด อาทิตยาก็ยกมือ ทั้ง สองประสานไว้บนตัก สายตาจับจ้องตั้งใจฟัง

“พี่มองสองด้านนะ...แล้วขอโทษด้วยหาก ทัศนคติของพี่สะท้อนใจน้อง” กล่าวซ้ำ ๆ ทั้งสองพยัก หน้า ท่าทางของหญิงสาวเหมือนรอฟังเรื่องเล่าจาก พี่ชาย

“ด้านแรกเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของ พวกพี่ที่ทำกันมาตั้งแต่จบร้อยตรี คือเรื่องของการ ต่อสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยคือพี่มี ความรู้สึกว่าเรื่องราวที่บ้านปลายกลายเป็น ความ รุนแรงที่ธรรมศาสตร์นั้น ดูเหมือนจะมีพรรค คอมมิวนิสต์อยู่เบื้องหลังคล้ายตั้งใจจะให้เกิดความ รุนแรงเพื่อสร้างความเสียหายให้แก่รัฐบาลและ

สร้างความชอบธรรมให้ตัวเอง” เขายกแก้วเครื่องดื่ม
ในมือขึ้นแล้วรวบรวมสมาธิบอกเล่าความรู้สึกจริง
อยู่แม้จะเพิ่งพบปะกันแต่บรรยากาศที่ ผ่านมากลับ
ทำให้เขามีความรู้สึกดี ๆ เหมือนนั่งคุยอยู่กับน้อง
ชายน้องสาวจริง ๆ กระนั้นก็ยังต้องทะนุถนอม
ระมัดระวังความรู้สึกอันอ่อนไหวของคุณสนทนา

“แต่จากการติดตามข่าวหลังจากนั้น พี่ก็
แปลกใจว่าในธรรมชาติไม่ได้มีอะไรร้าย ๆ อย่าง
ที่ทางราชการประกาศตอนแรกเลย ไม่ว่าจะเป็นคลัง
อาวุธใต้ดิน ไม่ว่าจะเป็นการช่องสุมอาวุธสงคราม
รวมทั้งที่ว่าผู้ก่อการร้ายเวียดนามมาร่วมด้วย แต่
เมื่อดูความเคลื่อนไหวของนิสิตนักศึกษาที่ก่อนหน้านี้
นั้นที่แสดงความชื่นชมกับแนวทางสังคมนิยมอย่าง
ชัดเจน รวมทั้งหลังเหตุการณ์ ๖ ตุลาแล้ว พวกเขา
ก็หลังไหลเข้าป่ากันมากมาย...

“ขอโทษนะครับ... พี่ก็รู้สึกคล้ายเราเป็นศัตรู
ต่อกัน...” ถ้อยคำตรงไปตรงมา แต่ก็พยายามไม่ให้
กระทบกระเทือนใจกันมากเกินไป

สำหรับความคิดด้านแรกนี้ พี่ถึงบอกกับน้อง
ว่า เย็นนี้ค่านี้อามาพบกันแบบพี่แบบน้อง เรื่อง
แนวทางเรื่องอุดมการณ์ไม่เกี่ยว แยกจากกันแล้ว
หากจะคิดหนี หรือจะกลับไปต่อสู้ด้วยอาวุธอีกก็เป็น
อิสระของน้องแต่ขออย่างเดียวอย่าหนีตอนอยู่กับพี่
นี่ไม่ใช่ยุนะครับ...กลับไปบ้านชะเยียนแล้ว จะคิด
อย่างไรก็แล้วแต่ เพราะความรู้สึกของพี่อีกอย่าง
หนึ่งก็คือการเคารพการตัดสินใจของผู้อื่น เพียงแต่
วันข้างหน้าหากเราต้องพบกันอีกก็เป็นเรื่องน่าเสียใจ
ที่ต่างต้องปฏิบัติหน้าที่ไปตามความเชื่อของแต่ละ
คน” ชายหนุ่มทอดเสียงเศร้า วงสนทนาเงียบไปครู่
หนึ่งด้วยความรู้สึกอัดอั้นกับอนาคตที่ยังมองไม่เห็น
อาทิตยาขยับคล้ายจะกล่าวอะไรบางอย่าง แต่แล้ว
ก็นิ่งขึ้นได้จึงเปลี่ยนคำถาม

“แล้วความคิดอีกด้านล่ะคะ” เสียงใส ๆ นำ

บรรยากาศกลับสู่ความเป็นพี่น้องอีกครั้ง

“ครับ...เกือบลืมเนอะ...” ยิ้มอย่างอารมณ์ดี

“เช้าวันที่ ๖ ตุลา ตอนนั้นพี่ยังอยู่กรุงเทพฯ
ยังไม่ต้องทำงาน พี่เรียนจบโรงเรียนเสนาธิการ
ทหารบก รอการส่งตัวกลับหน่วย พอตอนสาย ๆ พี่
ข่าววิทยุก็เลยชวนเพื่อนสนิทคนหนึ่งไปดูเหตุการณ์
ยังได้ไปเจอเรื่องตื่นเต้นเข้าเรื่องหนึ่ง...”

จากนั้นผ่านภพก็เล่าเรื่องราวที่ได้ช่วยเด็ก
หนุ่มสาวคนหนึ่งไว้จากการไล่ติดตามของกลุ่มคนที่
กำลังอยู่ในความโกรธแค้น จนกระทั่งทั้งสองปลอดภัย
และขอตัวแยกกันที่ใกล้ ๆ พระที่นั่งอนันตสมาคม
ตลอดเวลาของการบอกเล่า อาทิตยาก็แสดงกิริยา
คล้ายจะกล่าวอะไรบางอย่างอยู่บ่อยครั้ง แต่ก็หัก
ห้ามตัวเองจนกระทั่งเรื่องตื่นเต้นนั้นจบลง

“แล้วพี่คิดจะพาสองคนนั้นไปไหนคะ...แถว
นั้นอยู่ไม่ห่างจาก บก.สวนรื่นฯ และหน่วยทหารอีก
หลายหน่วยไม่เท่าไรไม่ใช่หรือ?” เธอถามแล้วนั่ง
รอคำตอบอย่างตั้งใจ

“อ้อ...ไม่ได้มีจุดหมายอะไรหรอกครับ เพราะ
อย่างที่บอกตอนนั้นพี่กับเพื่อนยังไม่ได้รับงาน รอ
ดำเนินการวิธีส่งตัวไปอยู่หน่วย จึงไม่ได้มีหน้าที่
เกี่ยวข้องอะไร ก็ตั้งใจแต่เพียงนำตัวให้พ้นอันตราย
เฉพาะหน้าจากฝูงชนเท่านั้น ตอนนั้นก็กำลังนึกว่า
เขาจะไปลงที่ไหน แต่ก็แปลกใจอยู่เหมือนกัน เห็น
เขาทำท่าลุกลี้ลุลนเหมือนหวาดกลัวอะไรบางอย่าง”
เขาเล่าให้ฟังด้วยน้ำเสียงเรียบ ๆ อาทิตยา
พยักหน้าช้า ๆ กับตัวเองคล้ายได้คำตอบบางเรื่อง

“พี่จำสองคนนั้นได้ไหมคะ?” ถามด้วยน้ำ
เสียงที่แผ่วแว่วว่าเรง ผ่านภพคล้ายรู้สึกสะกิดใจบาง
อย่าง เขาจึงจ้องหน้าหญิงสาวเบื้องหน้าอย่างตั้งใจ
อยู่ครู่หนึ่ง ผ่านภพจึงรู้ว่าคนที่เขาช่วยก่อนหน้านี้คือ
อาทิตยาตัวเอง

“อย่าบอกนะว่าเป็นคุณอาทิตยา” น้ำเสียง

แทบจะกดความแปลกใจไว้ไม่อยู่

“ทิตยาเองคะ” น้ำเสียงแจ่มใส สรรพนาม แทนตัวเองเปลี่ยนไปตั้งแต่เมื่อใดก็ไม่รู้ตัว จากดิฉัน เป็นชื่อย่อที่เรียกกันในหมู่ญาติมิตรเพื่อนฝูง “แต่ ตอนนั้นไว้ผมยาวกว่านี้ ตกกลงเป็นพินี่เองที่รับเรามา...” ชะงักไปเล็กน้อยเมื่อนึกขึ้นได้ว่ากำลังจะ พาดพิงไปถึงภริณแล้วรีบกลบเกลื่อน “ที่รับตัวทิตยาขึ้นมา...ใช่คะ ตอนแรกก็ตั้งใจที่พารอดพ้นมาได้ แต่มาารู้ตัวตอนหลังว่าที่ทั้งสองคนเป็นทวารก็เลย กลัวแล้วของลงกลางทาง...ไม่น่าเชื่อเลยนะคะว่า จะมาพบกันอีกที่นี่ โลกกลมจริง ๆ...” วิชิตพลอย ตื่นเต้นไปด้วย

“แล้วที่ร้านหนังสือในตัวจังหวัดตรังคืนนั้น เป็นคุณไช้ไหม?” ผ่านภพถาม น้ำเสียงส่อแววตื่นเต้น

“ใช่คะ...ทิตยาจำที่ได้...” ทั้งสามส่งเสียง หัวเราะขึ้นมาพร้อมกันอาทิตยาหันไปเล่าเหตุการณ์ วันที่เดินชนกันในร้านหนังสือหล่นกระจาย ให้ วิชิตฟัง บรรยายากศความเป็นพี่น้องเบียดขัดความหวาดระแวงออกไปจากกันจนสิ้น

“อ้อ...แล้วน้องผู้ชายที่ขึ้นรถมาด้วยกันตอน นี้ไปไหนเล่าครับ?” เขาถามด้วยน้ำเสียงธรรมดา แต่ เมื่อเห็นท่าที่อึดอัดของอาทิตยาและคำสนทนาที่ชะงัก เมื่อครู่นี้ ผ่านภพจึงรีบกลับสู่บทสนทนาที่ค้างอยู่

“ความรู้สึกที่ยังจำได้ไม่มีวันลืมก็คือ ไม่ว่า คนในธรรมศาสตร์เข้านั้นจะเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ ก็ตาม แต่สิ่งที่ผมไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งก็คือเรื่องของ ความทูลุทฬัดร้าย ผมเองผ่านสงครามมาไม่น้อย แต่ก็ยังไม่เคยทำกับศัตรูคู่ศึกเหมือนเช่นนั้น

“ผมเคยพูดว่า สงครามเป็นเรื่องของเกียรติยศ แต่การสังหารหมู่เป็นอาชญากรรม ดังนั้นผม ถือว่าในธรรมศาสตร์ครั้งนั้นเป็นอาชญากรรมชนิดหนึ่ง...และนับเป็นโชคของผมที่ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย” เขากล่าวอย่างหนักแน่น

“ดังนั้น เรื่องการนิโทษกรรมของท่านนายกฯ เกรียงศักดิ์ ผมจึงเห็นด้วย อย่างน้อยที่สุดก็ถือว่าเป็นการแสดงความรับผิดชอบในฐานะรัฐบาล แม้ จะคนละชุดก็ตาม...”

“แต่อีกด้านหนึ่งที่ผมยังกังวลและคิดไม่ตก คือ เรื่องการต่อสู้ระหว่างเราอันที่จริงก็เป็นคนไทย ด้วยกัน พี่น้องกันเองทั้งนั้น ซึ่งก็ได้แต่หวังว่าสักวัน หนึ่งเราคงจะหาทางออกกันได้”

บรรยากาศพี่น้องยังคงอยู่ แต่เรื่องราวที่ผ่าน ภายังหาคำตอบไม่ได้กลับทำให้ความรื่นเริงที่มีมา โดยตลอดลดลงไป ทั้งสามมิได้มีความอึดอัดต่อกัน แต่ความอึดอัดที่แผ่คลุมคือคำตอบที่สอง หนุ่มสาว ก็หาไม่ได้เช่นเดียวกัน

“แล้วน้องทั้งสองคิดอย่างไรครับกับการล้มล้างอำนาจรัฐด้วยกำลังอาวุธของ พคท.?” ผ่านภพถามอย่างใคร่รู้ แม้จะเป็นคำถามที่มีความเสี่ยงแต่ ก็เชื่อว่าความไว้วางใจที่เกิดขึ้นแล้วคงมากพอที่จะ ได้ทราบทัศนคติของคู่ สนทนา วิชิตหันหน้าไปทาง อาทิตยาคล้ายส่งสัญญาณให้เป็นผู้ตอบ หญิงสาว หนึ่งไปชั่วคราวก่อนจะเรียบเรียงคำพูด

“พวกเราต้องการเพียงความเป็นธรรมคะ เรา ต้องการประชาธิปไตย เราต้องการสังคมที่ยุติธรรมไม่มีการกดขี่ข่มเหงเอารัดเอาเปรียบ แต่ที่ผ่านมาเราไม่มี ทางเลยที่จะได้มา ขอโทษนะคะ...พวกเผด็จการไม่เคยให้โอกาสแก่ประชาชน เหตุการณ์ที่ธรรมศาสตร์ อย่างที่พี่เห็นคือตัวอย่างที่ชัดเจน ดังนั้นประชาชน จึงไม่มีทางเลือกอื่นเลยนอกจากต้องจับอาวุธเข้า ต่อสู้” อาทิตยาตอบอย่างรวบรัด ระมัดระวัง

“พี่คิดว่าประชาชนมีหนทางที่จะได้มาซึ่ง ความเป็นธรรมและประชาธิปไตยโดยไม่ต้องใช้อาวุธไหมคะ?” ผ่านภพนิ่งเงียบ รับฟังทุกถ้อยคำ อย่างครุ่นคิด

บ้านเมืองมีความไม่เป็นธรรมจริงหรือไม่...

บ้านเมืองไม่เป็นประชาธิปไตยจริงหรือไม่?

กว่าจะแยกจากกันเวลาก็กว้างเลยจนดึกตื่น แต่ก็นับว่าคุ้มค่าเพราะถึงตอนนี้มีตรภาพระหว่างผ่านภพกับอาทิตยาและวิจิตได้งอกเงยขึ้นแล้ว สลัดเรื่องราวอันเป็นเปลือกนอกออกไป เหลือเพียงเรื่องราวของมิตรภาพเรื่องของพี่ชายที่พาน้องสาวน้องชายไปกินข้าว และต่างฝ่ายต่างก็ตระหนักว่าอีกฝ่ายมิได้น่ากลัวอย่างที่เคียดวาดภาพไว้ก่อนหน้านี

ผ่านภพในสายตาของอาทิตยาและวิจิตตลอดคำคืนที่ได้ แลกเปลี่ยนกันมิได้มีลักษณะน่ากลัวเหมือนภาพของทหารอย่างที่เข้าใจมาโดยตลอด โหดเหี้ยม ดุดัน ซอบใช้กำลัง ฯลฯ ผ่านภพที่แม้เพิ่งรู้จักแต่ก็เป็นเสมือนพี่ชายใจดีคนหนึ่งจริงใจห่วงใยและเอื้ออาทรต่อน้อง ๆ

อาทิตยาและวิจิตในสายตาของผ่านภพก็เช่นกัน มันไม่ใช่ภาพของคอมมิวนิสต์ที่ก้าวร้าว ดุดัน จิตใจหมกมุ่นอยู่แต่ความเกลียดชัง ฯลฯ ถึงที่สุดแล้วลึกลงไปในความเป็นมนุษย์ทั้งสองก็ไม่แตกต่างจากเด็กหนุ่มเด็กสาวทั่วไป

บทสรุปนอกเหนือจากความเป็นมนุษย์ก่อนจากกันคืนนั้นสำหรับอาทิตยาก็คือ แม้ผ่านภพเป็นนายทหารแต่ก็พร้อมรับฟังปัญหาของคนหนุ่มสาวซึ่งสำหรับสถานการณ์เช่นนั้นแค่นี้ก็นับว่าน่าพอใจแล้ว

ส่วนผ่านภพ คำถามที่ว่าบ้านเมืองมีความไม่เป็นธรรมจริงหรือไม่...บ้านเมืองไม่เป็นประชาธิปไตยจริงหรือไม่? คือสิ่งที่ติดค้างและนำไปสู่การครุ่นคิดอย่างจริงจัง

เหลือบมองนาฬิกาที่หัวเตียง เห็นว่ายังไม่ดึกนัก ผ่านภพจึงเดินมานั่งอยู่ที่โต๊ะทำงานในห้องนอน อากาศเย็นสบายแม้ไม่ได้เปิดเครื่องปรับอากาศ ลมเย็นจากท้องทะเลซึ่งอยู่ห่างไปไม่กี่กิโลเมตรพัดผ่านม่านหน้าต่างที่เปิดรับลมเข้ามาในห้อง เปิดไฟบนโต๊ะแล้วหยิบหนังสือเล่มเก่าแก่

ที่เฝ้าทะนุถนอมราวของมีค่าขึ้นมาแล้วพลิกไปที่ภาพถ่ายหมู่หน้าหอประชุมใหญ่แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สายตาเพ่งมองไปที่ภาพหญิงสาวเจ้าของโบหน้าหวานเศร้า จิตใจเลื่อนลอยกลับไปสู่เรื่องราวของศศิประภาที่รักในอดีตแล้วมาจบลงที่อาทิตยาที่เพิ่งได้รู้จักและใกล้ชิด โบหน้าที่เหมือนกันราวคนคนเดียว

ความคิดล่องลอยเตลิดไร้ขอบเขตแห่งเหตุผล จู่ ๆ เขาก็เกิดคำถามบางอย่างขึ้นมาในใจ หากอาทิตยาในวันนี้คือศศิประภาเมื่อหลายสิบปีก่อน...หากพลังแห่งความรักความผูกพันที่ทั้งสองมีต่อกันอย่างลึกซึ้งมีพละนาฏภาพยิ่งใหญ่จนไม่อาจอธิบายด้วยศาสตร์ใด ๆ

ธงเจิมในวันนี้อยู่ที่ไหน ?

พยายามทบทวนบทสรุปจากการสังเกตความสัมพันธ์ของวิจิตกับอาทิตยา ทั้งหมดที่เห็นก็เป็นเพียงผู้ปฏิบัติงานร่วมกันเท่านั้น อยากรู้ว่าแต่ความสัมพันธ์แบบคนรักเลย กระทั่งเพื่อนสนิทก็ดูไม่ใช่อย่างแน่นอน

หากอาทิตยารุ่นนี้คือศศิประภาเมื่อภพก่อนแล้วทุกวันนี้มีธงเจิมหรือไม่ ถ้ามีเขาคือใคร อยู่ที่ไหน ?

มีไม่บ่อยครั้งที่นายทหารหนุ่มผู้นี้จะปล่อยความคิดให้เตลิดเปิดเปิงอย่างไร้จุดหมาย แต่เขาก็รู้สึกผอนคลายอย่างไม่เคยมีมาก่อน คำถามที่ไม่ต้องเร่งร้อนหาคำตอบ คำถามที่ไม่ต้องตั้งสมมติฐานที่รอบคอบและมีเหตุผลอันเป็นวิทยาศาสตร์ สนับสนุน ปล่อยให้ล่องลอยไปโดยไม่ต้องมีกรอบและไม่ต้องควบคุม

มองออกไปนอกหน้าต่าง ดวงจันทร์ที่เพิ่งโผล่พ้นขอบฟ้าสาดแสงนุ่มนวลสาดไปทั่วพื้นที่ ผ่านภพดับไฟบนโต๊ะทำงานเปิดโอกาสให้แสงสว่างจากธรรมชาติทำหน้าที่แทน และราวกับถูกแรงดึงดูดผ่านภพหยิบหูหิ้วจากซองมาจุดแล้วเดินไปยังประตู

ซึ่งเปิดออกไปสู่เฉลี่ยด้านที่ดวงจันทร์กำลังอวดโฉม
ทรุดนั่งลงบนเก้าอี้ที่วางอยู่ เอนหลังพิงพนักเต็มที
ร่างกายผ่อนคลาย จิตใจล่องลอยไปยังคำถามที่เพิ่ง
อุบัติขึ้นมา ศศิประภาคืออาทิตยา แล้วจริงเจิมอยู่
ที่ไหน ?

กลิ่นหอมอ่อน ๆ จากดอกไม้บางชนิดคละ
เคล้ากับสายลมอ่อน ๆ ที่พัดโชย นึกอยู่เพียงครู่ก็
กำหนดได้ว่าเป็นกลิ่นจากกลิ่นหอมที่ห่างเหินไปนานเพง
มองไปในความสลัวบริเวณริมรั้ว ล้นทมต้นสูงใหญ่
พอบรรยากาศเย็นระคนอยู่ในความมืด

กลิ่นหอมจากกลิ่นหอมดั้งตัวเขากลับไปสู่อดีต
เมื่อไม่นานมานี้ที่บ้านน้อยริมน้ำเจ้าพระยาครั้ง
เข้าไปศึกษาต่อที่ โรงเรียนเสนาธิการทหารบกซึ่ง

ชักนำเขาไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราวอันอดีตที่แม้จน
บัดนี้ก็ยังไม่หาคำอธิบายไม่ได้

ไม่เพียงเท่านั้น บัดนี้คำถามที่ยังหาคำอธิบาย
ไม่ได้ก็ยังเชื่อมโยงมาสู่คำถามข้อใหม่ที่ยากต่อคำ
อธิบายไม่น้อยไปกว่ากันเลย

หากอาทิตยาวันนี้คือศศิประภาเมื่อภาพก่อน
แล้วทุกวันนี้มีจริงเจิมหรือไม่ ถ้ามีเขาชื่อใคร อยู่ที่ไหน ?

ตั้งคำถามให้ตัวเองอีกครั้งพร้อมกับกลิ่นหอม
จากกลิ่นหอมที่คล้ายเข้มข้นขึ้น พร้อม ๆ กับเสียงเพลง
แว่วหวานมาจากบ้านพักที่อยู่ใกล้ ๆ กันก็ดังคละ
เคล้าแสงจันทร์และกลิ่นหอมจากกลิ่น...

(อ่านต่อฉบับหน้า)

มุขของดี มาฝาก

☛ เรื่องที่ ๑ ผู้ร้ายบนท้องถนน

ทุกวันนี้เมื่อเราขับรถจะสังเกตได้ว่า มีผู้ร่วมทางที่น่ารังเกียจอยู่มากมาย และเหมือนว่าจะมากขึ้นทุกวัน ขอเรียกพวกนี้อย่างสุภาพที่สุดแล้วว่า “ผู้ร้ายบนท้องถนน” ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างพฤติกรรมที่พบ โดยหวังว่า สมาชิกเสนาศึกษาจะไม่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม “ผู้ร้าย” พวกนี้และขอเรียกร้องเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรให้ช่วยกวดขันจับกุมด้วย

๑) **ฝ่าสัญญาณไฟจราจร** เมื่อมีไฟสัญญาณจราจร หรือที่เรียกกันว่า ไฟเขียวไฟแดง ไม่ว่าจะเป็นที่ทางแยก หรือที่ทางม้าลาย ผู้ขับรถจะต้องปฏิบัติตามสัญญาณไฟ จะให้เหตุผลตามที่เห็น เช่น รถว่างแล้ว คนข้ามไปแล้ว... ฯลฯ ไม่ได้ ต้องถือตามสัญญาณไฟเท่านั้น รถบางคันพอเห็นว่าไปได้ก็ไป ทั้งที่ไฟสัญญาณยังแดงอยู่ แค่นั้นไม่พอ หากเขาไม่ได้เป็นคันแรก ก็ยังบีบแตรใส่รถคันแรกที่จอดรอสัญญาณไฟอีกด้วย

๒) **พวกแซงคิว** มักพบตามที่กั้นรถหรือตามทางแยก โดยไม่สนใจว่าใครจะต่อคิวกันยาวแค่ไหน เขาจะแซงขึ้นไปแทรกข้างหน้าได้เสมอ และถ้ารถในคิวไม่ยอมให้แทรก จะโกรธอีก ถ้ารถติดยาว ๆ พวกนี้จะแซงขึ้นไปแทรก

๓) **ไม่เปิดไฟเลี้ยว** เมื่อจะเลี้ยวรถหรือเปลี่ยนเลน จะต้องให้สัญญาณไฟแต่เนิ่น ๆ เพื่อให้เพื่อนร่วมทางได้รู้และจะได้ระวัง นึกภาพว่า ท่านมา

ถึงปากซอย กำลังจะเลี้ยวซ้ายออกถนนใหญ่ ก็ต้องมองรถทางขวาที่จะไปตรง ให้เขาไปก่อน แต่พอรอแล้ว พวกกลับเลี้ยวซ้ายเข้าซอยโดยไม่ให้สัญญาณเฉยเลย ทำให้เราเสียจังหวะ

๔) **ใช้ความเร็วไม่เหมาะสม** โดยทั่วไปมักจะมีค่าเตือนกันเฉพาะว่าอย่าขับรถเร็ว แต่ที่จริงแล้วการขับช้าเกินไปก็อันตรายมากเช่นกัน เช่น ขับช้าแต่ไม่ชิดซ้าย ขับช้าทั้งที่ถนนว่าง เป็นเหตุให้รถคันที่ตามมาต้องแซงและเป็นเหตุให้เกิดอันตรายได้ นอกจากนั้นยังเป็นเหตุให้การจราจรติดขัดอีกด้วย เช่น ถ้าท่านขับตามหลังรถคันหนึ่งซึ่งขับช้ามาก โดยท่านไม่สามารถมองเห็นได้ว่า สภาพการจราจรข้างหน้าเป็นอย่างไร ก็อาจคิดว่ารถติด แต่เมื่อท่านแซงขึ้นไปได้ หรือเมื่อถึงทางโค้ง ก็จะเห็นว่าทางข้างหน้าว่างโล่ง แต่เราต้องมาขับช้าตามรถคันนี้ ซึ่งอาจจะชอบขับช้าจนเป็นนิสัย หรืออาจขับไปพร้อมกับคุยโทรศัพท์ไปด้วย ความเร็วที่เหมาะสม คือ ใช้ความเร็วเท่ากับรถคันอื่น ๆ ที่ร่วมทาง จะปลอดภัยที่สุด หากท่านเห็นว่ารถคันหน้าอยู่ห่างมากแต่มีรถขับตามท่านมากมาย และมีรถแซงท่านไปหลายคัน แสดงว่าท่านขับรถช้าเกินไปแล้ว ถ้าโดนบีบแตรใส่อย่าไปโกรธเขาเลย ท่านเองแหละที่ผิด

๕) **ไม่เปิดไฟหน้าเมื่อทัศนวิสัยไม่ดี** เช่น ตอนเช้าหรือเย็นที่เริ่มจะมีมืดแล้ว ฝนตก หรือมีหมอก จะต้องเปิดไฟหน้ารถทันที ทุกวันนี้จะพบเห็นการ

ละเลยเรื่องนี้บ่อยมาก อย่าคิดว่าจะเปิดเมื่อท่านมองไม่เห็นเท่านั้น เพราะการเปิดไฟทำให้คนอื่นเห็นท่านด้วย ทั้งนี้รวมถึงรถจักรยานยนต์ที่ไม่มีไฟท้ายรถจักรยานยนต์พ่วงข้าง และรถจักรยานด้วย

ยังมีอีกหลายประเภท ขอเอามาเป็นตัวอย่างแค่เพียงเท่านี้

👁️ เรื่องที่ ๒ ร้อยสิ่งที่ควรมีตลอดชีวิต

- ๑) เอาใจเขามาใส่ใจเรา
- ๒) เชื้อมั่นตัวเอง
- ๓) อย่ามองคนที่หน้าตา
- ๔) กล้าคิด พุด และทำ
- ๕) เมื่อมีเรื่องจงหมั่นปรึกษาผู้อื่น
- ๖) และจงเป็นที่ปรึกษาให้ผู้อื่นด้วย
- ๗) อย่าโกหกกับเรื่องที่คุณคิดว่าผิด
- ๘) ใฝ่ใจบุคคลที่สมควรใฝ่ใจ
- ๙) เปิดใจให้กว้าง
- ๑๐) มองการณ์ไกล
- ๑๑) วางแผนอนาคต
- ๑๒) อย่าโทษตัวเอง
- ๑๓) มีความรับผิดชอบ
- ๑๔) ตอบแทนเมื่อได้รับ
- ๑๕) ให้ในสิ่งที่ผู้อื่นอยากได้หรือไม่มี
- ๑๖) อย่าใช้อารมณ์ แต่จงใช้ความคิด
- ๑๗) คิดถึงส่วนรวมให้มาก
- ๑๘) ดูแลตัวเองให้เป็น
- ๑๙) รู้ผิด ชอบ ชั่ว ดี
- ๒๐) อย่าปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยเสียเปล่า
- ๒๑) อย่ารู้ค่าสิ่งที่อยู่กับเราต่อเมื่อเราสูญเสียมันไปแล้ว
- ๒๒) จงรู้ตัวอยู่เสมอว่าตอนนี้กำลังทำอะไร
- ๒๓) ที่ทำอยู่มีผลดี / เสีย มีประโยชน์ / ไร้ประโยชน์
- ๒๔) อย่าัววหายนแล้วล้มคอก
- ๒๕) ให้อภัยแก่ตนเอง และ ผู้อื่น

๒๖) อย่าเก็บอดีตมาทำร้ายตัวเอง แต่จงหัดที่จะเรียนรู้จากมัน

๒๗) คนไม่ผิดคือคนที่ไม่เคยทำอะไร

๒๘) ได้หน้าอย่าลืมหหลัง

๒๙) คุณไม่ใช่พระเจ้า อย่าคิดขอมความรู้สึกที่เสียไปแล้ว แต่จงวางแผนที่จะดูแลไม่ให้มันเสีย

๓๐) อย่าอ่านข้อความที่มีประโยชน์ผ่าน ๆ

๓๑) อ่านแล้วคิด คิดแล้วทำ หมั่นพัฒนา

ตนเอง

๓๒) รู้จักแบ่งเวลาและหน้าที่

๓๓) ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมบ้าง

๓๔) อย่าเห็นแก่ตัว

๓๕) อย่ารอคอยในสิ่งที่ยังมาไม่ถึง

๓๖) อย่ากลัวในสิ่งที่ตนสามารถสู้ หรือเปลี่ยนแปลงมันได้

๓๗) กำลังใจเป็นสิ่งสำคัญ หัดเติมให้คนอื่น แล้วเขาจะกลับมาเติมให้คุณเอง

๓๘) เพื่อนไม่จำเป็นต้องเจอหน้ากันก็คุยกันได้

๓๙) อย่าคิดว่าเขาไม่โทรมา ถ้าคุณก็ไม่เคยโทรหาเขาเช่นกัน

๔๐) จงเป็นฝ่ายให้มากกว่าฝ่ายรับ

๔๑) ดูแลบิดา มารดาให้ดี คุณมีโอกาสรีบทำเสียก่อนจะไม่มี

๔๒) อย่าเสียใจกับสิ่งที่เลวร้ายหรือสูญเสียไปแล้ว มันไม่กลับมาแต่คุณสามารถทำมันใหม่หรือเรียนรู้จากมันได้

๔๓) คำพุดเมื่อพุดออกไปแล้ว ไม่สามารถเรียกกลับได้ ดังนั้นคิดก่อนพุด

๔๔) อย่าทุ่มเทกับสิ่งที่ไม่ได้ประโยชน์

๔๕) คำพุดให้กำลังใจคนได้ ปลอบใจได้ ยุให้ทะเลาะกันได้ ทำให้เสียความรู้สึกได้ จงรู้ที่จะพุด

๔๖) ชีวิตไม่ใช่เกม พลาดแล้วเริ่มใหม่หรือกตโหดได้

๔๗) หากจดหมายให้กับชีวิต

- ๔๘) เครียดได้ แต่เครียดให้เป็น
- ๔๙) ถ้างง เขียนหนังสือได้แต่เขียนให้เป็นภาษา
- ๕๐) วัน ๆ หนึ่งคุณทำอะไรไปบ้างที่ไม่ใช่กินนอน เล่น
- ๕๑) ไม่มีหมอกคนไหนรอให้คนไข้จะตายแล้ว ค่อยช่วยหรือกนะ
- ๕๒) เพื่อนคุณก็เช่นกันอย่าปล่อยให้เขา เครียดจนจะตายแล้วถึงไปถามหรือดูแล
- ๕๓) ร่างกายไม่ใช่เครื่องจักร ให้มันพักผ่อน เสียบ้าง
- ๕๔) คุณซื้อนาฬิกาได้แต่คุณซื้อเวลาไม่ได้
- ๕๕) ตอนนี้ไม่มีใครคอยคุณอยู่รึเปล่า ? ถ้ามี กลับไปหาซะ
- ๕๖) ตอนนี้คุณคอยใครอยู่รึเปล่า ? จะคอย อย่างนี้ไปถึงเมื่อไหร่ ? ทำอะไรเสียบ้าง
- ๕๗) อย่างกล่าวคำว่าขอโทษบ่อย มีอะไรดี ๆ ตั้งหลายอย่างที่ทำได้ไม่ต้องตามขอโทษ
- ๕๘) ตอนคุณลำบากคุณคิดถึงใคร ? คุณ อยากให้ใครช่วยเหลือ ?
- ๕๙) ตอนนี้คุณสบายอยู่ ? แล้วคนที่เคยเคย ขอความช่วยเหลือล่ะ ? หมดประโยชน์ ?
- ๖๐) ไม่ใช่ ? แล้วไหน ?? ต้องให้บอกต่อมั๊ย ???
- ๖๑) ทำอะไรก็ได้ให้ตัวเองมีความสุข แต่อย่า บนทุกข์ของผู้อื่น
- ๖๒) ตอนที่คุณกำลังอ่านประโยคนี้ จงรู้ไว้ว่า คุณเป็นมนุษย์และยังมีชีวิตอยู่
- ๖๓) ใครเป็นคนทำให้คุณมีชีวิต ? ตอบแทน เขาบ้างหรือยัง ?
- ๖๔) ไม่ต้องรอให้ถึงวันพิเศษใด ๆ แค่นี้เข้าไป บอกว่ารักเขาก็เพียงพอแล้ว
- ๖๕) อย่างรอให้ถึงวันเกิดเพื่อน ถึงจะได้คุยกัน หรือให้ของขวัญกัน
- ๖๖) ไม่มีกฎหมายใดห้ามให้ของขวัญในวันธรรมดา

- ๖๗) ถ้าเป็นคุณอยู่ดี ๆ มีเพื่อนเอาขนมมาให้ คุณจะรู้สึกดีไหม ? หรือว่าดูที่ราคาขนม ?
- ๖๘) เหล้าทำให้คุณลืมได้ตอนเมาแถม แต่ เพื่อนแท้ทำให้คุณลืมเรื่องร้าย ๆ ได้ตลอดชีวิต
- ๖๙) อย่าคิดว่าตนเองไม่มีเพื่อนหรือไม่มีใคร อย่างน้อย ๆ ถ้าคุณได้อ่านข้อความนี้ จงรู้ไว้ว่าคุณ ยังมีผู้เขียนอีกคน
- ๗๐) อย่าคิดว่าตนเองเป็นคนที่ไม่ซื่อสัตย์ที่สุด และ อย่าคิดว่าตนเองเป็นคนที่ไม่ซื่อสัตย์ที่สุด
- ๗๑) อย่าพูดคำว่าไม่มาเป็นเราไม่รู้หรือก ถ้า คุณก็ไม่รู้เรื่องของเขาเช่นกัน
- ๗๒) เหนื่อยแล้วพักเถอะ อย่าฝืนอ่านต่อเลย คนเขียนตั้งใจมากแล้วที่คุณอ่านถึงตรงนี้
- ๗๓) อย่าคิดว่าคนดีไม่มีในสังคม เพราะคุณ ก็เป็นคนเพียงแต่คุณยังไม่ได้ทำอะไรบางอย่าง
- ๗๔) ปริศนาในเกมคุณแก้ได้ แล้วทำไม ปริศนาในชีวิตคุณแก้ไม่ได้ ในเมื่อบทสรุปก็อยู่ใน ตัวคุณ ?
- ๗๕) คุณมองเพชรมองที่ความงามภายใน หรือป้ายราคาข้างนอก?
- ๗๖) ถ้าคุณกินอาหารเหลือ ลองนึกถึงเด็กที่ ไม่มีอันจะกิน
- ๗๗) มีเรื่องราวอีกมากมาย ที่ไม่ได้เขียนอยู่ใน หนังสือลองค้นคว้าดูจะรู้
- ๗๘) ลูกธนูที่ถูกปล่อยออกจากหน้าไม้ อันตรายน้อยกว่าหอกที่แทงมาจากข้างหลัง
- ๗๙) การถูกหักหลังเป็นสิ่งที่เจ็บปวด อย่าให้ มันเกิด
- ๘๐) ทำยังไง ?? ต้องขโมยขึ้นบ้านก่อนถึงไป ดูแล้วรีบบ้านโซ่มั๊ย ??
- ๘๑) ทำใจกับสิ่งต่าง ๆ ล่วงหน้าไว้บ้างก็ดี
- ๘๒) จะยกตัวอย่างให้ สมมติคนที่คุณรักจาก ไปตอนนี้ คุณคิดว่าทำอะไรให้เขาบ้างหรือยัง??
- ๘๓) อย่าตอบว่าทำยังไงก็ตอบแทนไม่หมด ขอถามว่าทำรึยัง? ครั้งสุดท้ายเมื่อไหร่ ?

๘๔) คุณทำใจได้แล้วหรือถ้ามันเกิดอะไรขึ้น? คุณไปร้องให้ช่างโรงศพ ยังไงเขาก็ไม่ฟื้นหรือได้ยินหรือกนะ ?

๘๕) ตัวคุณมีคุณค่าอยู่แล้ว อยู่ที่คุณรู้จักดึงมันออกมาใช้ได้หรือเปล่า??

๘๖) หัดคุยกับตัวเองบ้าง แล้วจะรู้ว่าอะไรอีกมากที่คุณไม่รู้ ?

๘๗) ร่างกายใช้มาก็ปีแล้ว เคยดูแลมันบ้างหรือเปล่า ? หรือเอาไว้เพื่อให้วิญญาณมีที่สิงสถิตย์

๘๘) การใส่เสื้อสวย ๆ ไม่ช่วยให้ร่างกายดีขึ้นหรือกนะ ที่ดีขึ้นคือบุคลิกต่างหาก

๘๙) หากความสุขของตัวเองให้เจอ หัดมีความสุขเสียบ้าง อดีตเราลืมไม่ได้แต่เลิกคิดได้

๙๐) ลองทำอะไรบ้า ๆ ดูบ้างก็ดี อย่ายึดติดกับอะไรนักเลย

๙๑) ผู้เขียนไม่ใช่คนรู้อะไรมากมาย ไม่ได้มาโชว์ว่าตัวเองอวดรู้ แต่อยากให้คุณได้รู้อะไรไว้บ้างก็ดี

๙๒) สิ่งที่คุณปล่อยผ่าน ๆ ไปในชีวิต หรือ

เรื่องที่คุณเห็นว่าไม่สำคัญ กลับมาดูแลตรงนั้นบ้างก็ดี

๙๓) อย่าไว้ใจใครเกินไป ไม่ได้สอนให้ระแวงไม่ไว้ใจใคร แต่ระวังไว้บ้างก็ดี

๙๔) อย่าตามเพื่อนนัก กินเหล้ากิน เล่นไพ่ เล่น เทียวหญิงเที่ยว

๙๕) ยาเสพติดทุกชนิด อย่าคิดจะลองเด็ดขาด

๙๖) อย่าทำตามเพราะเพื่อนทำกันหมด ร่างกายเขาจะร่างกายเราคนละร่างกายกัน แน่นอนจิตใจก็เหมือนกัน

๙๗) ผู้ชายยังงี้ก็คือผู้ชาย ผู้หญิงก็คือผู้หญิง

๙๘) บางครั้งการอยู่คนเดียวก็ไม่ได้เลวร้ายเสมอไป

๙๙) ไม่มีมิตรถาวร และ ศัตรูที่แท้จริง

๑๐๐) จงทำวันนี้ให้ดีที่สุด เพื่อตัวเราเอง คนที่เรารัก และคนที่อยู่รอบกายเรา

เกมอักษรไขว้

จงวงกลมรอบคำต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ข้างใต้ให้ครบ

เรียนนักศึกษา

ส่งคำตอบได้ที่ เข้าร่วมกลุ่ม

ส่งคำตอบได้ตั้งแต่บัดนี้ ถึง เม.ย. ๖๔ ✓ มีรางวัลสำหรับคนตอบถูกต้องและเร็วที่สุด 🎁 ๑ รางวัล (๑ คน / ๑ เกม / ๑ รางวัล)

Intervene Kneel Location Massacre Negative Order Pain Personnel Pilot Position
 Pray Prisoner Property Pulse Raid Rescue Responsibility Retire Risk Rival
 Roger that Secure Seize Shipment Soldier Starvation Survive Tank Train Vehicle
 Volunteer War Warfare Warlord Weapon Withdraw Wound

R	E	C	U	S	E	T	A	N	P	R	P	R	Y	R	W	F	V	H
E	E	F	H	R	E	T	I	M	A	G	M	R	E	R	F	H	E	F
T	S	S	M	G	E	E	T	E	I	Y	J	E	I	H	A	G	H	J
E	L	U	P	E	R	S	O	N	N	E	L	Y	M	S	Y	J	I	L
I	U	R	S	O	E	R	E	H	H	K	R	E	G	J	O	R	C	H
W	P	V	E	G	N	G	H	C	E	H	J	D	R	J	T	N	L	B
A	W	I	U	C	E	S	F	D	U	S	G	A	F	E	G	B	E	T
R	A	V	I	A	F	G	I	D	G	R	S	V	S	G	E	H	G	R
L	R	E	I	R	V	A	F	B	R	G	E	O	A	D	N	U	O	F
O	N	B	B	R	N	H	D	R	I	H	E	L	P	G	R	Y	E	G
R	N	L	I	O	O	R	D	E	R	L	D	U	E	P	P	I	R	D
D	E	O	B	N	I	V	G	R	E	W	I	N	G	N	W	G	N	N
W	R	C	F	T	T	S	A	F	S	E	F	T	S	I	G	M	E	F
A	A	C	B	B	A	E	B	D	C	E	G	E	Y	A	H	G	W	O
R	I	O	P	A	C	D	R	N	U	D	T	E	N	R	A	G	I	U
L	D	L	R	B	O	W	R	V	E	V	X	R	C	T	F	E	T	N
O	N	Y	O	I	L	Y	U	E	E	K	S	G	I	T	B	G	H	D
A	F	V	P	C	V	F	N	U	N	N	O	V	C	R	B	S	D	T
D	W	A	E	A	R	A	U	P	O	E	E	E	T	I	E	O	R	I
N	G	I	R	R	F	F	L	B	R	E	R	S	G	Z	E	L	O	O
W	C	N	T	R	D	L	A	G	T	L	C	G	I	B	V	D	P	N
C	E	D	Y	H	G	T	I	G	O	L	A	E	F	T	N	I	G	R
R	W	A	T	O	D	R	F	G	A	F	S	H	G	E	H	E	D	O
A	D	F	P	T	G	R	E	E	T	T	S	H	R	F	F	R	B	G
F	G	U	N	O	D	I	A	H	W	T	A	E	I	S	D	F	C	E
E	X	F	N	K	N	Y	E	W	A	R	M	T	Y	P	T	B	B	R
S	B	U	O	A	G	G	D	R	R	I	M	Y	T	O	M	F	D	T
C	M	M	I	H	R	T	V	J	F	S	R	H	L	C	G	E	B	H
R	H	O	T	O	E	A	H	D	A	K	B	I	C	V	N	F	N	A
A	T	C	I	O	T	G	W	O	R	M	P	R	A	Y	Y	V	M	T
V	E	C	S	I	I	D	E	R	E	S	F	R	E	W	F	H	H	W
E	T	A	O	T	R	R	E	S	P	O	N	G	S	I	B	I	L	Y
G	J	N	P	F	E	D	G	B	N	F	W	O	U	N	D	H	J	U
D	L	A	G	D	G	T	A	N	K	R	T	D	N	U	L	O	V	N
A	K	G	F	B	B	T	A	N	M	T	R	W	F	H	D	H	E	J

ส่งคำตอบได้ที่

เสนาศึกษา

ส่งเพลงที่คุณหาเจอ จำนวน ๒๐ เพลง ได้ตาม QR-Code ด้านบนนี้ สู้รับรางวัลสมนาคุณ (จำนวน ๓ รางวัล)

แ	ฟ	น	จ้	า	อ	น	ก	เ	ห้	ว	ไ	จ	ไ	น	ส	ญ	ญ	ต	
ท	ด้	ถ้	แ	แ	ส	ห้	ว	กั	อ้	ที่	จ	ย	เ	ด	ถึ	ม	า	า	
ง	น	า	ส	ม	ง	ย	ส้	บ	า	ผู้	ว้	ด	ด	อ	ก	ม	ก	ม	
ซ้	รั	เ	ง	น	ไ	า	า	ท	ย	ไ	น	า	ร	ก	ด	แ	ศ	จ	
า	ก	ธ	น	ไ	ข	ด	บ้	ร	มี	ไ	ผู้	ว	ง	ะ	อ	ป	ร	ง	
ง	ท้	อ	ว	จ	ย	ส	แ	ง	ค้	ก	ด	พ	ว้	เ	ก	ด	พ	กั	
ห	ณ	รั	ล	น	อ	โ	ม	ไ	แ	ผ	แ	น	ว	ฝ	ป้	ห	ก	เ	
ล้	ท้	ก	ป้	ญ	เ	ส้	น	ม่	พ	ง	ไ	ม่	เ	ค	ย	า	ห	ลิ	
ง	ก	จ้	ซ้	วิ	ด	น้	น้	อ	ย	น้	ก	แ	ต้	ส้	ค้	ญ	น้	ก	
ท	า	น	พ	ไ	ผ	สิ	บ้	ยู่	ซ้	ก	เ	จ	เ	ค	ย	ก	ด	กั	
ะ	ม	จ	ห	ย	ด	ฝ	น	ไ	น	จ้	ก	ร	ว	า	ล	อ	กั	น	
ล	เ	ริ	แ	ส	ง	เ	พ	ลิ	ง	ส	ด	ท้	า	ย	ม	ก	น	แ	
ถึ	ท	ง	ไ	ดิ	ง	ด้	ง	พ	ด	พ	ซ้	ซ้	น	ว	พ	เ	แ	ล้	
ง	พ	ว	กั	พ	ง	ไ	ส	ว้	า	สิ	ก	ว	ว	า	ด	ฝ	ล้	ว	
ห้	ก	ตำ	พ	ห	ด	ด้	พ	ป	อ	แ	เ	ย	ค้	ค	อ	ง	ว	แ	
ว	จำ	ด	เ	ม	ไ	ด	น	ว	ม	ส	จ้	ไ	ฟ	เ	ย้	น	ท	ส	
ไ	จ	น้	อ	ย	น้	อ	ย	ไ	จ	ง	า	ม่	ก	อ	ก	ท	ป	ง	
จ	ส้	ม	ภ้	ค	เ	ส้	ย	น	พ	ส	ห	ไ	ก	ฝ	ม	ด	ไ	ด	
ม	า	จำ	พ	ง	ซ้	ก	เ	จ้	า	ด	ล	ด้	ก	ว	ก	อ	ด	า	
ไ	ม	พ	เ	กั	บ	ด	ะ	ว้	น	ท้	า	พ	ง	พ	ผ	ป	อ	ว	
แ	จ	แ	ด	ล	ร	ค	ท	ก	ผ	า	ย	ร	ว	ย	แ	ย	ล	ข	
ท	เ	ส้	ด	ส	ย	ก้	แ	พ	ง	ย	จ	ง	รั	ก	ด้	า	ด	อ	
อ	ก	อ	ง	ส	พ	รั	ก้	แ	พ	ง	เ	พ	ช	ร	ม	ท้	น	ง	
แ	ส	ง	ด	า	ว	แ	ก	ร	ะ	ด	ก	ห	น	ว	ด	ด	จ้	ห้	
ผู้	ช	า	ย	ค	น	น้	ก้	ล้	ง	ห	ม	ด	แ	ร	ง	ส	จ	ว	
จ	ผ	ม	เ	ป้	น	พ	ร	ะ	เ	อ	ก	กั	พ	ไ	ม	จ	ไ	ไ	
จิ	ด	ด	น	ค	ร	ไ	ไ	ย	เ	ก	ม	ม	ร	ไ	ก	ไ	น	จ	
ส	ก	ก	า	ก	ห	ห	พ	ผ	กั	ม	ตำ	พ	ป	ห	พ	ย	ไ	แ	
ร	แ	ห	พ	ย	ส้	ญ	ญ	า	ก	า	ส	ะ	ล	อ	ง	า	อ	ส	
ท	ก	ม	ถึ	ง	เ	ว	ล	า	กั	สิ	ลิ	ม	เ	อ	ง	ห	ห	ธ	ง
ด	อ	ก	พ้	า	พ	ป	ส	ไ	ท	ล	น	บ	ฝ	า	พ	ม	เ	ด	
จิ	น	น้	จ้	า	ร	ผ	ล้	น	ด	ก	ก	ภ	ไ	ล	ผ	ล	บ	า	
ถึ	ก	ด	อ	แ	ส	ง	ด	า	ว	ข	อ	ง	ไ	จ	พ	บ	กั	ว	
ก	ป	คิ	ด	ถึ	ง	ไ	ม่	ถึ	ง	ฝ	ท	ไ	ฝ	พ	ไ	า	เ	ข	
แ	ไ	ก	ล	แ	ค้	ไ	ห	น	คิ	อ	ไ	ก	ล้	ห	พ	ร	ะ	อ	
ส้	ง	ฆ	ร	า	ช	บ	ช	า	ห้	อ	ห	ม	ก	ฮ	ว	ด	จ	ง	

เสนาศึกษา

โทษของอกุศล

คำปิ่น อักษรวิสัย เรียบเรียง

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรษา เป็นไปเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกในสิ่งที่มีจริงตรงตามความเป็นจริง เพราะแต่ละคำที่พระองค์ทรงแสดง เป็นคำจริง เป็นคำอนุเคราะห์ เกื้อกูลให้เข้าใจถึงความจริงของสิ่งที่มีจริงตรงตามความเป็นจริง ว่า เป็นธรรม ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน ด้วยพระปัญญาอันเกิดจากการตรัสรู้ของพระองค์ เมื่อผู้ศึกษาได้ศึกษาพระธรรมไปตามลำดับ ก็จะเข้าใจว่ามีแต่ธรรมซึ่งเป็นที่ที่มีจริงเท่านั้นที่เกิดขึ้นทำกิจหน้าที่ ไม่มีเรา ไม่มีสัตว์ ไม่มีบุคคล ไม่มีตัวตน แม้แต่การสะสมสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ก็เป็นธรรมที่มีจริง ที่เกิดขึ้นเป็นไปตามเหตุปัจจัย ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น เมื่ออกุศลซึ่งเป็นกรรมฝ่ายที่ไม่ดีเกิดขึ้นแล้วดับไปก็สะสมสิ่งที่ไม่ดีต่อไปอีกในจิตขณะต่อไป แม้ในทางฝ่ายกุศลซึ่งเป็นกรรมฝ่ายดีก็เช่นเดียวกัน เมื่อกุศลเกิดขึ้นแล้วดับไปก็สะสมสิ่งที่ดีต่อไปอีกในจิตขณะต่อไป โดยไม่ปะปนกัน นี่คือความเป็นจริง

สำหรับอกุศล เป็นสภาพธรรมฝ่ายที่ไม่ดี เกิดจากความไม่ฉลาดและให้ผลเป็นทุกข์ นำมาซึ่งความเดือดร้อนเท่านั้น ข้อความในสารัตถปกาสินี อรรถกถา พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค กายสูตร แสดงถึงความจริงของ

กรรมฝ่ายที่เป็นอกุศล ดังนี้

“**บทว่า อกุสลา** (ธรรมที่เป็นอกุศล, อกุศลธรรม) ได้แก่ **ธรรมที่เกิดแต่ความไม่ฉลาด มีโทษ มีผลเป็นทุกข์**”

เรื่องของกรรมฝ่ายที่ไม่ดี นั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงไว้เป็นอันมากทีเดียว หลากหลายโดยนัยประการต่าง ๆ เพื่อให้พุทธบริษัทได้เห็นโทษเห็นภัยของอกุศลในชีวิตประจำวัน ถ้าพระองค์ไม่ทรงแสดงไว้ ก็ไม่สามารถที่จะระลึกถึงอกุศลของตนเองเพื่อการขัดเกลาได้เลย การที่ปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูกจะค่อย ๆ เจริญขึ้นในชีวิตประจำวันก็ต้องมาจากการอาศัยคำจริงแต่ละคำที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง แต่ถึงแม้ว่าพระองค์จะทรงแสดงไว้อย่างนี้ แต่ผู้ที่มีกิเลสซึ่งเป็นเครื่องเศร้าหมองของจิตก็ไม่สามารถที่จะละอกุศลนั้นได้ถ้าปัญญาไม่เจริญขึ้นจนสามารถที่จะรู้ลักษณะของสภาพธรรมตามความเป็นจริงแล้วดับอกุศลได้เป็นขึ้น ๆ ตามลำดับ

อกุศล เป็นสภาพธรรมที่ไม่ดี ไม่นำประโยชน์อะไร ๆ มาให้ใครเลย มีแต่จะนำทุกข์มาให้เท่านั้น ขณะที่จิตเป็นอกุศลย่อมเดือดร้อน ตนเองเท่านั้นที่เดือดร้อนก่อนและถ้ามีกำลังถึงขั้นทำร้ายประทุษร้ายเบียดเบียนผู้อื่น ทำอกุศลกรรมประการต่าง ๆ ก็ยิ่ง

เดือดร้อนมาก เป็นการสะสมเหตุที่ไม่ดีที่จะทำให้
เกิดผลที่ไม่ดีไม่น่าปรารถนาไม่น่าใครไม่น่าพอใจใน
ภพหน้า กล่าวได้ว่าเดือดร้อนทั้งในขณะที่ทำอกุศล
กรรมและเดือดร้อนทั้งในขณะที่ได้รับผลของอกุศล
กรรมนั้น ๆ ด้วย ในทางตรงกันข้าม ขณะที่จิตเป็น
กุศลนั้น ย่อมผ่องใส ไม่ขุ่นมัว ไม่เดือดร้อน เพราะ
มีแต่สภาพธรรมฝ่ายดี คือ ศรัทธา (สภาพธรรมที่
ผ่องใส) สติ (สภาพธรรมที่ระลึกเป็นไปในกุศล) หิริ
(ความละอายต่ออกุศล) โอตตปปะ (ความเกรงกลัว
ต่ออกุศล) เป็นต้น เกิดร่วมด้วย

เนื่องจากแต่ละคนได้สะสมอกุศลมาอย่าง
ยาวนานในสังสารวัฏฏ์นับชาติไม่ถ้วน เมื่อได้เหตุได้
ปัจจัย อกุศลก็เกิดขึ้นเป็นไปในชีวิตประจำวัน ยก
ตัวอย่างเช่น เวลาโกรธ ก็มีความไม่สบายใจ ไม่
พอใจ ถ้าโกรธมาก สะสมมีกำลังมากขึ้น ก็อาจจะ
ไปทำร้ายเบียดเบียนคนอื่นได้ ทั้งนี้เพราะเคยสะสม
โทสะมาแล้ว เวลาโลภะเกิด ก็มีความติดข้องต้องการ
อยากได้ ดันรน แสวงหาในสิ่งที่ตนเองต้องการ เมื่อ
ไม่ได้ตามที่ต้องการ ก็เกิดโทสะเกิดความไม่พอใจ
แต่เมื่อได้มาตามที่ต้องการแล้ว ก็ต้องรักษาไว้อย่าง
ดี ติดข้องต่อไปอีก และทุกครั้งที่อกุศลเกิด จะมี
อวิชชาความไม่รู้หรือโมหะเกิดร่วมด้วยเสมอ เป็น
เรื่องของสภาพธรรมฝ่ายที่ไม่ดีทั้งหมด

โลภะเกิดแล้วก็ดับไป โทสะเกิดแล้วก็ดับไป
แต่ไม่สูญหายไปไหน จะสะสมสืบต่อไปในจิตต่อ ๆ
ไป ทำให้แต่ละบุคคลมีอัธยาศัยแตกต่างกันออกไป
บางคนเป็นคนโลภมาก ติดข้องมาก เห็นอะไร ก็
อยากได้ไปหมด ได้เท่าไรก็ไม่พอ ถึงกับทำทุจริตก็
ทำโดยไม่เกรงกลัวต่อผลที่จะเกิดขึ้นเลยแม้แต่น้อย
บางคนเป็นคนที่โมโหมาก เห็นอะไร ได้ยินอะไร ก็
ไม่ชอบใจ ไม่ถูกใจไปทุกเรื่อง ซึ่งเป็นธรรมที่เกิด
เพราะเหตุปัจจัย กล่าวคือ เป็นอกุศลธรรมที่เกิดขึ้น
เป็นไป ในชาตินี้เป็นอย่างนี้ ถ้ายังไม่เห็นโทษ ไม่มี
การขัดเกลา ชาติหน้าต่อไปก็สะสมเป็นบุคคลมี
ลักษณะอย่างนี้อีก เป็นผู้เต็มไปด้วยอกุศลมากยิ่งขึ้น
จนยากที่จะแก้ไขได้

สิ่งที่ตนเองติดข้อง ตลอดจนถึงสิ่งที่ไม่
น่าปรารถนาไม่น่าใครไม่น่าพอใจที่ประสบอยู่
ในภพนี้ชาตินี้ ไม่ติดตามไปในภพชาติต่อ ๆ ไป
ได้เลย แต่โลภะ โทสะ และอกุศลทั้งหลาย
สะสมสืบต่อไปในจิตติดตามไป เป็นโทษโดย
ส่วนเดียว ไม่มีประโยชน์เลยแม้แต่น้อย

อกุศลธรรมทั้งหลายทั้งปวงไม่มีประโยชน์
ใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นอมิตร คือ มิใช่มิตรในภพใน เพราะ
เป็นโทษ เป็นสิ่งที่ไม่มีความดี เป็นเครื่องบั่นบอน
กุศลธรรม กล่าวคือ กุศลธรรมเกิดไม่ได้เลยในขณะ
ที่อกุศลธรรมเกิดขึ้น และอกุศลธรรมยังเป็นเหตุที่
นำมาซึ่งผลที่ไม่ดีในภพหน้าด้วย มีการเกิดใน
อบายภูมิ ได้รับความทุกข์ความเดือดร้อนมากมาย
เป็นต้น

ข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย
อิติวุตตะกะ มลสูตร แสดงความเป็นจริงของอกุศล
ธรรมว่า เป็นสิ่งที่มีโทษเท่านั้น ดังนี้

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย อกุศลธรรม ๓
ประการนี้ เป็นมลทิน (เครื่องเศร้าหมอง) ภายใน
เป็นอมิตรภายใน เป็นศัตรูภายใน เป็นเพศฆาต
ภายใน เป็นข้าศึกภายใน ๓ ประการเป็นไฉน
คือ โลภะ ๑ โทสะ ๑ โมหะ ๑ ดูกรภิกษุทั้งหลาย
อกุศลธรรม ๓ ประการนี้แล เป็นอมิตร เป็น
ศัตรู เป็นเพศฆาต เป็นข้าศึกภายใน”

อกุศลธรรม มีโลภะ (ความติดข้อง) โทสะ
(ความโกรธ ความขุ่นเคืองใจ) โมหะ (ความหลง,
ความไม่รู้) เป็นต้น ตรงกันข้ามกับการกระทำของ
มิตรทุกอย่าง เมื่อพิจารณาตามความเป็นจริง ก็จะ
เข้าใจได้ว่าอกุศลธรรม ความดีทุกประการก็เหมือน
มิตร เหมือนเพื่อนผู้หวังดีที่จะอำนวยความสะดวก
สบาย ความสุข เกื้อกูลอุปการะให้คุณทุกประการ
แต่สำหรับอกุศลธรรม เป็นธรรมที่ตรงกันข้าม คือ
กระทำทุกอย่างที่มิตรไม่กระทำ เพราะฉะนั้น อกุศล
ธรรมก็เปรียบเหมือนผู้ไม่ใช่มิตร ย่อมเป็นปฏิปักษ์
ต่อมิตร ดังนั้น ผู้ไม่ใช่มิตรจริง ๆ ของทุกท่านไม่ใช่
อยู่ข้างนอกหรือว่าอยู่ภายนอกเลย แต่ว่าอยู่ภายใน

และใกล้ขีดที่สุด คือ ทุกขณะที่อกุศลธรรมเกิดขึ้น นำมาซึ่งโทษโดยส่วนเดียว ไม่นำมาซึ่งประโยชน์ใด ๆ เลยแม้แต่น้อย เป็นไปเพื่อทุกข์ เพื่อความอยู่ไม่ ผาสุกเท่านั้น

ข้อที่น่าพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง คือ ผู้ที่ทำ อกุศลกรรม ทำทุจริต คดโกง เบียดเบียนผู้อื่น ทำแต่สิ่งที่ไม่ดีประการต่าง ๆ นั้น กำลังทำทาง ให้ตนเองไปเกิดในอบายภูมิ ประตูปอบายภูมิ เปิดรอไว้อยู่แล้วสำหรับบุคคลประเภทนี้ แต่ใน ขณะนี้ยังไม่ไป เพราะยังไม่สิ้นชีวิต ต่อเมื่อใดที่ เหตุปัจจัยพร้อม อกุศลกรรมที่ได้กระทำแล้ว ถึงคราวให้ผล เมื่อสิ้นชีวิตไปแล้ว ก็ทำให้ไปเกิด ในอบายภูมิได้ มีการเกิดในนรก เป็นต้น ได้รับความทุกข์ความเดือดร้อนเท่านั้น กล่าวได้ว่า เตือดร้อนทั้งในโลกนี้และเมื่อละจากโลกนี้ไป แล้วก็เดือดร้อนอีก ตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท ดังนี้

“ผู้มีปกติทำบาป ย่อมเดือดร้อนในโลกนี้ ละไปแล้วย่อมเดือดร้อน เขาย่อมเดือดร้อนในโลกทั้งสอง, เขา ย่อมเดือดร้อนว่า ‘กรรมชั่ว เรา ทำแล้ว’, ไปสู่ทุกคติ ย่อมเดือดร้อนยิ่งขึ้น”

อีกทั้งข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย อิติวุตตกะ ตปนิยสูตร ได้แสดงไว้ว่า การไม่ได้ทำความดีไว้ และ ได้ทำแต่ความชั่วประการต่าง ๆ ย่อมเป็นที่ตั้งแห่งความเดือดร้อนเท่านั้น ดังนี้

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ธรรม ๒ ประการนี้เป็นเหตุให้เดือดร้อน, ธรรม ๒ ประการ เป็นไฉน? ดูกร ภิกษุทั้งหลาย บุคคลบางคนในโลกนี้ เป็นผู้ไม่ได้ทำความดีงามไว้ ไม่ได้ทำกุศลไว้ ไม่ได้ทำบุญอันเป็นเครื่องต่อต้านความขลาดกลัวไว้ ทำแต่บาป ทำอกุศลกรรมอันหยาบช้า ทำอกุศลกรรมอันกล้าแข็ง บุคคลนั้น ย่อมเดือดร้อน ว่า เราไม่ได้ทำกรรมอันงาม ดังนี้ บ้าง ย่อมเดือดร้อน ว่า เราทำแต่บาป ดังนี้ บ้าง ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ธรรม ๒ ประการนี้แล เป็นเหตุให้เดือดร้อน”

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงว่า บุคคลผู้ ประพฤติทุจริต คือ ทำชั่ว ทำอกุศลกรรมประการต่าง ๆ ย่อมชื่อว่าเป็นผู้ไม่รักตน เพราะถูกอกุศลครอบงำจิตใจ ทำแต่สิ่งที่เป็นโทษให้กับตนเอง แต่ในทางตรงกันข้าม บุคคลผู้ที่ประพฤติสุจริต คือ ประพฤติดี ด้วยกาย วาจา และใจ ย่อมชื่อว่าเป็นผู้รักตน ด้วยการเห็นคุณค่าของการได้เกิดมาเป็นมนุษย์แล้วไม่ทำความเสียหายแก่ตน ด้วยการไม่ทำ อกุศลกรรมทั้งหลาย นั่นคือ การรักตนอย่างแท้จริง ป้องกันไม่ให้ตกไปในฝ่ายต่ำ ป้องกันไม่ให้อกุศลเกิดขึ้น ตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค ปิยสูตร ดังนี้

“ชนบางพวก ย่อมประพฤติทุจริตด้วย กาย วาจา ใจ ชนเหล่านั้นชื่อว่าไม่รักตน ถึงแม้พวกเขาจะกล่าวอย่างนี้ว่า เราทั้งหลายมีความรักตน ถึงเช่นนั้นพวกเขาก็ชื่อว่าไม่มีความรักตน ข้อนี้เป็นเพราะเหตุไร ก็เพราะเหตุว่า ชนผู้ไม่รักใคร่กันยอมทำความเสียหายให้แก่ผู้ไม่รักใคร่กันได้โดยประการใด พวกเขาเหล่านั้น ย่อมทำความเสียหายแก่ตนด้วยตนเองได้โดย ประการนั้น พวกเขาเหล่านั้นจึงชื่อว่าไม่รักตน ส่วนว่า ชนบางพวก ย่อมประพฤติสุจริตด้วย กาย วาจา ใจ ชนเหล่านั้นชื่อว่ารักตน ถึงแม้พวกเขาจะกล่าวอย่างนี้ว่า เราไม่รักตน ถึงเช่นนั้นพวกเขาเหล่านั้นก็ชื่อว่ารักตน ข้อนี้เป็นเพราะเหตุไร ก็เพราะเหตุว่าชนผู้ที่รักใคร่กัน ย่อมทำความดีความเจริญให้แก่ชนผู้ที่รักใคร่กันได้โดยประการใด พวกเขาเหล่านั้นย่อมทำความดีความเจริญแก่ตนด้วยตนเองได้โดย ประการนั้น ฉะนั้น พวกเขาเหล่านั้น จึงชื่อว่ารักตน”

การได้เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดขึ้นเพราะผลของกุศลกรรม เป็นสิ่งที่ยากอย่างยิ่งสำหรับการได้เกิดมาเป็นมนุษย์ เมื่อได้ความเป็นมนุษย์แล้ว ชีวิตยังเป็นอยู่ยาก ต้องทำกิจต่าง ๆ เพื่อความสืบต่อแห่งชีวิตให้เป็นไปอย่างไม่เดือดร้อน และชีวิตก็ไม่ไ้

ยังยืนเลย สั้นมาก ไม่รู้ว่าจะละจากโลกนี้ไปเมื่อใด มนุษย์แต่ละคนก็มีความแตกต่างกันไปตามการสะสม แต่ละคนเป็นแต่ละหนึ่งไม่เหมือนกันเลย เป็นความจริงที่ว่า บุคคลใดก็ตามที่ประพฤติทุจริต ทำอกุศลกรรมทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ ขณะนั้นเป็นการกระทำเหตุที่ไม่ดี เป็นอันตรายแล้วในขณะที่กระทำอกุศลกรรม เป็นผู้ไม่รักตนเองเลย เป็นผู้ทำความเสียหายให้แก่ตนเอง ซึ่งจะเป็นเหตุทำให้ตนเองได้รับผลที่ไม่ดีในภายหน้า โดยที่ไม่มีใครทำให้เลย นอกจากอกุศลกรรมของตนเองเท่านั้น เพราะเหตุว่าเวลาที่อกุศลกรรมให้ผล ก็ย่อมให้ผลเป็นผลที่ไม่ดีไม่น่าปรารถนาไม่น่าใครไม่น่าพอใจเท่านั้น ตามควรแก่เหตุ จะอยู่ที่ไหนก็ไม่พ้น

ส่วนบุคคลผู้ที่ประพฤติสุจริตทั้งทางกาย ทางวาจาและทางใจ เจริญกุศลสะสมความดีประการต่าง ๆ ไม่ได้กระทำให้เป็นโทษ กล่าวคือ อกุศลกรรมทั้งหลายให้กับตนเอง บุคคลประเภทนี้เป็นผู้รักตนเอง ทำความดี ทำความเจริญให้กับตนเอง ด้วยการสะสมความดีทั้งหลายในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูกที่จะอุปการะเกื้อกูลให้คุณความดีประการต่าง ๆ เจริญขึ้น คล้อยตามปัญญาที่เจริญขึ้น เพราะปัญญาจะไม่นำพาชีวิตไปสู่ทางที่ผิดโดยประการทั้งปวง

การที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมตลอด ๔๕ พรรษา โดยละเอียดโดยประการทั้งปวง นั้น ก็เพื่อให้ผู้ฟังผู้ศึกษาได้เห็นโทษของอกุศล แล้วก็เจริญกุศลยิ่งขึ้น และถึงแม้ว่าพระองค์จะได้ทรงชี้ทางที่จะดับอกุศล แต่ก็ไม่ใช่ว่าทุกคนจะดับอกุศลที่ตนสะสมมาทั้งไปได้ทั้งหมดในทันที

ทันใดได้ แต่จะต้องอาศัยการเข้าใจในเหตุผลที่ทำให้รู้จักตัวเองตรงตามความเป็นจริง และการที่จะดับอกุศลทั้งหลาย ก็จะต้องอาศัยปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูกที่จะต้องอบรมเจริญขึ้นจริง ๆ โดยอาศัยกาลเวลาที่ยาวนาน จึงมีหนทางเดียวเท่านั้นคือ อบรมเจริญปัญญา ซึ่งจะขาดการฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมเป็นปกติในชีวิตประจำวันไม่ได้เลย ค่อย ๆ ฟัง ค่อย ๆ ศึกษาสะสมความเข้าใจถูกเห็นถูกไปที่ละเล็กทีละน้อย ให้ความสำคัญกับสิ่งที่มีค่าที่สุดในสังสารวัฏก็คือพระธรรมแต่ละคำที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงไว้แล้ว

ดังนั้น เมื่อได้เกิดมาเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งที่ได้ยากอย่างยิ่งแล้ว ก็ไม่ควรที่จะประมาทในชีวิตอันมีประมาณน้อยนี้ ควรเห็นถึงความสำคัญของการได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ทำตนให้คุ้มค่ากับการได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ด้วยการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปัญญา พร้อมทั้งเจริญกุศลสะสมความดีทุกประการ สะสมเป็นที่พึ่งให้กับตนเองต่อไป อันเป็นทางเดียวที่จะค่อย ๆ ขัดเกลาอกุศลของตนเองให้เบาบางลง ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ทั้งกับตนเองและสังคมชาติบ้านเมืองต่อไป เพราะเมื่อเป็นคนดีมีปัญญาความเข้าใจถูกต้องแล้วก็จะทำแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงามนำมาซึ่งความสงบสุขในสังคมอย่างแท้จริง ไม่ก่อให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนวุ่นวายใด ๆ เลยแม้แต่น้อย

ธรรมเตือนใจ

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ธรรม ๒ ประการนี้ ไม่เป็นเหตุให้เดือดร้อน ธรรม ๒ ประการเป็นไหน?
ดูกร ภิกษุทั้งหลาย บุคคลบางคนในโลกนี้ เป็นผู้ได้ทำความดีงามไว้ ทำกุศลไว้
ได้ทำบุญอันเป็นเครื่องต่อต้านความซาดกั่วไว้ ไม่ได้ทำบาป ไม่ได้ทำอกุศลกรรม
อันหยาบช้า ไม่ได้ทำอกุศลกรรมอันกล้าแข็ง บุคคลนั้น ย่อมไม่เดือดร้อนว่า เราได้ทำกรรมอัน
ดีงาม ดังนั้นบ้าง ย่อมไม่เดือดร้อนว่า เราไม่ได้ทำบาป ดังนั้นบ้าง ดูกรภิกษุทั้งหลาย
ธรรม ๒ ประการนี้แล ไม่เป็นเหตุให้เดือดร้อน”

(พระสุตตันตปิฎก ชุททกนิกาย อิติวุตตกะ อตปนียสูตร)

ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่
มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

 www.dhammadhome.com

[www.dhammadhome.com มีหลากหลายหมวดหมู่ให้ได้ศึกษา เช่น
กระดานสนทนา ถาม-ตอบปัญหาธรรม, พังงธรรม, หนังสือธรรม เป็นต้น]

 YouTube : มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา
[พิมพ์ค้นหาในช่องค้นหาเพิ่มเติมด้วยคำว่า บ้านธัมมะ, ธรรม อ.สุจินต์

มีพระธรรมหลากหลายประเด็นให้ได้ศึกษา
เพื่อความเข้าใจถูกต้องตรงตามความเป็นจริง]

 Facebook : ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.

นายทหารย้ายออก

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.อ.ปฏิพัทธ์ พากวิพัทธ์	รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)	นปก. ประจำ บก.ทบ. (อัตรา พ.อ.(พ.))
๒	พ.อ.หญิง จณัญญา มะโนปา	ประจำ รร.จปร.	นปก. ประจำ บก.ทบ. (อัตรา พ.อ.(พ.))

นายทหารลาออกราชการ

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.อ.วิวัฒน์ เรืองมี	รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)	นายทหารกองหนุน มีเบี้ยหวัด สังกัด บก.มทบ.๔๒
๒	พ.ต.สุวิวัฒน์ ทั่วประโคน	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	นายทหารกองหนุน มีเบี้ยหวัด สังกัด บก.มทบ.๓๓

นายทหารย้ายเข้า

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.ท.หญิง สุทธิวรรณ ยิ้มสมบุญ	ประจำ ยศ.ทบ.	ประจำห้องปฏิบัติการ สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๒	ร.ท.ณรงค์ ชัยนคิด	ผบ.มว.ตถ.ร้อย.ตถ.๒ (อัตรา ร.ท.)	ประจำกอง สวท.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๓	ร.ท.ปรัชญา กิรินทร์	ประจำ ยศ.ทบ.	รรก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๔	ร.ต.กริธา สิ้นทวี	นายทหารระบบคลังสินค้า ร้อย.ปฏิบัติการสื่อสารสนาม ส.๑ พัน.๑๐๑ (อัตรา ร.ท.)	รรก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

ปรับตำแหน่ง

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.ท.อมรเทพ สมราช	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๒	พ.ท.ธนาธิ มาบุญศรี	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๓	พ.ท.สิทธิชัย มณีแสง	หน.รพ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	ทก.รพ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๔	พ.ต.คุณาสานต์ ยนต์ศักดิ์ธนกุล	ทันตแพทย์ รพ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	ทันตแพทย์ รพ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๕	ร.อ.นพพร สพันธ์พงษ์	ประจำกอง กกข.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)	ประจำแผนก กกข.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๖	ร.ท.ชัยวัฒน์ นาทาม	ประจำ รร.จปร.	นชง.กกร.รร.จปร. (อัตรา ร.ท.)

นายทหารเปลี่ยนเหล่า

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/เหล่าเดิม	ตำแหน่ง/เหล่าใหม่
๑	ร.ท.สงบ ตุ่นหนี่ว	ประจำแผนก กกพ.รร.จปร./เหล่า กง.	ประจำแผนก กกพ.รร.จปร./เหล่า สบ.

ผู้ที่ได้รับรางวัล

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑	ร.อ.วิเชฎฐ พุทธสุวรรณ	ประจำกอง กกพ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๒ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๗๕๐ เป็นลำดับที่ ๑
๒	ร.ท.สงบ ตุ่นหนี่ว	ประจำแผนก กกพ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๒ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๗๕๐ เป็นลำดับที่ ๑
๓	ร.ท.หญิง จิตพิศุทธิ์ เอี่ยมอาจหาญ	ประจำแผนก กกพ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๓ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๔.๐๐๐ เป็นลำดับที่ ๑
๔	ร.ท.หญิง วรอนฤดี มณฑลจรัส	ประจำกอง สกศ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายร้อย เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๓ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๔.๐๐๐ เป็นลำดับที่ ๑
๕	ร.อ.ศรณรินทร์ กาญจนะโนพินิจ	รรก.อจ.สวท.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๔ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๔.๐๐๐ เป็นลำดับที่ ๑
๖	ร.อ.สมชาย คันทอทอง	อจ.กพศ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๔ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๔.๐๐๐ เป็นลำดับที่ ๑
๗	ร.อ.โยธิน ทวานชัยสงค์	ประจำกอง สกศ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๔ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๔.๐๐๐ เป็นลำดับที่ ๑
๘	ร.อ.สุทนต์ ชี้อมาก	รรก.อจ.สกศ.รร.จปร.	หลักสูตรชั้นนายพัน เหล่า สบ. รุ่นที่ ๗๔ สอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๔.๐๐๐ เป็นลำดับที่ ๑